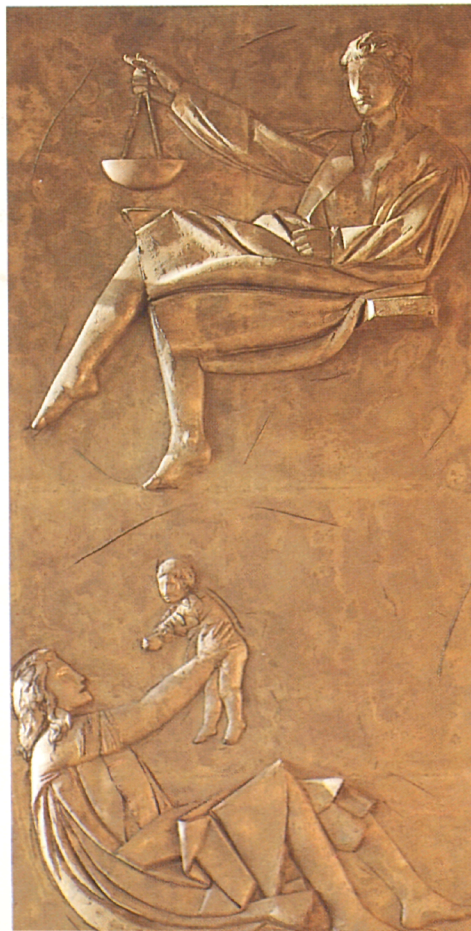

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
DOMSTOL

ÅRSRAPPORT 1996

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
DOMSTOL

ÅRSRAPPORT
1996

Oversigt over arbejdet ved
De Europæiske Fællesskabers
Domstol
og Retten i Første Instans

Luxembourg 1997

De Europæiske Fællesskabers Domstol
L-2925 Luxembourg
Telefon: +352 43 03-1
Justitskontorets telex: 2510 CURIA LU
Telegramadresse: CURIA
Domstolens telefax: +352 43 03 26 00
Informationstjenestens telefax: +352 43 03 25 00

De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans
L-2925 Luxembourg
Telefon: +352 43 03-1
Rettens telefax: +352 43 03 21 00

Redaktionen afsluttet den 8. august 1997

På Internet fås en mængde andre oplysninger om EU via Europa-serveren (<http://europa.eu.int>)

Bibliografiske data findes bagest i denne publikation

Luxembourg: Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer, 1998

ISBN 92-829-0351-6

© De Europæiske Fællesskaber, 1998
Eftertryk tilladt med kildeangivelse

Printed in Italy

Indhold

Side

–	Indledning ved Domstolens præsident, G.C. Rodríguez Iglesias	7
---	---	---

De Europæiske Fællesskabers Domstol

A –	Domstolens virksomhed i 1996 ved Domstolens præsident, G.C. Rodríguez Iglesias	11
B –	Orientering om forelæggelse af præjudicielle spørgsmål fra de nationale retter	21
C –	Domstolens sammensætning	25
I –	Sammensætning efter rangfølge:	
	– fra 1.1. til 11.7.1996	27
	– fra 12.7. til 6.10.1996	28
	– fra 7.10. til 31.12.1996	29
II –	Domstolens medlemmer	31
III –	Ændringer i Domstolens sammensætning i 1996	39

De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans

A –	Retten i Første Instans' virksomhed i 1996 ved Rettens præsident, A. Saggio	43
B –	Sammensætning af Retten i Første Instans	67
I –	Sammensætning efter rangfølge:	
	– fra 1.1. til 10.1.1996	69
	– fra 11.1. til 11.7.1996	70
	– fra 12.7. til 31.9.1996	71
	– fra 1.10. til 31.12.1996	72
II –	Retten i Første Instans' medlemmer	73
III –	Ændringer i Retten i Første Instans' sammensætning i 1996	79

Møder og besøg

A –	Officielle besøg og arrangementer ved Domstolen og Retten i Første Instans i 1996	83
B –	Studiebesøg ved Domstolen og Retten i Første Instans i 1996	89

Højtidelige retsmøder

–	Højtideligt retsmøde i Domstolen den 10. januar 1996	95
–	Højtideligt retsmøde i Domstolen den 31. januar 1996	105
–	Højtideligt retsmøde i Domstolen den 12. juni 1996	113
–	Højtideligt retsmøde i Domstolen den 11. juli 1996	117

Bilag I

A – Arbejdet ved Domstolen

I –	Systematisk oversigt over domme afsagt af Domstolen i 1996	127
II –	Oversigt over andre afgørelser truffet af Domstolen i 1996	153
III –	Statistik over retssagerne	155

B – Arbejdet ved Retten i Første Instans

I –	Systematisk oversigt over domme afsagt af Retten i Første Instans i 1996	175
II –	Oversigt over andre afgørelser truffet af Retten i Første Instans i 1996	189
III –	Statistik over retssagerne	191

C –	Nationale domstoles arbejde vedrørende fællesskabs- retten	201
-----	---	-----

Bilag II

–	Domstolens administration: forkortet organisationsplan	205
---	--	-----

Bilag III

–	Publikationer og generelle oplysninger	209
---	--	-----

Indledning

ved Domstolens præsident, G.C. Rodríguez Iglesias

Den traditionelle oversigt over Domstolens virksomhed har til formål i kort form at præsentere de mange opgaver, Domstolen og Retten har udført i løbet af det forgangne år.

For så vidt angår 1996 vil jeg særligt fremhæve de anseelige forbedringer, der er sket i relation til formidlingen af retspraksis fra Domstolen og Retten, hvilket har fundet sted uanset de stramme budgetmæssige rammer.

Forsinkelsen med udgivelsen af Samling af Afgørelser for årene 1992 og 1993 blev i realiteten fjernet ved udgangen af 1996. De domme, der blev afsagt i løbet af 1996, blev alle offentliggjort inden for en frist på fem til otte måneder, og dette bl.a. takket være de skridt, der blev taget i 1995 for at sikre, at dommene kunne være til rådighed på alle sprog på selve afsigelsesdagen.

Domstolen har ligeledes gennemført en omfattende omorganisering af sin Forsknings- og Dokumentationstjeneste for bl.a. at gøre gennemgangen af og arbejdet med analyse af retspraksis hurtigere, idet dette arbejde er en nødvendig forudsætning for udgivelsen af Samling af Afgørelser og for formidlingen af retspraksis via CELEX-databasen.

Der er også sket en mærkbar forbedring for så vidt angår udgivelseshastigheden på alle sprog af den ugentlige oversigt over arbejdet ved Domstolen og Retten, der har 18 000 abonnenter, og som giver mulighed for at få et hurtigt overblik over retspraksis.

Endelig har Domstolen siden oktober 1996 haft sin egen hjemmeside på internettet, som er placeret under Europa-adressen (<http://europa.eu.int>). Denne hjemmeside præsenterer for nærværende bl.a. oversigten over arbejdet ved Domstolen og Retten, og det forventes, at det snart vil være muligt for den brede offentlighed at få on line-adgang til den fulde ordlyd af Domstolens og Rettens domme.

Disse skridt er udtryk for vor institutions dybe overbevisning om, at vi ikke fuldt ud opfylder den mission, vi er blevet overdraget i henhold til traktaterne, medmindre frugten af institutionens arbejde stilles til rådighed for alle borgere inden for de kortest mulige frister.

*De Europæiske Fællesskabers
Domstol*

A – Domstolens virksomhed i 1996
ved Domstolens præsident, G.C. Rodríguez Iglesias

Gennem hele 1996 afvikledes Domstolens retlige virksomhed i et markant tempo.

I tillæg til næsten 100 kendelser afsagde Domstolen således 193 domme, hvilket er en stigning i forhold til året før, og hvilket betød, at ca. 350 sager kunne afsluttes. Generelt var det desuden muligt at fastholde sagsbehandlingstiden på samme niveau som i 1995.

Det må dog konstateres, at denne produktionsstigning ikke kunne udligne stigningen i antallet af indbragte sager, der androg et rekordhøjt antal på 423 nye sager i 1996, med den følge, at antallet af verserende sager steg fra 620 pr. 31. december 1995 til 694 tolv måneder senere.

Som i de foregående år udgjorde de præjudicielle forelæggelser størstedelen af de sager, Domstolen afgjorde i 1996. Dermed videreførtes samarbejdet mellem Domstolen og de nationale retter i et markant tempo.

Det har særlig interesse at fremhæve de første præjudicielle forelæggelser fra retter i de nye medlemsstater (6 forelæggelser fra Østrig, 3 fra Finland og 4 fra Sverige); disse forelæggelser afspejler en hurtig integration i det fællesskabsretlige system.

I bevidstheden om de præjudicielle spørgsmåls vigtighed for fællesskabsrettens udvikling og indre sammenhæng tog Domstolen endvidere initiativ til, at interesserede kredse fik formidlet en orientering ¹ om nationale retters forelæggelse af sådanne spørgsmål for derigennem at hjælpe de pågældende til at indbringe sagerne for Domstolen på den mest hensigtsmæssige måde.

1996 prægedes i allerhøjeste grad af den udvikling, der i denne periode fandt sted inden for retspraksis vedrørende princippet om **medlemsstaternes ansvar for tab, der er forvoldt borgerne ved overtrædelser af fællesskabsretten, som må tilregnes staterne**, i kraft af de domme, der blev afsagt i følgende sager: Brasserie du pêcheur og Factortame (dom af 5.3.1996, forenede sager C-46/93 og C-48/93, Sml. I, s. 1029), British Telecommunications (dom af 26.3.1996, sag

¹ Gengivet på s. 21.

C-392/93, Sml. I, s. 1631), Hedley Lomas (dom af 23.5.1996, sag C-5/94, Sml. I, s. 2553) og Dillenkofer (dom af 8.10.1996, forenede sager C-178/94, C-179/94, C-188/94, C-189/94 og C-190/94, Sml. I, s. 4845).

Allerede ved dom af 19. november 1991 i Francovich-sagen (forenede sager C-6/90 og C-9/90, Sml. I, s. 5357) udtalte Domstolen, at der af selve traktatens system følger et princip om, at staten er erstatningsansvarlig for tab, som er forvoldt borgerne på grund af overtrædelser af fællesskabsretten, der må tilregnes staten. De domme, der blev afsagt i 1996, gjorde det muligt at præcisere, under hvilke betingelser statens ansvar giver ret til erstatning.

I dommene i sagerne *Brasserie du pêcheur* og *Factortame*, *British Telecommunications* og *Hedley Lomas* fastslog Domstolen på grundlag af de konkrete omstændigheder, at skadelidende borgere har ret til erstatning, såfremt tre betingelser er opfyldt, nemlig at den bestemmelse, der er overtrådt, har til formål at tillægge dem rettigheder, at overtrædelserne er tilstrækkelig kvalificeret, og at der er en direkte årsagsforbindelse mellem overtrædelserne og de skadelidtes tab. I *Hedley Lomas*-dommen fastslog Domstolen endvidere, at såfremt den pågældende medlemsstat på det tidspunkt, hvor den begik overtrædelserne, ikke stod over for et valg af generelle retsakter og havde et stærkt begrænset eller intet skøn, kunne selve den omstændighed, at der var begået en overtrædelse af fællesskabsretten, være tilstrækkelig til at bevise, at der forelå en tilstrækkelig kvalificeret krænkelse.

Det fremgår af dommene i sagerne *Francovich* og *Dillenkofer*, at i tilfælde, hvor der ikke er truffet foranstaltninger til gennemførelse af et direktiv inden for den fastsatte frist, består der en ret til erstatning, når det mål, der tilsigtes med direktivet, indebærer, at borgerne tillægges udskillelige rettigheder, og når der er årsagsforbindelse mellem statens tilsidesættelse af sin forpligtelse og de skadelidtes tab. I *Dillenkofer*-dommen anførte Domstolen nærmere, at når en medlemsstat i strid med traktatens artikel 189, stk. 3, ikke træffer nogen af de foranstaltninger, der er nødvendige for at nå det mål, der tilsigtes med et direktiv, inden for den i direktivet fastsatte frist, overskrider den åbenbart og groft grænserne for sine beføjelser.

Domstolen kunne således fastslå, at de betingelser, der er opstillet i disse to rækker af domme, var de samme, idet betingelsen om, at overtrædelserne skal være tilstrækkelig kvalificeret, som ganske vist ikke blev omtalt i *Francovich*-dommen, ikke desto mindre efter omstændighederne i sagen var underforstået.

I disse domme præciserede Domstolen desuden, at erstatning af et tab ikke kan gøres betinget af, at Domstolen forinden har fastslået, at der foreligger en overtrædelse af fællesskabsretten, som må tilregnes staten, eller af, at der foreligger culpa (forsæt eller uagtsomhed) hos det statslige organ, overtrædelsen må tilregnes.

Domstolen berørte endvidere problematikken vedrørende **retten til foreløbig retsbeskyttelse** i T-Port-sagen (dom af 26.11.1996, sag C-68/95, Sml. I, s. 6065). Domstolen måtte i denne sag udtale sig om de nationale retters kompetence til at give erhvervsdrivende en foreløbig retsbeskyttelse i et tilfælde, hvor de erhvervsdrivendes rettigheders eksistens og omfang i henhold til en fællesskabsforordning skal fastslås ved en endnu ikke udstedt retsakt fra Kommissionen. Domstolen fastslog, at prøvelsen af, om der foreligger retsstridig passivitet, henhører under Fællesskabets retsinstansers enekompetence, og udledte heraf, at de berørtes retsbeskyttelse påhviler Domstolen, hvilket kan indebære, at der fastsættes foreløbige forholdsregler. Domstolen udtalte således, at EF-traktaten ikke bemyndiger de nationale retter til at foreskrive foreløbige forholdsregler under en sag om foreløbige retsmidler, indtil Kommissionen har udstedt en retsakt for at fastsætte bestemmelser for særligt vanskelige tilfælde, som de erhvervsdrivende befinder sig i.

I forbindelse med denne sag præciserede Domstolen tillige, at eftersom traktatens artikel 173 og 175 blot er udtryk for et og samme retsmiddel, skal artikel 175, stk. 3, fortolkes således, at den giver borgerne mulighed for at anlægge passivitetssøgsmål mod en institution, som har undladt at udstede en retsakt, der ville have berørt dem umiddelbart og individuelt.

Den 28. marts 1996 afgav Domstolen i medfør af EF-traktatens artikel 228, stk. 6, en vigtig **udtalelse**, ifølge hvilken Fællesskabet på fællesskabsrettens nuværende udviklingstrin ikke har kompetence til at tiltræde konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (udtalelse 2/94, Sml. I, s. 1759). Domstolen nåede frem til denne konklusion efter at have bemærket, at Fællesskabet kun råder over tildelte kompetencer, uanset om disse fremgår udtrykkeligt af særlige bestemmelser i traktaten eller kan udledes forudsætningsvis af disse bestemmelser. Imidlertid er der ingen bestemmelse i traktaten, som på generel måde tillægger Fællesskabets institutioner beføjelse til at fastsætte regler om menneskerettigheder eller indgå internationale aftaler på dette område. Traktatens artikel 235 kan ikke anvendes som hjemmel for en udvidelse af Fællesskabets kompetenceområde ud over den generelle ramme, der følger af traktatbestemmelserne som helhed, og artiklen kan under ingen omstændigheder anvendes som hjemmel for fastsættelse af bestemmelser, der reelt

har som konsekvens, at traktaten ændres, uden at den herfor foreskrevne fremgangsmåde følges. Dette ville dog være tilfældet ved en tiltrædelse af den pågældende konvention, idet denne ville medføre, at Fællesskabet blev inddraget i et særskilt, internationalt institutionelt system, og at alle bestemmelserne i konventionen ville blive en del af Fællesskabets retsorden. Domstolen fastslog herefter, at en tiltrædelse af konventionen kun kunne gennemføres ved en ændring af traktaten.

I den forløbne periode gjorde Domstolen endvidere i fuldt omfang brug af sine beføjelser på området for **institutionelle spørgsmål** både hvad angår retssager mellem institutionerne indbyrdes og hvad angår retssager mellem institutionerne og medlemsstaterne.

Hvad angår **interinstitutionelle retssager** skal opmærksomheden særligt henledes på dom af 26. marts 1996, Parlamentet mod Rådet (sag C-271/94, Sml. I, s. 1689), og dom af 18. juni 1996, Parlamentet mod Rådet (sag C-303/94, Sml. I, s. 2943), hvori Domstolen undersøgte, om Europa-Parlamentets prærogativer var blevet tilsidesat ved retsakter fra Rådet. I sag C-271/94 undersøgte Domstolen desuden for første gang rækkevidden af bestemmelserne i EF-traktatens afsnit XII om transeuropæiske net, som blev indføjet ved traktaten om Den Europæiske Union.

Domstolen afgjorde tillige en række **retssager mellem medlemsstaterne og fællesskabsinstitutionerne**. Navnlig bør de to domme nævnes, hvori Domstolen — i den ene delvist og i den anden fuldt ud — frifandt sagsøgte dels i et annulationssøgsmål rejst af Det Forenede Kongerige til prøvelse af Rådets direktiv om tilrettelæggelse af arbejdstiden, dels i et annulationssøgsmål rejst af Nederlandene til prøvelse af Rådets afgørelser om adgangen til aktindsigt i Rådets dokumenter.

I dom af 12. november 1996 i sagen Det Forenede Kongerige mod Rådet (sag C-84/94, Sml. I, s. 5755) stadfæstede Domstolen i det væsentlige gyldigheden af Rådets direktiv 93/104/EF om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden. Denne sag gav frem for alt Domstolen mulighed for at forkaste en snæver fortolkning af de sociale bestemmelser i traktatens artikel 118 A.

I dom af 30. april 1996 i sagen Nederlandene mod Rådet (sag C-58/94, Sml. I, s. 2169) var det muligt for Domstolen at undersøge rækkevidden inden for fællesskabsretten af princippet om gennemsigtighed. Således fremhævede Domstolen den gradvise forøgelse — inden for såvel de nationale retsordener som fællesskabsretten — af borgernes ret til aktindsigt i dokumenter, som er i

myndighedernes besiddelse, men erkendte, at så længe fællesskabslovgiver ikke har vedtaget almindelige bestemmelser på området, bør institutionerne træffe de nødvendige foranstaltninger i dette øjemed i medfør af deres beføjelse til at tilrettelægge den interne organisation og med henblik på at sikre en hensigtsmæssig forretningsgang af hensyn til god forvaltningsskik.

Blandt de få **sager om begæringer om foreløbige forholdsregler**, der blev afsluttet i 1996, bør de to tilfælde nævnes, hvor Det Forenede Kongerige begærede udsættelse af gennemførelsen af fællesskabsretsakter.

I den første sag begærede Det Forenede Kongerige udsættelse af gennemførelsen af en kommissionsbeslutning, hvorved der var indført en embargo for salg af kvæg og oksekødsprodukter med oprindelse i denne stat. Selv om Domstolen bemærkede, at de argumenter, der var fremført af de parter, der havde givet møde, umiddelbart syntes at rejse nogle vanskelige juridiske spørgsmål, som burde undersøges indgående på grundlag af en kontradiktorisk behandling, tog den i sin kendelse af 12. juli 1996 i sagen Det Forenede Kongerige mod Kommissionen (sag C-180/96 R, Sml. I, s. 3903) ikke Det Forenede Kongeriges begæring til følge, idet den fastslog, at de skader af erhvervs- og samfundsmæssig art, som Det Forenede Kongerige havde påberåbt sig, ikke kunne veje tungere end den alvorlige og uoprettelige skade for befolkningernes sundhed, som en udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede beslutning ville kunne medføre.

Ved kendelse af 24. september 1996 i sagen Det Forenede Kongerige mod Kommissionen (forenede sager C-239/96 R og C-240/96 R, Sml. I, s. 4475) opnåede Det Forenede Kongerige derimod en delvis udsættelse af gennemførelsen af visse udgifter til fællesskabsaktioner til fordel for ældre og til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse. Som led i bedømmelsen af de begærede foranstaltningers uopsættelighed udtalte Domstolen, at Det Forenede Kongerige på grund af dets position som medlemsstat i Fællesskabet, hvilket indebærer, at det deltager i udøvelsen af såvel de lovgivningsmæssige som budgetmæssige beføjelser samt bidrager til det fælles budget, ikke kan nægtes adgang til at gøre en skade gældende, der opstår ved, at der afholdes udgifter i strid med reglerne om kompetencefordelingen mellem Fællesskabet og dets institutioner.

I relation til **varernes frie bevægelighed** er der anledning til at fremhæve dommene vedrørende den frie bevægelighed for lægemidler. I dom af 12. november 1996 i sagen Smith & Nephew (sag C-201/94, Sml. I, s. 5819) blev det fastslået, at en national markedsføringstilladelse udstedt til fordel for en farmaceutisk specialitet på visse betingelser tillige bør komme en overvejende identisk farmaceutisk specialitet til gode, der fremstilles i henhold til en aftale

med den samme licensgiver. I dom af 5. december 1996 i Merck II-sagen (forenede sager C-267/95 og C-268/95, Sml. I, s. 6285) havde Domstolen lejlighed til at stadfæste sin retspraksis om, at det følger af princippet om konsumtion af rettigheder, at en indehaver af et lægemiddelpatent, der af egen drift har bragt dette lægemiddel i omsætning i en medlemsstat, hvor det pågældende produkt ikke kan patenteres, ikke kan påberåbe sig sin patentrettighed i andre medlemsstater for at forhindre parallelimport af produktet fra den førstnævnte medlemsstat.

Domstolen søgte ligeledes at forene den frie bevægelighed for lægemidler og **varemærkebeskyttelsen** i en række domme af 11. juli 1996 vedrørende ompakning af mærkevarer, nemlig i Bristol-Myers Squibb-sagen (forenede sager C-427/93, C-429/93 og C-436/93, Sml. I, s. 3457), Eurim-Pharm Arzneimittel-sagen (forenede sager C-71/94, C-72/94 og C-73/94, Sml. I, s. 3603) samt MPA Pharma-sagen (sag C-232/94, Sml. I, s. 3671).

I dom af 26. november 1996 i Graffione-sagen (sag C-313/94, Sml. I, s. 6039) fastslog Domstolen i øvrigt, at en anerkendelse af et forbud mod handel, der begrundes med et varemærkes vildledende karakter, ikke kan være principielt udelukket, fordi det samme mærke ikke i andre medlemsstater anses for at have en sådan karakter; et varemærke, der ikke kan vildlede forbrugerne i én medlemsstat, vil nemlig som følge af sproglige, kulturelle og sociale forskelle i medlemsstaterne kunne være vildledende i en anden medlemsstat.

Stadig i relation til varernes frie bevægelighed fremgår det af dom af 30. april 1996 i sagen CIA Security International (sag C-194/94, Sml. I, s. 2201), at den pligt til at give forudgående meddelelse til Kommissionen om alle udkast til tekniske forskrifter, som er pålagt medlemsstaterne ved direktiv 83/189/EØF, er ubetinget og tilstrækkeligt præcis til at kunne gøres gældende af borgerne for nationale domstole, og manglende overholdelse af meddelelsespligten medfører, at de pågældende tekniske forskrifter ikke kan gøres gældende over for borgerne.

På området for **fri bevægelighed for personer** bekræftede Domstolen sin formålsfortolkning af undtagelsen i EF-traktatens artikel 48, stk. 4, hvad angår adgangen for borgere fra Fællesskabet til stillinger i den offentlige administration i tre domme af 2. juli 1996, nemlig i sagen Kommissionen mod Luxembourg (sag C-473/93, Sml. I, s. 3207), Kommissionen mod Belgien (sag C-173/94, Sml. I, s. 3265) og Kommissionen mod Grækenland (sag C-290/94, Sml. I, s. 3285). Domstolen udtalte bl.a., at den omstændighed, at visse stillinger inden for særlige områder eventuelt kan være omfattet af traktatens artikel 48, stk. 4, ikke kan begrunde, at der for samtlige stillinger inden for de pågældende områder stilles

krav til statsborgerskabet. Navnlig hvad angik stillinger på uddannelsesområdet bemærkede Domstolen, at selv om bevarelsen af medlemsstaternes nationale identitet udgør et lovligt mål, der respekteres i Fællesskabets retsorden (som det også er anerkendt i artikel F, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union), kan dette hensyn dog varetages effektivt med andre midler end en generel udelukkelse af andre medlemsstaters statsborgere.

I to sager, hvori der blev afsagt dom den 10. september 1996, nemlig Kommissionen mod Belgien (sag C-222/94, Sml. I, s. 4025) og Kommissionen mod Belgien (sag C-11/95, Sml. I, s. 4115), undersøgte Domstolen rækkevidden af **direktiv 89/552/EØF om samordning af visse bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed**. I den første af disse to domme præciserede Domstolen, at kriteriet for, hvornår et tv-radiospredningsorgan henhører under en medlemsstats kompetenceområde, ikke er baseret på spredningen eller modtagelsen af programmer, men på organets tilknytning til medlemsstatens retsorden, hvilket er hovedindholdet i etableringsbegrebet i traktatens artikel 59, stk. 1. I den anden dom bemærkede Domstolen bl.a., at direktiv 89/552 omfatter viderespredning af tv-programmer gennem kabelanlæg, og at kontrollen med, at udsendelsesmedlemsstatens retsregler om fjernsynsudsendelser bringes i anvendelse, og med, at bestemmelserne i direktiv 89/552 overholdes, kun skal føres af den medlemsstat, hvorfra udsendelserne bringes, og at modtagermedlemsstaten ikke har ret til selv at føre en sådan kontrol.

For så vidt angår **kontrol med statsstøtte** præciserede Domstolen i dom af 11. juli 1996 i SFEI-sagen (sag C-39/94, Sml. I, s. 3547) de nationale retters rolle i forbindelse med gennemførelsen af EF-traktatens artikel 93, der indfører en pligt til forhåndsanmeldelse til Kommissionen om statsstøtteforanstaltninger. Domstolen anførte bl.a., at en national retsinstans, der skal tage stilling til følgerne af en ulovlig tildeling af statsstøtte, samtidig med, at Kommissionen har fået sagen forelagt og endnu ikke har truffet beslutning om, hvorvidt de omhandlede statslige foranstaltninger skal anses for at være statsstøtte, hverken er forpligtet til at erklære sig inkompetent eller til at udsætte sagen, indtil Kommissionen har truffet beslutning om, hvorledes de omhandlede foranstaltninger skal klassificeres. Domstolen udtalte endvidere, at en national retsinstans, for hvilken der nedlægges påstand om tilbagebetaling af støtte, skal tage denne påstand til følge, hvis den fastslår, at støtten ikke er blevet anmeldt til Kommissionen, medmindre tilbagebetaling på grund af ekstraordinære omstændigheder ikke er hensigtsmæssig.

Domstolen afsagde også en række domme på **miljøområdet**. I dom af 11. juli 1996 i sagen Royal Society for the Protection of Birds (sag C-44/95, Sml. I, s. 3805) fortolkedes direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle. Domstolen udtalte i denne dom, at en medlemsstat ved valget og afgrænsningen af et særligt beskyttet område for vilde fugle ikke er beføjet til at tage hensyn til økonomiske krav, men udelukkende til kriterier af ornitologisk art. Derimod kan medlemsstaterne efterfølgende i medfør af direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter af bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder hensyn af social eller økonomisk art, omgøre en afgørelse om et særligt beskyttet områdes udlægning gennem en formindskelse af dets areal.

I dom af 24. oktober 1996 i Kraajiveld-sagen (sag C-72/95, Sml. I, s. 5403) undersøgte Domstolen tillige medlemsstaternes forpligtelser i medfør af direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet. Domstolen bemærkede, at medlemsstaterne råder over et skøn, når de udpeger visse typer projekter, der skal vurderes miljømæssigt, eller fastsætter kriterier og/eller grænseværdier, der skal lægges til grund, men hvis det deraf følger, at samtlige de omhandlede projekter i praksis på forhånd bliver holdt uden for forpligtelsen til at undersøge deres indvirkning, overskrider staten grænserne for sin skønsbeføjelse, medmindre samtlige udelukkede projekter på grundlag af en samlet vurdering kan anses for ikke at have væsentlig indvirkning på miljøet. Det præciseredes desuden, at når en domstol i henhold til national ret er forpligtet til eller har mulighed for på embeds vegne at inddrage anbringender, der støttes på en bindende national retsregel, og som parterne ikke har påberåbt sig, påhviler det den, inden for rammerne af sin kompetence, på embeds vegne at undersøge, om medlemsstatens lovgivende eller udøvende myndigheder har holdt sig inden for grænserne af deres skønsbeføjelse, og at tage hensyn hertil under behandlingen af annullationssøgsmålet.

På området for **ligebehandling af kvinder og mænd** bekræftede Domstolen ved dom af 6. februar 1996 i Lewark-sagen (sag C-457/93, Sml. I, s. 243) den vurdering af bedriftsrådenes funktion i Tyskland, som den havde anlagt i dom af 4. juni 1992 i Bötel-sagen (sag C-360/90, Sml. I, s. 3589). Domstolen fastslog således, at såfremt kategorien deltidsbeskæftigede arbejdstagere omfatter væsentligt flere kvinder end mænd, er forbuddet mod indirekte forskelsbehandling for så vidt angår løn, der er indeholdt i EF-traktatens artikel 119 og i direktiv 75/117, til hinder for en national lovgivning, som — uden at den er egnet til og nødvendig for at nå et legitimt socialpolitisk mål — indebærer, at den godtgørelse, som de deltidsbeskæftigede bedriftsrådsmedlemmer skal have af arbejdsgiveren, når de deltager i kurser, som formidler oplysninger, der er

nødvendige for bedriftsrådsarbejdet, begrænses til kun at omfatte deres individuelle arbejdstid, når kurserne finder sted inden for den fuldtidsarbejdstid, der er gældende i virksomheden, men uden for de deltidsbeskæftigedes individuelle arbejdstid, mens fuldtidsbeskæftigede bedriftsrådsmedlemmer får en godtgørelse indtil den fulde arbejdstid, når de deltager i de samme kurser.

I dom af 13. februar 1996 i Gillespie-sagen (sag C-342/93, Sml. I, s. 475) fortolkede Domstolen samme bestemmelser med henblik på at fastlægge lønnen til kvindelige arbejdstagere på barselsorlov.

Endelig fik Domstolen forelagt et spørgsmål om, hvorvidt forbuddet mod enhver form for forskelsbehandling på grundlag af køn på området for arbejdsvilkår, herunder afskedigelsesvilkår, som omhandlet i Rådets direktiv 76/207/EØF, er til hinder for afskedigelse af en transseksuel på grundlag af vedkommendes kønsskifte. Ved dom af 30. april 1996 i sagen P. mod S. og Cornwall County Council (sag C-13/94, Sml. I, s. 2143) besvarede Domstolen dette spørgsmål bekræftende efter at have fastslået, at når en person afskediges med den begrundelse, at den pågældende har til hensigt at gennemgå eller har gennemgået et kønsskifte, udsættes vedkommende for en behandling, som er mindre gunstig set i forhold til personer af det køn, som vedkommende ansås for at tilhøre før operationen, og såfremt en sådan forskelsbehandling var tilladt, ville den ret til personlig værdighed og frihed, som Domstolen skal beskytte, blive krænket i forhold til den pågældende.

På området for **forbindelser udadtil** annullerede Domstolen ved dom af 19. marts 1996 i sagen Kommissionen mod Rådet (sag C-25/94, Sml. I, s. 1469) en beslutning af 22. november 1993 truffet af Rådet (fiskeri), hvorved medlemsstaterne blev tillagt stemmeret i De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation (FAO) med henblik på vedtagelse af en aftale til sikring af, at internationale bevarings- og forvaltningsforanstaltninger respekteres af fiskerfartøjer på det åbne hav. Domstolen fandt for det første, at en sådan beslutning skaber retsvirkninger: Ved at anerkende, at medlemsstaterne har kompetencen til at træffe den endelige afgørelse, griber Rådets beslutning ind i Fællesskabets rettigheder; beslutningen hindrer tillige Fællesskabet i at deltage reelt i forhandlingerne, og endelig giver den over for tredjelande og FAO udseende af, at hovedindholdet af aftalen ikke er omfattet af Fællesskabets enekompetence. Domstolen fastslog dernæst, at den aftale, der blev forelagt til vedtagelse på FAO-konferencen, angik et spørgsmål, der i det væsentlige henhørte under Fællesskabets enekompetence, og Rådet, da det tildelte medlemsstaterne stemmeretten, overtrådte den ordning, det tidligere havde indgået med

Kommissionen med henblik på indførelse af en koordinationsprocedure mellem Kommissionen og medlemsstaterne.

Domstolen fik endvidere forelagt et spørgsmål vedrørende rækkevidden af forordning (EØF) nr. 990/93 om handel mellem EØF og Den Føderative Republik Jugoslavien (Serbien og Montenegro). I dom af 30. juli 1996 i Bosphorus-sagen (sag C-84/95, Sml. I, s. 3953), udtalte Domstolen ved fortolkning af forordningen i lyset af De Forenede Nationers resolutioner i det væsentlige, at den sanktion, der i henhold til forordningens artikel 8 består i beslaglæggelse af transportmidler, finder anvendelse på et fly, som tilhører en serbisk juridisk person, selv om ejeren har leaset flyet for en periode på fire år til en anden person, der ikke har tilknytning til Den Føderative Republik Jugoslavien. Domstolen fandt, at en anden fortolkning ville bringe effektiviteten af håndhævelsen af sanktionerne i fare, og at den valgte løsning under hensyn til den grundlæggende almene interesse ikke på ubegrundet vis tilsidesatte de berørtes grundrettigheder og ikke kunne anses for inadækvat eller uforholdsmæssig.

Denne gennemgang af Domstolens virksomhed i 1996 bør ikke afsluttes uden en henvisning til de fremskridt, der er sket i dette tidsrum for så vidt angår hastigheden i formidlingen af de domme, der afsiges af Domstolen.

Domstolen har først og fremmest opfyldt sin målsætning om, at dommene på dagen for deres afsigelse skal være til rådighed for interesserede på alle Fællesskabets officielle sprog.

Og siden begyndelsen af året er den fuldstændige ordlyd af dommen endvidere blev lagt ind på fællesskabsdatabasen CELEX blot 3-4 uger efter, at den er blevet afsagt.

B – Orientering om forelæggelse af præjudicielle spørgsmål fra de nationale retter

Udviklingen af fællesskabsretten er i vidt omfang frugten af det samarbejde, der er etableret mellem De Europæiske Fællesskabers Domstol og de nationale retter gennem den præjudicielle procedure, som er hjemlet i EF-traktatens artikel 177 og de tilsvarende bestemmelser i EKSF- og Euratom-traktaterne ¹.

Med henblik på at gøre dette samarbejde mere effektivt og opnå, at Domstolen bedre kan opfylde de nationale retters forventninger og give brugbare svar på de præjudicielle spørgsmål, vil Domstolen gerne give de berørte personer, navnlig dommerne i medlemsstaterne, nedenstående oplysninger.

Det skal understreges, at oplysningerne er af rent vejledende karakter og på ingen måde kan betragtes som forskrifter eller blot som fortolkningsbidrag til reglerne om den præjudicielle procedure. Der er udelukkende tale om nogle praktiske oplysninger, som på baggrund af erfaringerne med anvendelsen af den præjudicielle procedure kan være nyttige med henblik på, at Domstolen kan undgå nogle af de vanskeligheder, den undertiden støder på.

1. Enhver ret i en medlemsstat kan anmode Domstolen om at fortolke en fællesskabsretlig regel, som er indeholdt i traktaterne eller i en afledt retsakt, såfremt den finder det nødvendigt med henblik på afgørelsen af en for den verserende sag.

Såfremt der rejses sådanne fortolkningsspørgsmål under en sag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, har retten pligt til at forelægge spørgsmålene for Domstolen, medmindre der allerede foreligger retspraksis på området, eller det helt klart fremgår, hvorledes fællesskabsbestemmelsen skal anvendes ².

¹ Der er også fastsat regler om en præjudiciel procedure i protokollerne til visse konventioner, som medlemsstaterne har indgået, såsom Bruxelles-konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager.

² Dom af 6.10.1982, sag 283/81, Cilfit, Sml. s. 3415.

2. Domstolen har kompetence til at træffe afgørelse om gyldigheden af retsakter udstedt af Fællesskabets institutioner. De nationale retter kan forkaste de anbringender om ugyldighed, som parterne har påberåbt sig. Enhver national ret skal — også selv om dens afgørelser kan appelleres — forelægge sagen for Domstolen, såfremt den vil sætte spørgsmålstejn ved gyldigheden af en fællesskabsretsakt ³.

Den nationale ret kan dog, såfremt den nærer alvorlig tvivl om gyldigheden af en fællesskabsretsakt, som danner grundlag for en national retsakt, undtagelsesvis midlertidigt udsætte gennemførelsen af denne retsakt eller træffe enhver anden foreløbig forholdsregel i relation hertil. Den har i så fald pligt til at forelægge spørgsmålet om fællesskabsretsaktens gyldighed for Domstolen, idet den skal angive, hvorfor retsakten efter rettens opfattelse ikke er gyldig ⁴.

3. Et præjudicielt spørgsmål må kun vedrøre fortolkningen eller gyldigheden af en fællesskabsretlig regel, idet Domstolen ikke har kompetence til at fortolke nationale retsregler eller tage stilling til gyldigheden heraf. Anvendelsen af den fællesskabsretlige regel i den konkrete sag, som den forelæggende ret skal afgøre, henhører under denne rets kompetence.

4. Den afgørelse, hvorved den nationale ret forelægger Domstolen et præjudicielt spørgsmål, kan have en hvilken som helst form, som i henhold til national ret er tilladt for afgørelser af processuelle spørgsmål. Forelæggelse af et præjudicielt spørgsmål for Domstolen medfører almindeligvis, at sagen for den forelæggende ret udsættes, indtil Domstolen har truffet afgørelse, men det tilkommer alene den nationale ret at træffe afgørelse om en sådan udsættelse i overensstemmelse med de nationale regler.

5. Forelæggelsesafgørelsen med det præjudicielle spørgsmål oversættes til Fællesskabets øvrige officielle sprog af Domstolens tjenestegrene. Hertil kommer, at problemerne omkring fortolkningen eller gyldigheden af fællesskabsretten som oftest er af generel interesse, og at medlemsstaterne og fællesskabsinstitutionerne

³ Dom af 22.10.1987, sag 314/85, Foto-Frost, Sml. s. 4199.

⁴ Dom af 21.2.1991, forenede sager C-143/88 og C-92/89, Zuckerfabrik, Sml. I, s. 415, og af 9.11.1995, sag C-465/93, Atlanta, Sml. I, s. 3761.

har ret til at afgive indlæg. Forelæggelsesafgørelsen bør derfor formuleres så klart og præcist som muligt.

6. Forelæggelsesafgørelsen skal indeholde en begrundelse, som skal være kortfattet, men dog tilstrækkelig til, at Domstolen og dem, afgørelsen skal forkyndes for (medlemsstaterne, Kommissionen og, efter omstændighederne, Rådet og Europa-Parlamentet), kan forstå de faktiske og retlige omstændigheder i hovedsagen⁵.

Den skal navnlig indeholde en redegørelse for de faktiske omstændigheder, som man skal have kendskab til for at kunne forstå hovedsagens retlige rækkevidde, en redegørelse for de eventuelt anvendelige retlige faktorer, en redegørelse for grundene til, at den nationale ret forelægger spørgsmålet for Domstolen, og efter omstændighederne en redegørelse for parternes argumenter, alt med henblik på at sætte Domstolen i stand til at give den nationale ret et brugbart svar.

Desuden skal forelæggelsesafgørelsen vedlægges genparter af de dokumenter, der er nødvendige for forståelsen af sagen, navnlig af de relevante nationale bestemmelser. Da sagsakterne eller bilagene til forelæggelsesafgørelsen ikke altid bliver oversat til Fællesskabets forskellige officielle sprog i deres helhed, bør den forelæggende ret dog påse, at dens afgørelse indeholder alle de relevante oplysninger.

7. Den nationale ret kan forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål, når den konstaterer, at en besvarelse af spørgsmål om fortolkning eller gyldighed er nødvendig for dens afgørelse. Der er imidlertid grund til at understrege, at det ikke tilkommer Domstolen at afgøre spørgsmål vedrørende hovedsagens faktiske omstændigheder eller om fortolkningen eller anvendelsen af nationale retsregler. Beslutningen om at forelægge et præjudicielt spørgsmål bør derfor først træffes på et stadium i sagen for den nationale ret, hvor denne — eventuelt alene hypotetisk — kan fastlægge de faktiske og retlige rammer for problemstillingen. Det kan under alle omstændigheder være i den gode retsplejes interesse, at det præjudicielle spørgsmål først stilles efter en kontradiktorisk retsforhandling⁶.

⁵ Dom af 26.1.1993, forenede sager C-320/90, C-321/90 og C-322/90, Telemarsicabruzzo, Sml. I, s. 393.

⁶ Dom af 28.6.1978, sag 70/77, Simmenthal, Sml. s. 1453.

8. Forelæggelsesafgørelsen og de relevante dokumenter skal sendes direkte til Domstolen af den nationale ret ved rekommanderet forsendelse (stilet til »Greffé de la Cour de justice des Communautés européennes, L-2925 Luxembourg«, telefon (+352) 43031). Domstolens justitssekretær er i kontakt med den nationale ret indtil domsafsigelsen, idet han løbende tilstiller retten genparter af sagens akter (skriftlige indlæg, retsmøderapport og generaladvokatens forslag til afgørelse). Domstolen fremsender også dommen til den forelæggende ret. Domstolen vil sætte pris på, hvis den nationale ret efterfølgende oplyser, hvorledes dommen vil blive anvendt i hovedsagen, og i givet fald tilstiller Domstolen sin endelige afgørelse.

9. Behandlingen af præjudicielle sager for Domstolen er gratis, og Domstolen træffer ikke afgørelse om parternes omkostninger i sagen for den nationale ret.

C – Domstolens sammensætning

Første række, fra venstre mod højre:

Dommerne L. Sevón, J.L. Murray og G.F. Mancini, Domstolens præsident, G.C. Rodríguez Iglesias, dommer J.C. Moitinho de Almeida, førstegeneraladvokat A.M. La Pergola og dommer C.N. Kakouris.

Anden række, fra venstre mod højre:

Dommerne J.-P. Puissechot, D.A.O. Edward og P.J.G. Kapteyn, generaladvokaterne F.G. Jacobs, C.O. Lenz og G. Tesauo, dommer C. Gulmann og generaladvokat G. Cosmas.

Tredje række, fra venstre mod højre:

Dommer M. Wathelet, generaladvokat N. Fennelly, dommerne P. Jann og G. Hirsch, generaladvokaterne P. Léger og M.B. Elmer, dommer H. Ragnemalm, generaladvokat D. Ruiz-Jarabo Colomer, dommer R. Schintgen og justitssekretær R. Grass.

I – Sammensætning efter rangfølge

fra den 1. januar til den 11. juli 1996

G.C. Rodríguez Iglesias, præsident
C.N. Kakouris, formand for Fjerde og Sjette Afdeling
G. Tesauro, førstegeneraladvokat
D.A.O. Edward, formand for Første og Femte Afdeling
J.-P. Puissochet, formand for Tredje Afdeling
G. Hirsch, formand for Anden Afdeling
G.F. Mancini, dommer
C.O. Lenz, generaladvokat
F.A. Schockweiler, dommer
J.C. Moitinho de Almeida, dommer
F.G. Jacobs, generaladvokat
P.J.G. Kapteyn, dommer
C. Gulmann, dommer
J.L. Murray, dommer
A.M. La Pergola, generaladvokat
G. Cosmas, generaladvokat
P. Leger, generaladvokat
M.B. Elmer, generaladvokat
P. Jann, dommer
H. Ragnemalm, dommer
L. Sevón, dommer
N. Fennelly, generaladvokat
D. Ruiz-Jarabo Colomer, generaladvokat
M. Wathelet, dommer

R. Grass, justitssekretær

fra den 12. juli til den 6. oktober 1996

G.C. Rodríguez Iglesias, præsident
C.N. Kakouris, formand for Fjerde og Sjette Afdeling
G. Tesauro, førstegeneraladvokat
D.A.O. Edward, formand for Første og Femte Afdeling
J.-P. Puissochet, formand for Tredje Afdeling
G. Hirsch, formand for Anden Afdeling
G.F. Mancini, dommer
C.O. Lenz, generaladvokat
J.C. Moitinho de Almeida, dommer
F.G. Jacobs, generaladvokat
P.J.G. Kapteyn, dommer
C. Gulmann, dommer
J.L. Murray, dommer
A.M. La Pergola, generaladvokat
G. Cosmas, generaladvokat
P. Leger, generaladvokat
M.B. Elmer, generaladvokat
P. Jann, dommer
H. Ragnemalm, dommer
L. Sevón, dommer
N. Fennelly, generaladvokat
D. Ruiz-Jarabo Colomer, generaladvokat
M. Wathelet, dommer
R. Schintgen, dommer

R. Grass, justitssekretær

fra den 7. oktober til den 31. december 1996

G.C. Rodríguez Iglesias, præsident
G.F. Mancini, formand for Anden og Sjette Afdeling
J.C. Moitinho de Almeida, formand for Tredje og Femte Afdeling
J.L. Murray, formand for Fjerde Afdeling
A.M. La Pergola, førstegeneraladvokat
L. Sevón, formand for Første Afdeling
C.N. Kakouris, dommer
C.O. Lenz, generaladvokat
F.G. Jacobs, generaladvokat
G. Tesauero, generaladvokat
P.J.G. Kapteyn, dommer
C. Gulmann, dommer
D.A.O. Edward, dommer
G. Cosmas, generaladvokat
J.-P. Puissochet, dommer
P. Leger, generaladvokat
G. Hirsch, dommer
M.B. Elmer, generaladvokat
P. Jann, dommer
H. Ragnemalm, dommer
N. Fennelly, generaladvokat
D. Ruiz-Jarabo Colomer, generaladvokat
M. Wathelet, dommer
R. Schintgen, dommer

R. Grass, justitssekretær

II – Domstolens medlemmer

(efter tiltrædelsestidspunkt)

Giuseppe Federico Mancini

Født i 1927; professor i arbejdsret (Urbino, Bologna, Rom), komparativ privatret (Bologna); medlem af Consiglio Superiore della Magistratura (1976-1981); generaladvokat ved Domstolen fra den 7. oktober 1982 til den 6. oktober 1988; dommer ved Domstolen siden den 7. oktober 1988.

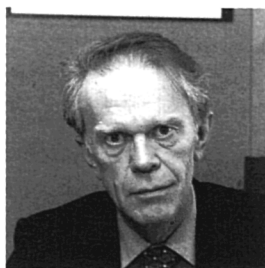
Constantinos Kakouris

Født i 1919; advokat (Athen); fuldmægtig og dernæst assessor ved Den Øverste Græske Forvaltningsdomstol; dommer ved Den Øverste Græske Forvaltningsdomstol; præsident for den særlige domstol, som er kompetent i retssager mod dommere ved underretterne og ved de højere domstole; medlem af Den Særlige Højesteret; overinspektør for forvaltningsdomstolene; medlem af Dommernes Øverste Råd; formand for Det Øverste Råd i Udenrigsministeriet; dommer ved Domstolen siden den 14. marts 1983.

Carl Otto Lenz

Født i 1930; advokat; notar; generalsekretær for Den Kristelige Demokratiske Gruppe i Europa-Parlamentet; medlem af Den Tyske Forbundsrag; formand for Forbundsdagens Retsudvalg og Forbundsdagens Europa-udvalg; gæsteprofessor i fællesskabsret ved Saarlands Universitet, Saarbrücken (1990); generaladvokat ved Domstolen siden den 11. januar 1984.

Fernand Schockweiler

Født i 1935; Justitsministeriet; førsteregeringssekretær; regeringens delegerede ved Conseil d'État's Tvistemålsafdeling; førsteregeringsrådgiver i Justitsministeriet; dommer ved Domstolen fra den 7. oktober 1985 til den 1. juni 1996.

José Carlos de Carvalho Moitinho de Almeida

Født i 1936; anklagemyndighedens repræsentant ved Appelretten i Lissabon; kabinetschef hos justitsministeren; stedfortræder for rigsadvokaten; sekretariatschef for Afdelingen for Fællesskabsret; professor i fællesskabsret (Lissabon); dommer ved Domstolen siden den 31. januar 1986.

Gil Carlos Rodríguez Iglesias

Født i 1946; lektor, derefter professor (universiteterne i Oviedo og Freiburg im Breisgau, Det Frie Universitet i Madrid, Complutense-Universitetet i Madrid og Granada Universitet); bestyrer af Institut for Folkeret (Granada); medlem af kuratoriet for Max-Planck-Institutet for Folkeret og Komparativ Ret, Heidelberg; doktor honoris causa ved Torino's Universitet, ved Universitetet i Cluj-Napoca og ved Saarlands Universitet; Honorary Bencher ved Gray's Inn (London) og King's Inn (Dublin); dommer ved Domstolen fra den 31. januar 1986; præsident for Domstolen siden den 7. oktober 1994.

Francis Jacobs, QC

Født i 1939; Barrister; ansat i sekretariatet i Den Europæiske Menneskerettighedskommission; referendar hos generaladvokat J.P. Warner; professor i fællesskabsret (King's College, London); forfatter af flere værker om fællesskabsret; generaladvokat ved Domstolen siden den 7. oktober 1988.

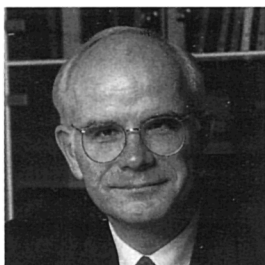
Giuseppe Tesauro

Født i 1942; professor i folkeret og fællesskabsret ved Napolis Universitet; advokat med møderet for Corte di cassazione; medlem af Consiglio del Contenzioso Diplomatico under Udenrigsministeriet; generaladvokat ved Domstolen siden den 7. oktober 1988.

Paul Joan George Kapteyn

Født i 1928; embedsmand i Udenrigsministeriet; professor i international organisationsret (Utrecht, Leiden); medlem af Raad van State; formand for Raad van State's Twistemålsafdeling; medlem af Det Kongelige Akademi for Videnskaberne; medlem af Bestyrelsen for Academie voor Internationaal Recht, Haag; dommer ved Domstolen siden den 29. marts 1990.

Claus Christian Gulmann

Født i 1942; embedsmand i Justitsministeriet; referendar for dommer Max Sørensen; professor i folkeret og fællesskabsret og formand for Det Retsvidenskabelige Fagråd ved Københavns Universitet; advokat; formand for og medlem af voldgiftsretter; medlem af ankenævn; generaladvokat ved Domstolen fra den 7. oktober 1991 til den 6. oktober 1994; dommer ved Domstolen siden den 7. oktober 1994.

John Loyola Murray

Født i 1943; Barrister (1967), derefter Senior Counsel (1981); advokat i Irland; Attorney-General (1987); tidligere medlem af Council of State; tidligere medlem af Bar Council of Ireland; Benchers of The Honourable Society of King's Inns; dommer ved Domstolen siden den 7. oktober 1991.

David Alexander Ogilvy Edward

Født i 1934; advokat (Skotland); Queen's Counsel (Skotland); sekretær, derefter kurator for Faculty of Advocates; formand for Den Rådgivende Kommission for Advokaterne i Fællesskabet; Salvesen professor i europæiske institutioner og bestyrer for Europa-Institutet, Edinburghs Universitet; særlig rådgiver for Overhusets EF-udvalg; Honorary Benchers i Gray's Inn, London; dommer ved Retten i Første Instans fra den 25. september 1989 til den 9. marts 1992; dommer ved Domstolen siden den 10. marts 1992.

Antonio Mario La Pergola

Født i 1931; professor i statsforfatningsret og almindelig og komparativ offentlig ret (ved universiteterne i Padova, Bologna og Rom); medlem af Consiglio Superiore della Magistratura (1976-1978); medlem af og derefter præsident for Corte costituzionale (1986-1987); minister for europæiske anliggender (1987-1989); medlem af Europa-Parlamentet (1989-1994); dommer ved Domstolen fra den 7. oktober 1994 til den 31. december 1994; generaladvokat ved Domstolen siden den 19. januar 1995.

Georges Cosmas

Født i 1932; advokat i Athen; fuldmægtig (1963), assessor (1973) og medlem (1982-1994) af Den Øverste Græske Forvaltningsdomstol; medlem af den særlige domstol, som er kompetent i retssager mod dommere ved underretterne og ved de højere domstole; medlem af den særlige højesteret, som i henhold til den græske forfatning har kompetence til at harmonisere landets tre højeste retsinstansers praksis og til at prøve gyldigheden af de nationale og europæiske valg; medlem af Dommerrådet; medlem af Udenrigsministeriets Højeste Råd; præsident for Mærkeappeldomstolen; formand for Justitsministeriets Lovforberedelsesråd; generaladvokat ved Domstolen siden den 7. oktober 1994.

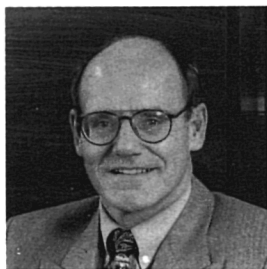
Jean-Pierre Puissechet

Født i 1936; medlem af Frankrigs Conseil d'État; direktør og senere generaldirektør for Rådet for De Europæiske Fællesskabers Juridiske Tjeneste (1968-1973); generaldirektør for Agence nationale pour l'emploi (1973-1975); direktør for den centrale administration i Industriministeriet (1977-1979); direktør for OECD's Direktorat for Juridiske Anliggender (1979-1985); direktør for Det Internationale Institut for Offentlig Administration (1985-1987); juridisk konsulent og direktør for Udenrigsministeriets Direktorat for Juridiske Anliggender (1987-1994); dommer ved Domstolen siden den 7. oktober 1994.

Philippe Léger

Født i 1938; embedsmand i Justitsministeriet (1966-1970); kabinetssekretær og derefter teknisk rådgiver i kabinettet for ministeren for livskvalitet i 1976; teknisk rådgiver i justitsministerens kabinet (1976-1978); underdirektør i Justitsministeriets Afdeling for Straffesager og Benådninger (1978-1983); medlem af Cour d'appel de Paris (1983-1986); vicekabinetschef i Justitsministeriet (1986); præsident for Tribunal de grande instance de Bobigny (1986-1993); direktør for justitsministerens kabinet og statsadvokat ved Cour d'appel de Paris (1993-1994); assisterende professor ved Université René Descartes (Paris-V) (1988-1993); generaladvokat ved Domstolen siden den 7. oktober 1994.

Günter Hirsch

Født i 1943; direktør i Justitsministeriet i delstaten Bayern; præsident for delstaten Sachsens Verfassungsgerichtshof og Oberlandesgericht Dresden (1992-1994); professor honoris causa i EF-ret og lægeret ved Saarbrückens Universitet; dommer ved Domstolen siden den 7. oktober 1994.

Michael Bendik Elmer

Født i 1949; embedsmand i Justitsministeriet (1973); kontorchef i Justitsministeriet (1982-1987 og 1988-1991); dommer ved Østre Landsret (1987-1988); vicepræsident ved Sø- og Handelsretten (1988); Justitsministeriets kommitterede i fællesskabsretlige spørgsmål og menneskerettighedsspørgsmål (1991-1994); generaladvokat ved Domstolen siden den 7. oktober 1994.

Peter Jann

Født i 1935; dr.jur. fra Universitetet i Wien; byretsdommer; dommer; presseansvarlig i Justitsministeriet og i Østrigs parlament; medlem af Verfassungsgerichtshof; dommer ved Domstolen siden den 19. januar 1995.

Hans Ragnemalm

Født i 1940; dr.jur. og docent i offentlig ret ved Universitetet i Lund; professor i offentlig ret og dekan ved Det Retsvidenskabelige Fakultet ved Universitetet i Stockholm; justitieombudsmand; dommer ved Regeringsrätten; dommer ved Domstolen siden den 19. januar 1995.

Leif Sevón

Født i 1941; juridisk licentiatgrad (OTL) ved Helsinkis Universitet; direktør i Justitsministeriet; rådgiver ved Udenrigsministeriets Handelsdepartement; dommer ved Finlands højesteret; dommer ved EFTA-Domstolen; præsident for EFTA-Domstolen; dommer ved Domstolen fra den 19. januar 1995.

Nial Fennelly

Født i 1942; Master of Arts i økonomi fra University College, Dublin; Barrister-at-Law; Senior Counsel; formand for Legal Aid Board og Bar Council; generaladvokat ved Domstolen siden den 19. januar 1995.

Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer

Født i 1949; byretsdommer; dommer ved Consejo General del Poder Judicial; lektor; kabinetschef for præsidenten for Consejo General del Poder Judicial; ad hoc-dommer ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol; generaladvokat ved Domstolen siden den 19. januar 1995.

Melchior Wathelet

Født i 1949; vicepremierminister, forsvarsminister (1995); borgmester i Verviers; vicepremierminister, justitsminister og økonomiminister (1992-1995); vicepremierminister, justitsminister og minister for små og mellemstore virksomheder (1988-1991); medlem af deputeretkammeret (1977-1995); juridisk og økonomisk kandidateksamen (Universitetet i Liège); Master of Laws (Harvard University, USA); professor ved Det Katolske Universitet i Louvain-la-Neuve; dommer ved Domstolen siden den 19. september 1995.

Romain Schintgen

Født i 1939; avocat-avoué (beskikkelse som advokat med særlige procedurebeføjelser); administrateur général i det luxembourgske Arbejdsministerium; formand for Luxembourgs Økonomiske og Sociale Råd; medlem af bestyrelsen i Société nationale de crédit et d'investissement og i Société européenne des satellites; regeringens repræsentant i Udvalget for Den Europæiske Socialfond, Det Rådgivende Udvalg for Arbejdskraftens Frie Bevægelighed og i Styrelsesrådet for Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene; dommer ved Retten i Første Instans fra den 25. september 1989 til den 11. juli 1996; dommer ved Domstolen siden den 12. juli 1996.

Roger Grass

Født i 1948; afgangseksamen fra Institut d'études politiques de Paris og kandidateksamen i politisk videnskab og offentlig ret; statsadvokatfuldmægtig ved Tribunal de grande instance de Versailles; ekspeditionssekretær ved Domstolen; generalsekretær for anklagemyndigheden ved Cour d'appel de Paris; ansat i den franske justitsministers kabinet; referendar hos Domstolens præsident; justissekretær ved Domstolen siden den 10. februar 1994.

III – Ændringer i Domstolens sammensætning i 1996

I 1996 er Domstolens sammensætning ændret således:

Som følge af Fernand Schockweilers bortgang den 1. juni 1996 tiltrådte dommer ved Retten i Første Instans Romain Schintgen den 12. juli 1996 som dommer ved Domstolen.

Der henvises, for så vidt angår yderligere detaljer, til afsnittet »Højtidelige retsmøder«, s. 91.

*De Europæiske Fællesskabers
Ret i Første Instans*

A – Retten i Første Instans' virksomhed i 1996
ved Rettens præsident, A. Saggio

Rettens virksomhed

1. I 1996 blev der indbragt 215 nye sager for Retten, dvs. et påfaldende ens antal i forhold til 1995 (212 sager), hvis man for begge referenceårene ser bort fra mælkekvotesagerne, hvis antal fortsat falder (5 sager i 1996 mod 32 i 1995).

Derimod er fordelingen af disse 215 sager temmelig anderledes end fordelingen i 1995.

Hvad angår konkurrencesagerne var der tilsyneladende et stort fald i antallet (25 sager mod 65 i 1995), hvilket dog skyldes fraværet af et fænomen, der blev observeret i 1995 (og i 1994), nemlig serier af sager til prøvelse af kommissionsbeslutninger rettet til et stort antal virksomheder inden for en given branche. Ses der bort fra sådanne serier, steg antallet af konkurrencesager en smule i forhold til 1995 (23).

Den antalsmæssigt næsten fuldstændige opvejning af denne reduktion inden for konkurrenceområdet skyldes primært den udvikling, der fandt sted på områderne for personalesager (98 sager mod 79 i 1995), landbrug (ekskl. mælkekvotesager: 25 sager mod 16 i 1995) og statsstøtte (18 sager mod 12 i 1995).

I 1996 blev der stadig ikke indbragt nogen sager på det immaterialretlige område (varemærker, mønstre og modeller samt sortsbeskyttelse). Det bemærkes i den forbindelse, at der endnu ikke er afsagt nogen afgørelser af appelkamrene under Harmoniseringskontoret for det Indre Marked, hvis forretningsorden trådte i kraft i februar 1996 (Kommissionens forordning (EF) nr. 216/96 af 5.2.1996).

Retten fortsatte sine bestræbelser for så vidt angår produktiviteten; heri deltog også de medlemmer, der kom til Retten for ganske nylig (kort inden begyndelsen af rapporteringsåret, nemlig i forbindelse med den regelmæssige, delvise nybesættelse, eller endog i selve 1996 for det ene af de nye medlemmers vedkommende).

Antallet af domme, som Retten afsagde i 1996 (107 i netttotal, dvs. efter forening af visse sager, mod 118 i bruttotal), er således sammenligneligt med antallet i 1995 (hvor disse tal androg henholdsvis 98 og 128). Der bør erindres om, at der

i 1995 forelå en kraftig stigning i antallet af domme i forhold til det forudgående år (jf. Årsrapport 1995).

Selv om antallet af afsluttede sager faldt i forhold til det forudgående år (186 sager mod 265, og i nettotal 176 sager mod 198), er dette dog i vidt omfang udtryk for et anseligt fald i antallet af sager afgjort ved kendelse (fra 137 sager i 1995 til 68 i 1996; i nettotal er tallene henholdsvis 100 og 67). Navnlig er antallet af slettelser (igen) faldet, nemlig fra 94 sager i 1995 til 42 i 1996 (nettotallene var 63 sager mod 41).

Under disse omstændigheder var antallet af verserende sager ved årets udgang (659 sager i bruttotal mod 476 i nettotal) højere end for det forudgående år (henholdsvis 616 sager og 427); dette gælder endog for personalesagerne (140 sager ved udgangen af 1996 mod 121 i 1995 — i nettotal 133 sager mod 118), hvor Retten hævdede sin arbejdsrytme markant (66 domme i 1996 mod 34 i 1995, hvilket svarede til 68 sager mod 36 i nettotal).

Antallet af kendelser vedrørende begæringer om foreløbige forholdsregler steg fra 19 i 1995 til 23 i 1996, hvilket bekræfter den stigende tendens, der har kunnet konstateres siden oprettelsen af Retten.

Antallet af appeller, der blev iværksat i 1996, var betydeligt lavere end for det forudgående år (27 mod 47). Ca. 22% af de afgørelser, for hvilke fristen for appel udløb i løbet af året, blev appelleret. I 1995 var der tale om mere end 30% (jf. Årsrapport 1995).

2. På det organisatoriske plan besluttede Retten den 12. september 1996 en principiel afgrænsning af femmands-afdelingernes kompetence til at omfatte sager vedrørende reglerne om statsstøtte og om handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger. Sager vedrørende fusionskontrol og konkurrenceområdet henvises fremover som hovedregel til tremands-afdelinger. Denne tilpasning bør navnlig på det sidstnævnte område muliggøre en mere effektiv arbejdsmåde for så vidt angår vurderingen af sagernes faktiske omstændigheder samtidig med, at der sikres særlig bevågenhed i sager, der rejser vanskelige retlige problemer.

Udviklingen i retspraksis

På **konkurrence**-området skal der indledningsvis (og i kronologisk rækkefølge) henvises til to domme, hvori to sammensætninger af Retten tog stilling til

formaliteten for så vidt angår fysiske eller juridiske personers anlæg af sager til prøvelse af kommissionsbeslutninger, der ikke er rettet til dem.

I forbindelse med dom af 11. juli 1996 (forenede sager T-528/93, T-542/93, T-543/93 og T-546/93, Métropole télévision SA m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 649) skulle Retten (Første Udvidede Afdeling) tage stilling til en beslutning truffet i medfør af EF-traktatens artikel 85, stk. 3, hvorved bestemmelserne i traktatens artikel 85, stk. 1, blev erklæret uanvendelige på visse regler fra European Broadcasting Union (herefter »EBU«), der er en sammenslutning af radio- og tv-selskaber. Til fordel for EBU's aktive medlemmer foreskrev de pågældende regler bl.a. eksklusiv adgang til de rettigheder til retransmission af sportsarrangementer, der blev erhvervet inden for rammerne af det såkaldte »Eurovision«-system (der gør det muligt for selskaberne at udveksle programmer), idet udenforstående aktørers mulighed for aftalebaseret adgang til disse rettigheder principielt er begrænset til forskudte transmissioner. Blandt de fire sagsøgere, der drev virksomhed med fjernsynstjenesteydelser, og som ikke var medlemmer af EBU, havde kun to fremsat bemærkninger i forbindelse med den administrative procedure ved Kommissionen. En af sagsøgerne (Antena 3) havde deltaget i den pågældende procedure, mens en anden sagsøger (RTI) havde nøjedes med at være til stede under høringen i sagen. Under disse omstændigheder havde Kommissionen nedlagt påstand om afvisning af de søgsmål, der var rejst af disse to sagsøgere, med den begrundelse, at de ikke var individuelt berørt af den anfægtede beslutning. Retten forkastede disse argumenter. Retten fremhævede, at de pågældende sagsøgere konkurrerede med EBU og dennes medlemmer, og at blandt medlemmerne fandtes de eneste aktive medlemmer af EBU på sagsøgernes respektive hjemmemarkeder. Ifølge Retten gjorde den anfægtede beslutning det gennem de fritagne vedtægtsbestemmelser muligt at afskære sagsøgerne fra de konkurrencemæssige fordele ved et EBU-medlemskab. I kraft af denne påvirkning af deres konkurrencestilling var sagsøgerne interesserede tredjemænd, der skulle inddrages i den administrative procedure i medfør af forordning nr. 17. Følgelig berørtes sagsøgerne individuelt af den beslutning, der var blevet truffet efter afslutningen af den pågældende procedure. Såfremt der under sådanne omstændigheder opstilledes et generelt krav om, at tredjemand rent faktisk skal have deltaget i proceduren for at have søgsmålskompetence, ville det ifølge Retten være ensbetydende med at opstille en ny formalitetsbetingelse — i form af en obligatorisk forudgående procedure — der ikke er hjemmel til i traktatens artikel 173. Antena 3 besad således søgsmålskompetence, hvilket ifølge Retten bekræftedes af, at selskabet, inden den anfægtede beslutning blev truffet, havde fået afslag på sin ansøgning om optagelse i EBU, hvilket meddeltes på grundlag af de optagelsesregler, der efterfølgende blev fritaget ved denne beslutning. Hvad angik RTI's søgsmålskompetence tilføjede Retten, at der ikke skabtes tvivl om

denne, fordi sagsøgeren havde nøjedes med at overvære høringen uden at fremkomme med særlige bemærkninger. Ifølge Retten er den proceduremæssige rettighed, der har hjemmel i forordning nr. 17, ikke undergivet nogen betingelser med hensyn til, hvorledes den udøves. I forbindelse med prøvelsen af sagens realitet annullerede Retten den anfægtede beslutning. For det første afviste Retten Kommissionens vurdering af de betingelser for optagelse i sammenslutningen, der fandtes i EBU's vedtægter vedrørende dækning af befolkningen, programudbud og produktion af udsendelser. Ifølge Retten havde Kommissionen ikke — sådan som den burde for korrekt at kunne vurdere, om den begrænsning af konkurrencen, som var en følge af de omhandlede regler, var nødvendig — på forhånd kontrolleret, hvorvidt reglerne var objektive og tilstrækkeligt præcise og kunne anvendes ens og uden forskelsbehandling i forhold til alle potentielle aktive medlemmer. Retten fastslog endvidere, at de omtvistede optagelsesbetingelser, der reelt relaterede sig til kvantitative kriterier uden talangivelser, ikke opfyldte disse krav. For det andet fandt Retten, at Kommissionen ikke uden nærmere forklaring kunne anse det for berettiget at tildele EBU en særlig status i forhold til konkurrencereglerne på grund af de aktive medlemmers særlige offentlige opgave. Med henblik på at begrunde en fritagelse ud fra betragtninger knyttet til hensynet til den offentlige interesse burde Kommissionen — på grundlag af konkrete økonomiske oplysninger og mere generelt på grundlag af øvrige relevante forhold i sagen (såsom spørgsmålet, om der fandtes en ordning med økonomisk kompensation for de pågældendes byrder og forpligtelser) — have påvist, at sådanne betragtninger fordrede eksklusive rettigheder til retransmission af sportsarrangementer, og at denne eksklusivitet var nødvendig for, at de pågældende kunne opnå et rimeligt afkast. Der er iværksat appel ved Domstolen til prøvelse af denne dom.

Ved dom af 12. december 1996 (sag T-87/92, Kruidvat mod Kommissionen, Sml. II, s. 1931) afviste Retten (Anden Udvidede Afdeling) en sag, som var anlagt af et distributionsselskab, der forhandlede kosmetiske produkter (herunder parfumevarer), til prøvelse af en kommissionsbeslutning, hvorved bestemmelserne i EF-traktatens artikel 85, stk. 1, erklæredes uanvendelige på en standarddistributionsaftale mellem på den ene side en producent af luksusparfumevarer eller dennes eneforhandlere og på den anden side selskabets specialiserede forhandlere. Retten understregede, at hverken sagsøgeren som sådan, dets moderselskaber eller den koncern, hvori sagsøgeren indgår, havde indgivet klage til Kommissionen i medfør af forordning nr. 17. Ingen af dem havde deltaget i den administrative procedure i henhold til denne forordning eller anmodet producenten om at få adgang til hans selektive distributionsnet. Ifølge Retten bestod der ingen tilstrækkelig forbindelse mellem på den ene side den deltagelse i den administrative procedure, der havde fundet sted ved en

organisation, som et af sagsøgerens moderselskaber var medlem af (uden at dette selskab havde fremsat ønske om deltagelsen, der desuden omfattede fremlæggelse af et andet standpunkt end det, sagsøgeren har gjort gældende for Retten), og på den anden side sagsøgerens individuelle situation. Den omstændighed, at sagsøgeren var konkurrent til den pågældende producents autoriserede forhandlere, eller muligheden for, at sagsøgeren ikke kunne opnå leverancer fra de pågældende distributionsnet (såfremt selskabet ikke opfyldte udvælgelseskriterierne i henhold til standardkontrakten), var ifølge Retten ikke tilstrækkeligt til at individualisere sagsøgeren i traktatens forstand. Retten fastslog, at den anfægtede beslutning ikke i kraft af sin rækkevidde hindrede sagsøgeren i at foretage lovlige indkøb som hidtil uden for det pågældende net. Retten henviste endvidere til en retssag for en national domstol, hvorunder en af den omhandlede producents eneforhandlere i henhold til en national lov om illoyal konkurrence havde begæret et påbud til sagsøgeren om at ophøre med ethvert salg af de pågældende varer i et givet område, idet sagen tillige omfattede en tvist mellem parterne om, hvorvidt det omtvistede distributionsnet var lovligt. Ifølge Retten var sagsøgeren ikke tilstrækkeligt individualiseret, blot i kraft af at den anfægtede beslutning kunne være relevant for udfaldet af denne tvist, eftersom enhver parfumeforhandler i givet fald kunne have interesse i under en sådan sag at rejse spørgsmålet om lovligheden af det pågældende distributionssystem. Under alle omstændigheder og hvad angik sagsøgerens interesse i en tilstrækkelig retsbeskyttelse bemærkede Retten, at den nationale ret, hvis den måtte finde det nødvendigt, kunne forelægge et præjudicielt spørgsmål for Domstolen vedrørende gyldigheden eller fortolkningen af den anfægtede beslutning. Der er iværksat appel ved Domstolen til prøvelse af denne dom.

Samme sammensætning af Retten afsagde samme dag to andre domme, der ligeledes drejede sig om et selektivt distributionssystem for kosmetiske luksusprodukter (sag T-19/92, Leclerc mod Kommissionen, Sml. II, s. 1851, og sag T-88/92, Leclerc mod Kommissionen, Sml. II, s. 1951; sidstnævnte sag omhandler samme producent og samme beslutning som sag T-87/92, der er omtalt ovenfor). Sagsøgeren i disse to sager er en indkøbssammenslutning, der i en af medlemsstaterne i Fællesskabet leverer til et net af detailsalgssteder, hvoraf hovedparten er varehuse eller supermarkeder. Over for Kommissionen havde sagsøgeren anført, at anvendelsen af de omhandlede standardkontrakter ville indebære, at visse af de nævnte salgssteder ville blive afskåret fra at forhandle de pågældende luksuskosmetikvarer, selv om de var indrettet til dette. Søgsmålene til prøvelse af kommissionsbeslutningerne, hvorved EF-traktatens artikel 85, stk. 1, blev erklæret uanvendelig på de pågældende kontrakter (med den begrundelse, at de deri indeholdte udvælgelseskriterier ikke var omfattet af traktatens artikel 85, stk. 1, mens de øvrige forpligtelser og betingelser kunne omfattes af artikel

85, stk. 3), blev antaget til realitetsbehandling af Retten, der navnlig fandt, at sagsøgeren var individuelt berørt. For det første måtte sagsøgeren ifølge Retten sammenlignes med en erhvervsdrivende, som havde fået afslag på en ansøgning om adgang til et netværk som autoriseret forhandler, og som var fremkommet med bemærkninger i henhold til artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17. Da sagsøgeren var et andelsselskab af detailhandlende, som havde til opgave at levere tjenesteydelser af betydning for sine medlemmers erhverv, havde selskabet forgæves anmodet de omhandlede producenter om, at i det mindste visse af selskabets medlemmer fik adgang til distributionsnettene som autoriserede forhandlere. Flere af medlemmerne havde selvstændigt tilkendegivet et ønske om at forhandle de pågældende producenters varer. Endelig havde sagsøgeren deltaget i den administrative procedure for Kommissionen og fremsat udførlige bemærkninger (jf. ovenfor). Retten henviste dernæst til sagsøgerens interesser, for så vidt som selskabet forhandlede leveringskontrakter, og til, at selskabet i henhold til sine vedtægter var bemyndiget til under den administrative procedure at gøre ikke blot sine egne synspunkter gældende, men også de medlemmers synspunkter, som ønskede at få adgang til de omtvistede distributionsnet. Hvad angik realiteten gennemgik Retten i henhold til følgende principper de udvælgelseskriterier, der ifølge Kommissionen ikke faldt ind under artikel 85, stk. 1, og som vedrørte personalets branchekendskab, salgsstedets placering og indretning samt detailhandlerens butiksskilt. Retten fandt, at når der som i den pågældende sag er tale om produkter, som dels i sig selv er af høj kvalitet, dels har en karakter af luksus, som skyldes selve deres natur, skal behovet for et selektivt distributionssystem som følge af varernes »egenskaber« vurderes ikke blot på grundlag af deres ydre kendetegn, men også på grundlag af den særlige opfattelse, forbrugerne har af dem, herunder varernes »aura af luksus«. Denne opfattelse gør det muligt at adskille varerne fra andre tilsvarende produkter, som ikke har et sådant image. I en sådan situation kan det selektive distributionssystem, hvis lovlighed ifølge Retten skal vurderes under hensyntagen til forbrugernes interesser, utvivlsomt ikke anses for berettiget, blot fordi den pågældende producent måtte have foretaget betydelige salgsfremstød, uden at der foretages en undersøgelse af de anvendte udvælgelseskriterier. Retten understregede imidlertid, at kvalitative udvælgelseskriterier, som ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at sikre, at disse produkter sælges under gode vilkår med hensyn til den måde, hvorpå de præsenteres, i princippet ikke er omfattet af traktatens artikel 85, stk. 1, for så vidt som disse kriterier er objektive, er fastsat ens for alle potentielle forhandlere og anvendes på en måde, der ikke er diskriminerende. Rettens prøvelsesret for så vidt angår disse principper er begrænset til Kommissionens konstateringer (og omhandler i denne sammenhæng spørgsmål om, hvorvidt der foreligger en utilstrækkelig begrundelse, en åbenbar faktisk eller retlig vildfarelse, et åbenbart urigtigt skøn

eller magtfordrejning). Prøvelse af anvendelsen af udvælgelseskriterierne i konkrete tilfælde, f.eks. ved afslag på adgang til distributionsnettet, henhører i kraft af den direkte virkning af traktatens artikel 85, stk. 1, under de nationale domstoles kompetence, og disse skal navnlig efterprøve, om kriterierne er blevet anvendt på diskriminerende eller urimeligt byrdefuld vis. Retten anførte dog, at det tillige er muligt at indgive en klage til Kommissionen, navnlig i tilfælde af, at adgangsbetingelserne systematisk anvendes på en måde, der er uforenelig med fællesskabsretten. På grundlag af disse betragtninger fastslog Retten, at de ovennævnte udvælgelseskriterier var lovlige i de to sager, bortset fra kriteriet vedrørende omfanget af andre aktiviteter, der udøves på salgsstedet. Dette kriterium blev udformet, så det muliggjorde udelukkelse af ansøgere, som f.eks. forretninger, der sælger mange forskellige produkter, og hvis parfumerivirksomhed repræsenterer mindre end 60% af aktiviteterne (eller mindre end 50% i sag T-88/92), selv om de har en specialiseret afdeling til salg af de pågældende produkter. Retten udtalte, at dette kriterium var urimeligt byrdefuldt og diskriminerende, da det ikke i sig selv har nogen forbindelse med det berettigede krav om bevarelse af de pågældende produkters image af luksus, og da det anvendes til skade for forretninger, der har foretaget det fornødne for at opfylde de kvalitative betingelser, der kan stilles ved salg af luksuskosmetik. Eftersom de anfægtede beslutninger ikke indeholdt nogen gyldig begrundelse herfor, annullerede Retten beslutningerne for så vidt angik det omtvistede kriterium på grund af utilstrækkelig begrundelse. Eftersom sagsøgeren ikke havde godtgjort, at store butiksenheder på nuværende tidspunkt hindres i at få adgang til distribution af luksuskosmetik, såfremt salgsstederne indrettes på en måde, der egner sig til salg af sådanne produkter, forkastede Retten derimod sagsøgerens argumentation om, at selskabets medlemmer på grund af den samtidige anvendelse af udvælgelseskriterierne på forhånd var udelukket fra det pågældende distributionsnet. Sagsøgerens andet synspunkt om, at der ikke bestod nogen effektiv konkurrence på det relevante marked, fordi der fandtes parallelle net i den pågældende sektor, blev ligeledes forkastet, stadig med samme begrundelse (jf. ovenfor) og under hensyntagen til de ændringer af standardkontrakterne, som Kommissionen havde krævet forud for vedtagelsen af den anfægtede beslutning (ændringerne omfattede: afskaffelse af rent kvantitative kriterier og klausuler, der begrænsede forhandlernes frihed til at videresælge produkterne til andre medlemmer af det selektive net, eller begrænsede forhandlerens valgfrihed med hensyn til andre mærker, der kunne udbydes på hans salgssted, og udtrykkelig anerkendelse af forhandlerens frihed til uafhængig prisfastsættelse). Endelig forkastede Retten sagsøgerens argumentation om, at betingelserne i traktatens artikel 85, stk. 3, ikke var opfyldt i forhold til de aspekter af standardkontrakten, som Kommissionen anså for at falde ind under artikel 85, stk. 1 (bl.a. vedrørende proceduren for adgang til nettet, lagerforpligtelserne, det årlige mindsteindkøb,

markedsføringen af nye produkter og samarbejdet med hensyn til reklamekampagner og salgsfremstød samt (i sag T-88/92) tilstedeværelsen af konkurrerende mærker på salgsstedet).

Dommen af 8. oktober 1996 i sagen *Compagnie maritime belge transports m.fl. mod Kommissionen* (forenede sager T-24/93, T-25/93, T-26/93 og T-28/93, Sml. II, s. 1201) drejer sig bl.a. om flere former for praksis, for hvilke Kommissionen havde pålagt sanktioner, da de udgjorde et misbrug af en dominerende stilling udført af virksomheder, der var medlemmer af en linjekonference. Een form for praksis var knyttet til en aftale mellem linjekonferencen og et tredjelands styringsorgan med ansvar for søfragt. Denne aftale tillagde virksomhederne i konferencen enerettigheder inden for konferencens virksomhedsområde, men bestemte tillige, at der kunne ske undtagelser med begge parter udtrykkelige samtykke. Efter styringsorganets godkendelse af et uafhængigt rederi forlangte virksomhederne gentagne gange en nøje overholdelse af aftalen, og denne adfærd betegnede Kommissionen som misbrug af en dominerende stilling. Retten fastslog, at konferencens medlemmer kollektivt besad en dominerende stilling på det berørte marked, og bemærkede, at deres skridt over for det nævnte organ, som var led i en strategi med henblik på at fortrænge det uafhængige rederi, udgjorde en overtrædelse af EF-traktatens artikel 86. En virksomhed, der har en dominerende stilling og en eneret, som dog kan fraviges med virksomhedens samtykke, skal således indskrænke sig til kun i rimeligt omfang at bruge den af aftalen følgende ret til at nedlægge veto mod, at andre virksomheder kommer ind på markedet. Retten stadfæstede ligeledes Kommissionens øvrige konklusioner, herunder navnlig, at den form for praksis, der benævnes aktionsskibe (benævnt »fighting ships« på grund af fravigelse af de gældende fragttakster med henblik på at opnå takster, der var identiske med eller lavere end taksterne hos den vigtigste uafhængige konkurrent, for skibe, som afgik på samme dag eller tilstødende dage), var uforenelig med artikel 86. Retten fandt imidlertid, at visse dele af Kommissionens kritik, nemlig om fortsættelsen af de omhandlede former for praksis efter indgivelsen af klagen samt varigheden af en af overtrædelserne af artikel 86, ikke var berettiget. Som følge deraf nedsatte Retten bøderne. Der er iværksat appel ved Domstolen til prøvelse af denne dom.

Ved dom af 18. september 1996 (sag T-353/96, *Postbank mod Kommissionen*, Sml. II, s. 921) annullerede Retten en kommissionsbeslutning om udenforstående virksomheders anvendelse af oplysninger, der var indeholdt i en meddelelse af klagepunkter. I den konkrete sag drejede meddelelsen sig om en aftale vedrørende behandling af visse former for transaktioner i banksektoren, som sagsøgeren var medkontrahent i. En kopi af dette dokument var blevet meddelt de pågældende virksomheder for at give dem mulighed for at forberede sig til høringen.

Kommissionen havde på daværende tidspunkt navnlig anført, at oplysningerne i meddelelsen ikke måtte benyttes til retssager. Efter forespørgsel fra de berørte udenforstående virksomheder meddelte Kommissionen dem ved den anfægtede beslutning, at denne begrænsning havde vist sig at være ubegrundet og følgelig var bortfaldet. Sagsøgeren erfarede først nogle dage senere, at denne beslutning eksisterede. Ifølge Retten angik beslutningen anvendelsen af de pågældende oplysninger i enhver retssag (og ikke blot i den i mellemtiden afsluttede procedure mellem sagsøgeren og de pågældende virksomheder). På grundlag af disse principper fandt Retten, at fællesskabsbestemmelserne om tavshedspligt (EF-traktatens artikel 214 og artikel 20, stk. 2, i forordning nr. 17) indebærer, at Kommissionen, når den modtager en anmodning fra udenforstående virksomheder, er forpligtet til at træffe alle de forholdsregler, der er nødvendige for, at der ikke gøres indgreb i de berørte virksomheders ret til beskyttelse af fortrolige oplysninger og forretningshemmeligheder. Det påhviler de nationale domstole at sikre beskyttelsen af denne ret. I den konkrete sag havde Kommissionen tilsidesat sin tavshedspligt ved at undlade at give sagsøgeren lejlighed til at gøre sit synspunkt gældende vedrørende fremlæggelsen af de pågældende dokumenter under retssager og ved at undlade at træffe nogen foranstaltning med henblik på at beskytte forretningshemmelighederne og de fortrolige oplysninger, selv om de berørte banker havde anmodet den herom før og under høringen. Kommissionen skulle have truffet sådanne foranstaltninger, så meget mere som den havde tilsidesat sin pligt til — forud for fremsendelsen af meddelelsen af klagepunkter til de pågældende udenforstående virksomheder — at give sagsøgeren lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger derom, til at træffe en behørigt begrundet beslutning og til at meddele sagsøgerens denne beslutning. Retten forkastede dog sagsøgerens synspunkt om, at en tilladelse til under nationale retssager at fremlægge oplysninger, der er indeholdt i en meddelelse af klagepunkter, udgør en tilsidesættelse af artikel 20, stk. 1, i forordning nr. 17 (som indeholder et forbud for Kommissionen og myndigheder, der lovligt er i besiddelse af de pågældende oplysninger, mod at bruge oplysningerne til et andet formål end det tilsigtede). Meddelelse af oplysninger af denne art til parterne i en national sag med henblik på anvendelse i den pågældende sag udgør et eksempel på loyalt samarbejde, som i henhold til traktatens artikel 5 gælder i forholdet mellem medlemsstaterne og institutionerne, og et sådant samarbejde falder uden for anvendelsesområdet for forordning nr. 17. Afslag herpå ville gøre indgreb i de rettigheder, som borgerne har i kraft af den direkte virkning af traktatens artikel 85, stk. 1, og artikel 86. Denne opfattelse afkræftes ikke af, at der er behov for at beskytte den berørte virksomheds forretningshemmeligheder eller ret til kontradiktion under nationale retssager, da de nationale domstole skal sikre denne beskyttelse. Udlevering af oplysningerne med henblik på

fremlæggelse for en national domstol udgør ikke et indgreb i retten til kontradiktion under den administrative procedure.

I sagen Koelman mod Kommissionen (dom af 9.1.1996, sag T-575/93, Sml. II, s. 1) skulle Retten påkende et søgsmål rejst af en borger, der i sin egenskab af komponist havde indbragt en sag for Kommissionen vedrørende forskellige aftaler på ophavsretsområdet. Kommissionen afviste hans klage med den begrundelse, at aftalerne efter dens opfattelse opfyldte betingelserne for fritagelse efter EF-traktatens artikel 85, stk. 3. Til støtte for sin annullationspåstand havde sagsøgeren gjort gældende, at Kommissionen ikke havde ret til at henvise til denne bestemmelse uden først at have truffet en beslutning om fritagelse i medfør af samme bestemmelse, men Retten tog ikke dette anbringende til følge. Det fulgte af fast praksis, at en klager ikke har ret til at kræve, at Kommissionen træffer en beslutning efter EF-traktatens artikel 189 om, hvorvidt der foreligger en overtrædelse af traktatens artikel 85. Kommissionens pligter er begrænset til en omhyggelig undersøgelse på grundlag af artikel 85 af de faktiske og retlige omstændigheder, som den har fået meddelelse om. I forbindelse med, at Kommissionen angiver grundene til, at den omhyggelige undersøgelse ikke førte til, at den indledte en procedure til konstatering af en overtrædelse af traktatens artikel 85, kan den henvise til samtlige bestemmelser i den nævnte artikel, herunder bestemmelserne i stk. 3, uden at være forpligtet til at træffe en beslutning i den anledning eller til endeligt at tage stilling til, om de angivne aftaler eller former for praksis er forenelige med artikel 85, stk. 1. Retten anførte, at selv om en sådan afgørelse om at afvise en klage udgør en anfægtelig retsakt, kan de vurderinger, som den indeholder, og som har samme juridiske værdi som administrative skrivelser (»comfort letters«), ikke være til hinder for, at en national retsinstans i givet fald erklærer de aftaler og former for praksis, der er klaget over, ugyldige i medfør af artikel 85, stk. 2, på grundlag af de for retten foreliggende oplysninger. De nationale retsinstanser kan dog tage hensyn til Kommissionens opfattelse som en faktisk omstændighed i sagen. Efter at have gennemgået sagsøgerens øvrige anbringender, navnlig vedrørende tilsidesættelse af artikel 85, stk. 3, frifandt Retten Kommissionen for annullationspåstanden og ligeledes for den af sagsøgeren nedlagte erstatningspåstand. Der er iværksat appel ved Domstolen til prøvelse af denne dom.

Ved kendelse af 3. juni 1996 afsagt i anledning af en begæring om foreløbige forholdsregler (sag T-41/96 R, Bayer mod Kommissionen, Sml. II, s. 381) traf Rettens præsident afgørelse om at udsætte gennemførelsen af en kommissionsbeslutning, der var vedtaget i anledning af parallelimporter, som fandt sted, fordi den af myndighederne i to medlemsstater fastsatte pris på lægemidler var betydeligt lavere end prisen på samme lægemidler i en tredje

medlemsstat. På grundlag af en konklusion, hvorefter der forelå en aftale om eksportforbud mellem datterselskaberne under sagsøgeren — en producent af farmaceutiske produkter — og grossisterne i de to førstnævnte medlemsstater, blev det i den pågældende beslutning pålagt sagsøgeren dels at underrette grossisterne om, at det var tilladt at eksportere inden for Fællesskabet, dels at angive dette klart i de almindelige salgsbetingelser. Efter at have gennemgået de faktiske omstændigheder i den konkrete sag (måden, hvorpå grossisterne havde opfattet sagsøgerens datterselskabers adfærd, den eventuelle antydning af stiltiende samtykke i det påståede eksportforbud fra grossisterne side og udvikling i parallelimporten i den pågældende periode) fastslog Rettens præsident, at sagsøgerens synspunkt om, at den påståede aftale ikke eksisterede, ikke umiddelbart savnede ethvert grundlag. Efter præsidentens opfattelse var uopsættelighedsbetingelsen ligeledes opfyldt. For det første berørte den anfægtede beslutning sagsøgerens frihed til at fastsætte sin forretningspolitik, eller den skabe i det mindste usikkerhed med hensyn til sagsøgerens frihed til at fastlægge denne politik i en situation, hvor sagsøgeren på grund af myndighedernes indgreb ikke var herre over sine priser i eksportlandene. For det andet kunne det forhold, at sagsøgerens datterselskab i importlandet kunne være nødt til at sænke sine priser i dette land for at undgå en mærkbar stigning i parallelimporten, medføre uoprettelige indtægtstab for datterselskabet, fratage dets lægemiddelafdeling sit økonomiske grundlag og føre til afskedigelse af adskillige medarbejdere. Det tab, som muligvis ville følge af, at den pågældende beslutning trådte i kraft omgående, stod ikke i rimeligt forhold til de øvrige relevante interesser. Dette gjaldt grossisternes interesse i at kunne øge deres eksport, idet de markeder, de opererede på, ikke var fuldstændigt afskærmet, hvilket dokumenteredes af omfanget af deres parallelimport i den tredje omhandlede medlemsstat. Hvad angik de kompetente myndigheders samt forbrugernes og skatteydernes interesser, mindede Rettens præsident om, at det i den anfægtede beslutning konstateredes, at de priser, sagsøgerens datterselskab anvendte, i den pågældende medlemsstat var underlagt indirekte kontrol fra de ansvarlige myndigheders side. Rettens præsident tog derfor begæringen om udsættelse til følge.

Blandt konkurrencesagerne bør endelig nævnes kendelsen af 19. juni 1996 (forenede sager T-134/96, T-136/94, T-137/94, T-138/94, T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 og T-157/96, NMH m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 537) vedrørende anvendelsen af artikel 23 i EKSF-statutten for Domstolen. Artiklen bestemmer, at når der rejses sag mod en beslutning, der er truffet af en af Fællesskabets institutioner, er denne institution pligtig at oversende Domstolen alle akter vedrørende den sag, som forelægges den. Den konkrete sag drejede sig om inden for rammerne af et søgsmål til prøvelse af en kommissionsbeslutning baseret på EKSF-konkurrencereglerne at

fastlægge sagsøgernes adgang til de sagsakter, som Kommissionen i overensstemmelse med ovennævnte artikel 23 havde indleveret til Rettens Justitskontor. Retten forkastede visse af sagsøgernes anbringender om, at den pågældende artikel, sammenholdt med princippet om, at retsforhandlingerne skal være kontradiktoriske, skulle indebære en ubetinget og ubegrænset ret for alle parterne til at få adgang til at gøre sig bekendt med sagsakterne. Retten sondrede herved mellem de forskellige kategorier af omhandlede dokumenter. Hvad angik de dokumenter, Kommissionen havde betegnet som fortrolige ud fra hensynet til en af de sagsøgende eller udenforstående virksomheder, fremhævede Retten behovet for at afveje kravene i den nævnte artikel 23 over for kravene om beskyttelse af de enkelte virksomheders forretningshemmeligheder, der af hensyn til virksomhedernes legitime interesser sikres ved EKSF-traktatens artikel 47. Retten udledte deraf, at Kommissionen ikke kunne modsætte sig fremlæggelsen af sådanne dokumenter, når de parter, de stammer fra, selv finder det unødvendigt at modsætte sig fremlæggelsen (således som det var tilfældet i den konkrete sag for hovedparten af de omhandlede dokumenter), medmindre dette i sig selv ville være en overtrædelse af EKSF-traktatens konkurrenceregler. Dette var ikke godtgjort i den konkrete sag. Hvad angik dokumenterne i de to ovennævnte kategorier foretog Retten en individuel gennemgang, idet den navnlig prøvede, om de pågældende oplysninger vedrørte forhold, der lå langt tilbage i tiden, eller var specielle efter deres indhold, og derfor (stadig) havde kommerciel betydning. Hvad endelig angik de dokumenter, der af Kommissionen var klassificeret som fortrolige i deres egenskab af interne dokumenter, bemærkede Retten for det første, at ovennævnte artikel 23, for hvilken der ikke findes en tilsvarende bestemmelse i de parallelle tekster vedrørende EF og Euratom (protokollerne vedrørende statuten for Domstolen), ikke gør opfyldelsen af pligten til at fremlægge sagsakterne, der særligt finder anvendelse i forbindelse med behandlingen af en sag ved Fællesskabets retsinstanser, når der for dem anlægges sag til prøvelse af en beslutning, som er truffet af en af EKSF's institutioner, betinget af, at Domstolen eller Retten træffer bestemmelse om foranstaltninger med henblik på bevisoptagelsen. Forpligtelsen omfatter i almindelighed alle sagens akter, uden at det på det pågældende trin i sagen var fornødent at fastsætte en principiel undtagelse for interne dokumenter. Princippet om retslig prøvelse af administrationens akter var til hinder for, at der anvendtes en generel regel om administrativ fortrolighed over for Domstolen. Retten fastslog for det andet, at det ville krænke en elementær retsgrundsætning, hvis en retsafgørelse blev baseret på faktiske omstændigheder og dokumenter, som parterne eller en af disse ikke havde kunnet tage stilling til, og derfor skal akter, der oversendes til Domstolen eller til Retten, i princippet være tilgængelige for alle parter i sagen. Sagsøgte kunne derfor ikke begrunde sin modstand mod fremlæggelsen af sine interne dokumenter for sagsøgerne blot ved at henvise til

sin egen forvaltningspraksis eller til retspraksis vedrørende EF-traktaten. Retten udtalte dog, at adgangen til Kommissionens interne dokumenter i medfør af ovennævnte artikel 23 kunne underkastes begrænsninger, navnlig i tilfælde, hvor de dokumenter, der allerede er fremlagt, er tilstrækkelige med henblik på sagens oplysning, eller hvor institutionerne ikke vil kunne fungere bedst muligt, og EKSF-traktatens mål eventuelt ikke vil kunne nås, såfremt der uovervejende gives indsigt i visse dokumenter, som efter deres art eller i kraft af deres indhold bør nyde særlig beskyttelse. Retten må herved løse et modsætningsforhold ved anvendelsen af disse kriterier, der består mellem på den ene side princippet om effektivitet i forvaltningen og på den anden side princippet om, at administrationens retsakter skal kunne prøves retsligt (under overholdelse af retten til kontradiktion og princippet om, at retsforhandlingerne skal være kontradiktoriske), og denne konflikt kunne ikke løses af Retten på grundlag af dengang foreliggende oplysninger. Kommissionen havde således endnu ikke angivet grundene til, at den i de foreliggende sager undtagelsesvis burde fritages for sine forpligtelser i henhold til ovennævnte artikel 23. Retten anmodede derfor Kommissionen om at angive, hvilke dokumenter der på grund af deres konkrete art eller indhold efter Kommissionens opfattelse ikke kunne meddeles sagsøgerne, samt for hvert enkelt dokument at anføre de hensyn, der efter dens opfattelse kunne begrunde en sådan helt særlig behandling, idet den i givet fald skulle fremlægge en ikke-fortrolig version af de pågældende dokumenter.

På **statsstøtte**-området omhandlede en række domme spørgsmålet om, hvorvidt retssager anlagt af private til prøvelse af fællesskabsmyndigheders handlinger samt de til derfor fremsatte anbringender kunne antages til realitetsbehandling.

Kommissionens afslag på at foreslå »passende foranstaltninger« i EF-traktatens artikel 93, stk. 1's forstand med hensyn til en generel støtteordning udgjorde ikke en anfægtelig retsakt, eftersom den af sagsøgeren begærede retsakt kun ville være et forslag, der ikke kunne afføde bindende retsvirkninger, og således ikke ville kunne gøres til genstand for et søgsmål i henhold til EF-traktatens artikel 173. Retten understregede dog, at virksomheder, der var aktive på det pågældende marked, havde mulighed for ved de nationale domstole at anfægte en national myndigheds beslutning om at yde statsstøtte til en virksomhed, som konkurrerer med dem. Hvis støtten henhører under en generel støtteordning, kan virksomhederne under en sådan national retssag anfægte gyldigheden af Kommissionens beslutning, hvorved denne har godkendt ordningen. Hvis den nationale domstol er stillet over for et spørgsmål om gyldigheden af en sådan beslutning, kan eller skal den i givet fald stille et præjudicielt spørgsmål til Domstolen i henhold til traktatens artikel 177 (dom af 22.10.1996, sag T-330/94, Salt Union mod Kommissionen, Sml. II, s. 1475); se også dom af samme dato,

sag T-154/94, Comité des salines de France og Compagnie des salins du Midi et des salines de l'Est mod Kommissionen, Sml. II, s. 1379).

Ved dom af 5. juni 1996 (sag T-398/94, Kahn Scheepvaart mod Kommissionen, Sml. II, s. 477) afviste Retten et søgsmål rejst af et selskab, der drev virksomhed med skibe, hvori der var nedlagt påstand om annullation af en beslutning rettet til en medlemsstats regering, hvorved Kommissionen havde forlænget godkendelsen af forskellige skattelettelsesordninger til fordel for skibsbygning (skibe som sagsøgerens eller forskellige fra disse), uden nogen begrænsning til skibe, der allerede var udskilt, og uden en afgørelse af, hvorvidt de individuelle støtteforanstaltninger var forenelige med fællesmarkedet. Ifølge Retten indebar denne forlængelse en godkendelse af anvendelsen af generelle bestemmelser og var dermed selv en generel foranstaltning i forhold til de personer, den kunne komme til gode. Retten fandt derfor, at forlængelsen så meget desto mindre påvirkede sagsøgeren, der udelukkende berørtes i sin egenskab af transportvirksomhed (i samme omfang som enhver anden erhvervsdrivende, der — aktuelt eller potentielt — befinder sig i en tilsvarende situation) og det endog kun potentielt og indirekte, indtil den anfægtede ordning finder konkret anvendelse ved godkendelse af individuel støtte. Den blotte omstændighed, at den anfægtede beslutning, der blev vedtaget efter en ændring af en anden fællesskabstekst, fulgte efter, at sagsøgeren havde indgivet en klage til Kommissionen, var tilstrækkeligt til at individualisere sagsøgeren i forhold til alle andre, således at sagsøgeren fik søgsmålskompetence for så vidt angår en generel støtteordning. For så vidt som den anfægtede beslutning indebar, at den kontradiktoriske procedure i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 2, ikke blev indledt, fandt Retten, at Domstolens praksis, hvorefter beslutninger af den karakter berører »konkurrerende virksomheder« individuelt, ikke fandt anvendelse i den konkrete sag. I tilfælde af en godkendelse af en generel støtteordning foreligger der ikke — inden der er ydet individuel støtte — virksomheder, der svarer til den rubricering. Retten bemærkede, at hvis en sag anlagt af en virksomhed blev antaget til realitetsbehandling i tilfælde, hvor denne kun indirekte og potentielt berøres af ordningen og således kun marginalt har interesse i den anfægtede generelle beslutning fra Kommissionen, ville det medføre, at der ville blive tillagt et næsten ubegrænset antal virksomheder ret til at anlægge sag til prøvelse af en sådan beslutning, at begrebet »individuelt berørt« ville miste enhver retlig betydning, og at grænserne for Rettens kompetence i medfør af EF-traktatens artikel 173, stk. 4, ville blive overskredet. En sådan løsning ville ikke kunne tillades, selv i mangel af eventuelle retsmidler efter national ret (hvad angår kriterier for antagelse til realitetsbehandling i tilfælde af Kommissionens godkendelse af individuel støtte uden at indlede proceduren efter EF-traktatens

artikel 93, stk. 2, henvises til Rettens dom af 22.10.1996, sag T-266/94, Skibsværftsforeningen m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1399).

Hvad angår anbringender, der kan gøres gældende til støtte for påstande i sager til prøvelse af en kommissionsbeslutning om godkendelse af en national støtteforanstaltning, præciserede Retten, at den omstændighed, at sagsøgeren under den administrative procedure for Kommissionen ikke havde fremsat bemærkninger om et givet spørgsmål, der klart blev fremdraget ved påbegyndelsen af proceduren, ikke hindrer, at spørgsmålet kan rejses i stævningen. På statsstøtteområdet findes der ingen bestemmelse, der indfører en sådan begrænsning (dom af 12.12.1996, sag T-380/94, AIUFFASS og AKT mod Kommissionen, Sml. II, s. 2169; der er iværksat appel ved Domstolen til prøvelse af denne dom).

Ved dom af 22. maj 1996 (sag T-227/94, AITEC mod Kommissionen, Sml. II, s. 351) traf Retten afgørelse i en sag, der var anlagt i henhold til EF-traktatens artikel 175, og hvorunder sagsøgeren — en virksomhedssammenslutning, der havde indgivet en klage for at opnå, at Kommissionen sikrede efterlevelse af sin beslutning vedrørende en støtteforanstaltning til fordel for en virksomhed i den pågældende branche — foreholdt Kommissionen dens passivitet, idet den hverken havde indbragt sagen for Domstolen (jf. EF-traktatens artikel 93, stk. 2, andet afsnit) eller givet sagsøgeren noget svar på sin klage. Efter først og i overensstemmelse med fast retspraksis at have forkastet den del af påstanden, som drejede sig om indbringelse af sagen for Domstolen, måtte Retten som krævet efter artikel 175 tage stilling til, om Kommissionen havde pligt til at vedtage en beslutning i forhold til sagsøgeren. Retten besvarede dette spørgsmål benægtende. I mangel af gennemførelsesforordninger i EF-traktatens artikel 94's forstand findes der ingen fællesskabsretlige bestemmelser, hvorefter der skal udstedes en sådan beslutning. Endvidere kunne de principper, der er fastlagt i retspraksis vedrørende en privatpersons ret til at opnå en afgørelse fra Kommissionen vedrørende sin klage i medfør af EF-traktatens artikel 85 eller 86, overføres på den konkrete sag. Artikel 93, stk. 2, andet afsnit, foreskriver således (i modsætning til artikel 93, stk. 1, vedrørende kontrol med projekter til støtte), at Kommissionen må råde over et vidt skøn med hensyn til, hvorledes en beslutning om, at en støtteforanstaltning er ulovlig, skal gennemføres, idet der herved kan opstå komplicerede spørgsmål om tilbagebetalingen af den ulovlige støtte. Dette resultat udelukker ikke, at Kommissionen i visse tilfælde af hensyn til god forvaltningsskik og gennemskuelighed kan være forpligtet til at give klageren oplysning om, hvorledes dens beslutning følges op. I den konkrete sag var de oplysninger, som Kommissionen havde meddelt sagsøgeren, tilstrækkelige. Sagen blev derfor afvist.

Hvad angår de materielle regler på statsstøtteområdet er der grund til at henvise til dom af 12. december 1996 (sag T-358/94, Air France mod Kommissionen, Sml. II, s. 2109) vedrørende en kommissionsbeslutning inden for lufttransportsektoren. En enhed i form af et datterselskab, der var 100% ejet af en virksomhed, som ifølge Kommissionen kontrolleredes af det offentlige i den pågældende medlemsstat, havde tegnet nogle værdipapirer, der var udstedt af et organ inden for den omhandlede sektor. Retten tog Kommissionens konstatering til følge, hvorefter denne handling udgjorde en støtteforanstaltning, der var uforenelig med det fælles marked. Retten fandt navnlig, at den omtvistede investering var resultatet af en adfærd, der må tilregnes den pågældende medlemsstat. At det ovennævnte organ (der stod bag den omtvistede investering og havde indskudt de nødvendige midler) var en del af den offentlige sektor, kunne udledes af dets formål, reglerne for udnævnelse af dets ledelse og dets tilknytning til den lovgivende myndighed. Retten anførte, at den lovgivende myndighed er en af de forfatningsmæssige myndigheder i en stat, hvorfor dens handlinger nødvendigvis må tilregnes staten (jf. Domstolens praksis dels vedrørende medlemsstats ansvar for handlinger begået af forfatningsmæssigt uafhængige institution, dels om, at søgsmålsadgangen i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 2, andet afsnit, blot er en variant af traktatbrudssøgsmålet). Det pågældende organs offentlige karakter ændredes ikke i kraft af oplysningerne om dets interne organisering eller om dets uafhængighed i forhold til andre instanser. Retten konstaterede endvidere, at de midler, der muliggjorde den omtvistede investering, var statslige midler, selv om de private sparere kunne hæve de af dem indskudte midler, som det pågældende organ forvaltede. Den konstante saldo som følge af indførsler og afgang af midler stod således reelt hele tiden til rådighed for organet, og den omtvistede investering, der finansieredes ved hjælp af denne saldo, kunne fordreje konkurrencen på samme måde, som hvis investeringen havde været finansieret med indtægter fra beskatning eller obligatoriske bidrag. Under disse omstændigheder ændrede den omstændighed, at den nævnte investering ikke var blevet godkendt af medlemsstatens regering, ikke klassificeringen af investeringen. Retten stadfæstede desuden Kommissionens konklusion om, at investeringen ikke ville have været for en privat investor, der driver virksomhed på normale markedsøkonomiske vilkår, og derfor udgjorde statsstøtte. Endelig forkastede Retten anbringendet vedrørende manglende begrundelse, hvorefter Kommissionen skulle have godtgjort, at det beløb, der krævedes tilbagebetalt (efter fradrag af renter), svarede til støtteelementet. Eftersom der var tale om særdeles komplicerede værdipapirer, som allerede var tegnet, og hvis karakteristika ikke længere kunne ændres, kunne Kommissionen ifølge Retten kræve tilbagebetaling af den tilførte kapital, og Kommissionen kunne herved nøjes med under ét at konstatere, at der bestod et misforhold mellem risikoen og de ydede fordele. Kommissionen var ikke forpligtet til at sætte tal på

den økonomiske fordel, som den pågældende virksomhed havde opnået i sammenligning med markedsvilkårene ved at udtænke en anden emission af værdipapirer, som en fornuftig privat investor kunne have accepteret.

På **antidumping**-området bør der henvises til sagen NMB France m.fl. mod Kommissionen (dom af 5.6.1996, sag T-162/94, Sml. II, s. 427), hvori en række virksomheder, der er europæiske datterselskaber under en koncern med hjemsted i et tredjeland, havde nedlagt påstand om annullation af de beslutninger, hvorved Kommissionen (delvist) havde afvist deres anmodninger om tilbagebetaling af antidumpingtold, der var opkrævet på deres import. I de anfægtede beslutninger var denne told blevet sammenlignet med en omkostning og derfor fratrasket ved fastsættelsen af eksportprisen, prisen ved indførsel af varen og ved første videresalg til en uafhængig køber. Denne beregningsmetode indebar, at en forbunden importør kun var berettiget til fuld tilbagebetaling af den betalte antidumpingtold, såfremt ikke blot den dumping, der oprindeligt havde udløst indførelsen af tolden, var bragt til ophør (»single jump«), men også, at et beløb svarende til tolden var blevet overvæltet (»double jump«-reglen eller reglen om, »at tolden skal betragtes som en omkostning«, som er omhandlet i den relevante grundforordning (forordning (EØF) nr. 2423/88)). Retten fastslog indledningsvis, at princippet om dommes retskraft som følge af en dom fra Domstolen angående tidligere beslutninger og klagepunkter, der var delvist forskellige fra dem, der var omhandlet i denne sag, ikke var til hinder for, at den konkrete sag kunne admitteres. Under behandlingen af sagens realitet fandt Retten, at gennemgangen af de rene retsspørgsmål, sagsøgerne havde rejst, ikke havde vist, at reglen om, at »tolden skal betragtes som en omkostning«, udgjorde en overtrædelse af proportionalitetsprincippet, når henses til de vide skønsmæssige beføjelser, fællesskabslovgiver har på området for den fælles handelspolitik. Retten fandt, at eftersom reglen fremtrådte som fornuftigt begrundet, kunne den ikke anses for »åbenbart uegnet« til at yde industrien i Fællesskabet en rimelig beskyttelse. Når hverken den forretningsmæssigt forbundne importør eller dennes koncern ændrede adfærd efter indførelsen af tolden, blev dumpingmargenen forstærket, fordi den pålagte told blev absorberet i koncernen. Ved at foretage et »single jump« (og ikke et »double jump«, hvilket ville bringe dumping fuldstændigt til ophør) undgås en sådan forstærkning af dumpingens ganske vist, men dette gør det ikke muligt at fastslå, at der er sket en definitiv adfærdsændring på markedet, således at en fuldstændig tilbagebetaling af den betalte told bliver obligatorisk. Af samme grunde var lovgiver ikke forpligtet til som erstatning for den omtvistede regel at gøre brug af de forskellige muligheder, som fremover fører til bestemmelser, der er mere fordelagtige for sagsøgerne, og som blev vedtaget, mens sagen verserede for Retten, såvel i GATT-regi (antidumpingkodeks af 1994) som af Fællesskabet (ny grundforordning: forordning (EF) nr. 3283/94). Antidumpingkodeksen af

1979 indeholdt ikke nogen regulering af denne særlige problemstilling, som de kontraherende parter var bekendt med, men kodeksen var på dette punkt kendetegnet af stor smidighed, der således ikke var til hinder for, at Fællesskabet med henblik på gennemførelse af kodeksen indførte reglen om, at »tolden skulle betragtes som en omkostning«. Ifølge Retten burde anvendelsen af kodeksen i det væsentlige ikke ske under indflydelse af en fortolkning på grundlag af et senere kodeksudkast eller 1994-kodeksen. For det første forudsætter denne kodeks ifølge Retten den pågældende regel i forbindelse med fastsættelsen af eksportprisen (og dette afbødes alene ved dens anvendelse i forbindelse med tilbagebetaling); for det andet og i lighed med sin forgænger var denne kodeks et resultat af multilaterale handelsforhandlinger, der afspejler den økonomiske udvikling på verdensplan og styrkeforholdet mellem de kontraherende parter på det pågældende tidspunkt. Desuden var princippet om forbud mod forskelsbehandling, som sagsøgerne havde påberåbt sig på grund af den anderledes behandling af uafhængige importører, ikke blevet tilsidesat. Til forskel fra de forbundne importører er disse erhvervsdrivende ikke involveret i dumping, og de førstnævnte har under alle omstændigheder mulighed for at få kendskab til samtlige de forhold, som dumping er baseret på. I øvrigt udgør antidumpingtold en yderligere omkostning for den uafhængige importør, som denne på en eller anden måde skal bære, således at den omtvistede regel alene medfører en ligestilling af disse to omhandlede kategorier af importører. Endelig henviste Retten til de forskellige former for behandling, der i medfør af de efterfølgende antidumping-kodekser var foreskrevet for disse to kategorier for så vidt angik fastsættelsen af eksportprisen.

I dom af 28. marts 1996 (sag T-60/92, Noonan mod Kommissionen, Sml. II, s. 215) havde Retten lejlighed til at udtale sig om principperne for adgang til stillinger i Fællesskabet, dvs. **personalesager**. Sagsøgerens ansøgning om adgang til en almindelig udvælgelsesprøve, der blev afholdt med henblik på oprettelse af en ansættelsesreserve af maskinskrivere, var blevet afvist med den begrundelse, at sagsøgeren opfyldte en af betingelserne for udelukkelse i henhold til meddelelsen om udvælgelsesprøve, eftersom hun besad et eksamensbevis på universitetsniveau. Ifølge Retten var den anfægtede betingelse og dermed den anfægtede afgørelse ulovlig, idet den var i strid med ligebehandlingsprincippet, sammenholdt med artikel 27, stk. 1, i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (vedtægten). I henhold til denne bestemmelse skal det ved ansættelse tilstræbes, at institutionen sikres medarbejdere, der opfylder de højeste krav til kvalifikationer, indsats og integritet. Ifølge Retten var der teknisk ikke grundlag for at fastslå, at en universitetsuddannelse forhindrer de pågældende ansøgere i at udføre de opgaver, som de ledige stillinger indebar, og intet pegede i retning af, at uddannelsen ville have en negativ indvirkning på kvaliteten af de pågældendes arbejde og indsats. Synspunktet om, at i mangel af den omtvistede

betingelse ville de øvrige ansøgere have chance for at bestå blive mindre, eller at de måske slet ikke ville bestå, kunne ikke tiltrædes, eftersom synspunktet på ingen måde rejste tvivl om, at ansøgere med universitetsuddannelse kunne udføre de fremtidige opgaver på samme måde som de øvrige ansøgere. Retten forkastede ligeledes Kommissionens anbringende om, at personer med en universitetsuddannelse efter ansættelsen havde en fordel i forbindelse med forfremmelser og interne udvælgelsesprøver. Ifølge Retten var det ikke blevet godtgjort, at tjenestens interesser, der er afgørende ved fastsættelsen af udvælgelseskriterierne, tilsiger, at der skal fastsættes et kriterium, hvorefter der tages hensyn til, om vedkommende har en universitetsuddannelse. Endelig havde Kommissionen ikke henvist til relevante erfaringer fra sine egne tjenestegrene eller andre fællesskabsinstitutioner til støtte for sit anbringende om, at personer med en universitetsuddannelse, når de først var ansat, kunne føle sig frustrerede over de daglige opgaver, hvilket kunne påvirke deres eget arbejde eller kollegernes arbejdsvilkår. Kommissionen besad derfor ikke tilstrækkelige oplysninger til at opstille en prognose om spørgsmålet.

To domme af 12. december 1996 (forenede sager T-177/94 og T-377/94, Altmann mod Kommissionen, Sml. II, s. 2041, og sag T-99/95, Stott mod Kommissionen, Sml. II, s. 2227) drejede sig om den ansættelsesmæssige status for bestemte ansatte i et fællesforetagende under Det Europæiske Atomenergifællesskab, nemlig Joint European Torus (JET) med hjemsted i Det Forenede Kongerige ved United Kingdom Atomic Energy Authority (værtsorganisationen). Sagsøgerne, der er britiske statsborgere, var ansat ved værtsorganisationen og tjenestegørende ved JET. I henhold til vedtægterne for JET forblev de i denne egenskab i værtsorganisationens ansættelse på denne organisations ansættelsesvilkår. De pågældende vedtægter omhandlede to andre kategorier af personale med tjenestested ved JET, som derimod var ansat af Kommissionen i midlertidige stillinger i henhold til vilkårene for øvrige ansatte ved Fællesskaberne. Der var tale om dels personale stillet til rådighed af andre medlemsvirksomheder end værtsorganisationen (nemlig tilsvarende organisationer i andre medlemsstater, selve Euratom eller et tredjeland), dels »andet personale«. I to af disse sager anfægtede sagsøgerne afslaget på deres ansøgninger om ansættelse som midlertidigt ansatte som personale henhørende under en af de to sidstnævnte kategorier.

I *Altmann*-sagen ønskede sagsøgerne ansættelse som andet personale, hvilket Kommissionen havde afslået i det væsentlige under henvisning til bestemmelserne i vedtægterne for JET om ansættelse af personale, der var stillet til rådighed af værtsorganisationen. Retten gav sagsøgerne medhold, da den fandt, at disse bestemmelser uden objektiv begrundelse medførte en forskelsbehandling af to

grupper af ansatte alt efter, hvilken medlemsorganisation der stillede den pågældende ansatte til rådighed for fællesforetagendet. Selv om alle de ansatte ved JET befandt sig i sammenlignelige situationer (ansat via samme udvælgelsesprøver uden nødvendigvis at have haft kontakt med den organisation, der havde stillet dem til rådighed, og med forfremmelser på grundlag af ens kriterier), blev de ansatte, der var stillet til rådighed af værtsorganisationen, behandlet på væsentligt mindre fordelagtig vis end de øvrige ansatte. Denne forskel berørte sikkerheden for beskæftigelse og navnlig udsigten til tjenestemandsansættelse ved Fællesskaberne. Desuden gav vedtægterne ikke mulighed for at råde bod på situationen, da de var til hinder for, at personer, der var stillet til rådighed af værtsorganisationen, kunne ansættes som »andet personale«. Retten fastslog, at der ikke længere forelå nogen af de faktiske omstændigheder, der oprindeligt ifølge Domstolen havde kunnet begrunde forskelsbehandlingen af dem i forhold til resten af personalet med tjenestested ved JET (jf. dom af 15.1.1987, forenede sager 271/83, 15/84, 36/84, 113/84, 158/84, 203/84 og 13/85, Ainsworth m.fl. mod Kommissionen og Rådet, Sml. s. 167). Da Retten fandt, at retskraftsvirkningen af denne dom ikke var til hinder for påkendelsen af den konkrete sag, der omhandlede en anden afgørelse og delvist var baseret på andre faktiske og retlige omstændigheder, udtalte den, at den omstændighed, at Domstolen på daværende tidspunkt havde anset de relevante bestemmelser for lovlige, ikke var til hinder for at bestemme, at de ikke længere fandt anvendelse i betragtning af, hvorledes situationen havde udviklet sig. Under alle omstændigheder kunne Retten uden indgreb i retssikkerhedsprincippet kende Rådets afgørelse om opretholdelse af ansættelsessystemet efter det tidsrum, der oprindeligt gjaldt for JET's virksomhed, uanvendelig, da den var fremkommet efter dommen fra Domstolen og skabte selvstændige retsvirkninger.

I *Stott*-sagen ønskede sagsøgeren at opnå ansættelse ved Kommissionen, denne gang som ansat, der var udstationeret fra en anden national organisation end værtsorganisationen. Vedtægterne for JET foreskrev i den sammenhæng, at hvert medlem efter medarbejdernes fuldendelse af deres arbejde under projektet forpligtede sig til at genansætte de medarbejdere, som de havde tilknyttet projektet, og som var blevet ansat af Kommissionen i midlertidige stillinger. Som begrundelse for afslaget på sagsøgerens ansøgning var der blevet henvist til budgetmæssige problemer og muligheden for »JET's ophør« pr. 31. december 1996. Ifølge Kommissionen ville en imødekommelse af ansøgningen desuden forudsætte, at man fulgte en ikke-forskriftsmæssig procedure i form af oprettelse af en ny tilsvarende stilling med henblik på at udnævne sagsøgeren og udelukke alle andre ansøgere efter sagsøgerens opsigelse af sin daværende stilling. Retten fastslog, at dette ræsonnement svarede til at sige, at de ovennævnte bestemmelser i vedtægterne for JET ikke gjorde det muligt for sagsøgeren at skifte arbejdsgiver

og bevare samme stilling hos JET. Ifølge Retten hvilede sidstnævnte antagelse på en fejlagtig fortolkning af vedtægten, der stred mod den almindelige grundsætning om ligebehandling. Denne fortolkning ville medføre, at mobiliteten for de ansatte, der var stillet til rådighed for JET af værtsorganisationen, ville blive hindret i forhold til mobiliteten hos andre europæiske forskere ved JET, uden at hindringen på nogen måde kunne begrundes objektivt med karakteren af og egenskaberne ved fællesforetagendet, ligesom hindringen heller ikke kunne begrundes med værtsorganisationens ganske særlige stilling. I det omfang sagsøgeren kunne godtgøre, at han var stillet lovligt til rådighed af et medlem af JET og beklædte en stilling, som figurerede på JET's personaleoversigt, rådede sagsøgte ikke over nogen skønsmæssig beføjelse, der gjorde det muligt at påberåbe sig budgetproblemer eller forestående ophør. Retten gav følgende sagsøgeren medhold i sagen.

I dom af 9. januar 1996 (sag T-368/94, Blanchard mod Kommissionen, Sml. II, s. 41) udtalte Retten sig om betingelserne for tjenestemænds og deres fagforeningers eller faglige sammenslutningers deltagelse i valg til personaleudvalget, som omhandlet i vedtægtens artikel 9. De anfægtede afgørelser hindrede sagsøgeren, et medlem af en fagforening, i at stille op som kandidat på en valgliste, der oprindeligt var blevet fremlagt som liste nr. 2 af den pågældende fagforening og var blevet godkendt af valgudvalget. Med den første afgørelse, der blev truffet efter klager fra kandidater på andre valglistes, havde valgudvalget anmodet den pågældende fagforening om at trække den ene af de to ovennævnte lister tilbage. Ved to senere afgørelser afviste valgudvalget de forslag, det havde fået forelagt, dels om, at fagforeningen kun fremlagde den anden af de oprindeligt indleverede lister, dels om, at kandidaterne på den af sagsøgeren førte liste skulle fremlægge en uafhængig liste uden angivelse af fagforeningens initialer og uden nogen henvisning til dens navn. Valgudvalget godkendte kun fagforeningens liste og afviste den liste, sagsøgeren førte. Retten fastslog, at sagen skulle antages til realitetsbehandling. Den omstændighed, at en kendelse om foreløbige forholdsregler afsagt af Rettens præsident havde gjort det muligt for sagsøgeren at stille op til det omtvistede valg og i øvrigt blive valgt, påvirkede ikke spørgsmålet om sagens formalitet, da sagen drejede sig om beskyttelse af sagsøgerens interesser som vælger med interesse i at udøve sin stemmeret under overholdelse af de gældende bestemmelser og som medlem af en faglig organisation, hvis valgresultater kunne have været anderledes, såfremt disse regler var blevet overholdt. For så vidt angik den første afgørelse (anmodningen til fagforeningen om at trække en af de to lister tilbage) fandt Retten, at den måtte opfattes som en tilbagetrækning af en ulovlig afgørelse og navnlig ikke udgjorde en tilsidesættelse hverken af forbuddet for hver enkelt kandidat mod at tilbagetrække sit kandidatur eller af vedtægtens regler om klager. Retten fastslog, at den pågældende afgørelse var lovlig, eftersom bestemmelserne i valgregulativet

alene omhandlede indlevering af en valgliste pr. fagforening eller faglig sammenslutning. En sådan regel var ikke i sig selv i strid med principperne om frihed og demokrati eller om ligebehandling (under samtidig hensyntagen til enhver tjenestemands mulighed for at opstille som kandidat og mulighederne for benævnelse af valglisterne og for valgkampagne: Se også nedenstående argumentation vedrørende de to andre anfægtede afgørelser). Navnlig indebar reglen ingen tilsidesættelse af en tjenestemands ret til vælge, stemme på en liste eller blive valgt. Den indskrænkede heller ikke en faglig organisations ret til at opstille en kandidatliste eller princippet om ligebehandling af valglisterne, og den skabte ingen forskelsbehandling som følge af et fagforeningsmæssigt tilhørsforhold. Retten forkastede ligeledes anbringendet om tilsidesættelse af princippet om repræsentativitet og princippet om, at personalet skal kunne fremsætte sine synspunkter. Endelig forkastede Retten den ulovlighedsindsigelse, der var fremsat med henblik på valgregulativet, og hvorefter fagforeningsfriheden og princippet om, at alle tjenestemænd er valgbare, var blevet tilsidesat. Derimod annullerede Retten (dog uden at anfægte gyldigheden af den påbegyndte valgprocedure eller resultatet deraf) afslagene på forslagene om opstilling af en uafhængig liste eller indgivelse af en sådan. I mangel af en udtrykkelig bestemmelse derom opstillede Retten følgende principper for fortolkningen af valgregulativet. Retten for enhver tjenestemand til at stille op som kandidat på en uafhængig liste gælder også for medlemmer af en fagforening eller faglig organisation, uanset hvilke hverv den pågældende varetager dér. Hvad angår kampagnemateriale kan en kandidat på en uafhængig liste offentligt tilkendegive sit tilhørsforhold til en faglig forening og sine hverv. Den uafhængige liste og dens kandidater kan tilkendegive sympati for eller støtte til de idéer og programmer, som en faglig organisation går ind for. Benævnelsen af uafhængig liste kan ifølge Retten endog henvise til navnet på en faglig organisation, når denne faglige organisation ikke modsætter sig dette, og når den valgte benævnelse ikke blot og bart indskrænker sig til at gengive det navn, hvorunder den omhandlede faglige organisation selv deltager i valget, eventuelt tilføjet et tal, der kan gøre det muligt at udskille listen fra den faglige organisations officielle liste. Med disse forbehold kan en sådan henvisning i den uafhængige listes benævnelse øge gennemskueligheden af valget og reducere risikoen for, at vælgeren begår en fejltagelse, og den påvirker ikke ligebehandlingen af de forskellige kandidatlistor eller konkurrencen mellem de faglige organisationer, ligesom den ikke udgør en omgåelse af reglen om et maksimalt antal kandidater pr. liste.

Der skal afslutningsvis henvises til kendelse af 14. maj 1996 (sag T-194/95 INTV. II, Area Cova m.fl. mod Rådet, Sml. II, s. 343), hvori Retten udtalte, at det med henblik på overholdelse af fristen for indgivelse af begæringer om tilladelse til intervention (artikel 115, stk. 1, i Rettens procesreglement) ikke er

tilstrækkeligt at indgive begæringen pr. telefax. Ifølge procesreglementets artikel 43, stk. 1, skal det originale eksemplar af ethvert processkrift underskrives af partens befuldmægtigede eller advokat, hvilket ifølge Retten indebærer, at denne original faktisk skal være nået frem til Justitskontoret. Retten henviste ligeledes til bestemmelserne i instruksen for justitssekretæren, der i overensstemmelse med denne fortolkning af procesreglementet kun må anerkende indleveringen af et dokument, som han har modtaget pr. telefax, som værende sket inden fristens udløb, såfremt der bl.a. er tale om en frist, der ville kunne forlænges i medfør af procesreglementets artikel 103. Frist for intervention er ikke en sådan frist (og forlængelse er ikke muligt efter den nævnte artikel 115). Derfor er det i artikel 10, stk. 3, andet afsnit, i den nævnte instruks bestemt, at begæringer om intervention ikke kan indleveres i form af fremsendelse pr. telefax.

B – Sammensætning af Retten i Første Instans

Første række, fra venstre mod højre:

Dommerne H. Kirschner, K. Lenaerts, B. Vesterdorf, Rettens præsident, A. Saggio, dommerne R. García-Valdecasas y Fernández, C.W. Bellamy og C. P. Briët.

Anden række, fra venstre mod højre:

Dommerne M. Jaeger, R. Moura Ramos, J. Azizi, P. Lindh, A. Kalogeropoulos, V. Tiili, A. Potocki og J.D. Cooke, justitssekretær H. Jung.

I – Sammensætning efter rangfølge

fra den 1. til den 10. januar 1996

A. Saggio, præsident
D.P.M. Barrington, formand for Fjerde og Fjerde Udvidede Afdeling
H. Kirschner, formand for Anden og Anden Udvidede Afdeling
R. Schintgen, formand for Femte og Femte Udvidede Afdeling
C.P. Briët, formand for Tredje og Tredje Udvidede Afdeling
B. Vesterdorf, dommer
R. Garcia-Valdecasas y Fernández, dommer
K. Lenaerts, dommer
C.W. Bellamy, dommer
A. Kalogeropoulos, dommer
V. Tiili, dommer
P. Lindh, dommer
J. Azizi, dommer
A. Potocki, dommer
R. Moura Ramos, dommer

H. Jung, justitssekretær

fra den 11. januar til den 11. juli 1996

A. Saggio, præsident
H. Kirschner, formand for Anden og Anden Udvidede Afdeling
R. Schintgen, formand for Femte og Femte Udvidede Afdeling
C.P. Briët, formand for Tredje og Tredje Udvidede Afdeling
K. Lenaerts, formand for Fjerde og Fjerde Udvidede Afdeling
B. Vesterdorf, dommer
R. Garcia-Valdecasas y Fernández, dommer
C.W. Bellamy, dommer
A. Kalogeropoulos, dommer
V. Tiili, dommer
P. Lindh, dommer
J. Azizi, dommer
A. Potocki, dommer
R. Moura Ramos, dommer
J.D. Cooke, dommer

H. Jung, justitssekretær

fra den 12. juli til den 30. september 1996

A. Saggio, præsident
H. Kirschner, formand for Anden og Anden Udvidede Afdeling
C.P. Briët, formand for Tredje og Tredje Udvidede Afdeling
R. Garcia-Valdecasas y Fernández, formand for Femte og Femte Udvidede Afdeling
K. Lenaerts, formand for Fjerde og Fjerde Udvidede Afdeling
B. Vesterdorf, dommer
C.W. Bellamy, dommer
A. Kalogeropoulos, dommer
V. Tiili, dommer
P. Lindh, dommer
J. Azizi, dommer
A. Potocki, dommer
R. Moura Ramos, dommer
J.D. Cooke, dommer
M. Jaeger, dommer

H. Jung, justitssekretær

fra den 1. oktober til den 31. december 1996

A. Saggio, præsident

B. Vesterdorf, formand for Tredje og Tredje Udvidede Afdeling

R. Garcia-Valdecasas y Fernández, formand for Femte og Femte Udvidede Afdeling

K. Lenaerts, formand for Fjerde og Fjerde Udvidede Afdeling

C.W. Bellamy, formand for Anden og Anden Udvidede Afdeling

H. Kirschner, dommer

C.P. Briët, dommer

A. Kalogeropoulos, dommer

V. Tiili, dommer

P. Lindh, dommer

J. Azizi, dommer

A. Potocki, dommer

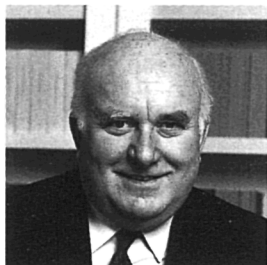
R. Moura Ramos, dommer

J.D. Cooke, dommer

M. Jaeger, dommer

H. Jung, justitssekretær

II – Retten i Første Instans' medlemmer (efter tiltrædelsestidspunkt)

Donal Patrick Michael Barrington

Født i 1928; barrister; Senior Counsel; specialist i forfatningsret og erhvervsret; dommer ved High Court; formand for hovedbestyrelsen i Irlands Advokatsamfund; medlem af bestyrelsen for King's Inn; formand for Uddannelsesudvalget under Bestyrelsen for King's Inn; dommer ved Retten i Første Instans fra den 25. september 1989 til den 10. januar 1996.

Antonio Saggio

Født i 1934; dommer ved Byretten i Napoli; rådgiver for Corte d'appello di Roma, derefter Corte di cassazione; tilknyttet Ufficio Legislativo del Ministero di Grazia et Giustizia; formand for den koordinerende arbejdsgruppe ved Den Diplomatiske Konference til udarbejdelse af Lugano-konventionen; referendar for den italienske generaladvokat ved Domstolen; professor ved Scuola Superiore della Pubblica Amministrazione di Roma; dommer ved Retten i Første Instans siden den 25. september 1989; præsident for Retten i Første Instans siden den 18. september 1995.

Heinrich Kirschner

Født i 1938; dommer i Nordrhein-Westfalen og derefter tjenestemand i Justitsministeriet (fællesskabsret og menneskerettigheder); medarbejder i det danske kommissionsmedlems sekretariat, derefter i GD III (det Indre Marked); chef for et kontor med strafferetligt ressort i Forbundsjustitsministeriet; chef for ministerens kontor, senest leder (Ministerialdirigent) af en underafdeling (strafferet); undervisningsassistent ved Saarbrückens universitet; dommer ved Retten i Første Instans siden den 25. september 1989.

Romain Schintgen

Født i 1939; avocat-avoué (beskikkelse som advokat med særlige procedurebeføjelser); administrateur général i det luxembourgske Arbejdsministerium; formand for Luxembourgs Økonomiske og Sociale Råd; medlem af bestyrelsen i Société nationale de crédit et d'investissement og i Société européenne des satellites; regeringens repræsentant i Udvalget for Den Europæiske Socialfond, Det Rådgivende Udvalg for Arbejdskraftens Frie Bevægelighed og i Styrelsesrådet for Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene; dommer ved Retten i Første Instans fra den 25. september 1989 til den 11. juli 1996; dommer ved Domstolen siden den 12. juli 1996.

Cornelis Paulus Briët

Født i 1944; direktionsssekretær i D. Hudig & Co., forsikringsagenter, og dernæst i virksomheden Granaria BV; dommer ved Arrondissementsrechtbank, Rotterdam; medlem af Domstolen for De Nederlandske Antiller; dommer ved Kantongerecht, Rotterdam; vicepræsident for Arrondissementsrechtbank, Rotterdam; dommer ved Retten i Første Instans siden den 25. september 1989.

Bo Vesterdorf

Født i 1945; juristlingvist ved EF-Domstolen; fuldmægtig i Justitsministeriet; dommerfuldmægtig; juridisk attaché ved Danmarks Faste Repræsentation ved EF; konstitueret dommer i Østre Landsret; kontorchef i Justitsministeriets Lovafdeling; afdelingschef i Justitsministeriet; lektor; medlem af Styringskomiteén for Menneskerettigheder i Europa-Rådet (CDDH), derefter medlem af CDDH's Bureau; dommer ved Retten i Første Instans siden den 25. september 1989.

Rafael García-Valdecasas y Fernández

Født i 1946; Abogado del Estado (i Jaén og Granada); justitssekretær ved Retten for Økonomiske og Administrative Sager i Jaén, derefter i Córdoba; medlem af Advokatsamfundet (Jaén, Granada); chef for Udenrigsministeriets Særlige Juridiske Kontor for EF-spørgsmål; chef for den spanske delegation i den af Rådet nedsatte arbejdsgruppe vedrørende oprettelsen af Retten i Første Instans; dommer ved Retten i Første Instans siden den 25. september 1989.

Koenraad Lenaerts

Født i 1954; professor ved Katholieke Universiteit Leuven; gæsteproffesor ved Université de Burundi, Université de Strasbourg og Harvard University; professor ved Collège d'Europe, Brügge; referendar ved Domstolen; advokat i Bruxelles; medlem af Rådet for Internationale Forbindelser ved Katholieke Universiteit Leuven; dommer ved Retten i Første Instans siden den 25. september 1989.

Christopher William Bellamy

Født i 1946; barrister, Middle Temple; Queen's Counsel med speciale i erhvervsret, fællesskabsret og forvaltningsret; medforfatter af de tre første udgaver af »Bellamy & Child, Common Market Law of Competition«; dommer ved Retten i Første Instans siden den 10. marts 1992.

Andreas Kalogeropoulos

Født i 1944; advokat i Athen; referendar ved Domstolen hos dommer Chloros og Kakouris; lektor i forvaltningsret og fællesskabsret, Athen; juridisk konsulent; kabinetchef i Revisionsretten; dommer ved Retten i Første Instans siden den 18. september 1992.

Virpi Tiili

Født i 1942; juridisk doktorgrad fra Helsingfors universitet; undervisningsassistent i borgerlig ret og handelsret ved Helsingfors universitet; direktør med ansvar for retlige anliggender og handelspolitik ved Finlands centrale handelskammer; generaldirektør for Finlands Konsumentverk (Forbrugerstyrelsen); dommer ved Retten i Første Instans siden den 18. januar 1995.

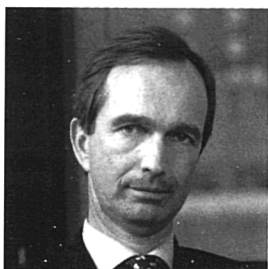
Pernilla Lindh

Født i 1945; juridisk kandidateksamen fra Lunds universitet; hovrättsassessor ved Svea Hovrätt; jurist og departementsråd ved Udenrigsministeriets handelsafdeling; dommer ved Retten i Første Instans siden den 18. januar 1995.

Josef Azizi

Født i 1948; Doktor der Rechte og samfundsfaglig og erhvervsøkonomisk kandidat fra Wiens universitet; forsknings- og undervisningsassistent ved Wirtschaftsuniversität Wien og ved det retsvidenskabelige fakultet ved Wiens universitet; Ministerialrat og afdelingschef i Bundeskanzleramt; dommer ved Retten i Første Instans siden den 18. januar 1995.

André Potocki

Født i 1950; rådgiver ved Cour d'Appel de Paris og adjungeret professor, Université de Paris X-Nanterre (1994); leder af Service des Affaires Européennes et Internationales, Justitsministeriet (1991); vicepræsident ved Tribunal de Grande Instance de Paris (1990); generalsekretær for retspræsidenten, Cour de cassation (1988); dommer ved Retten i Første Instans siden den 18. september 1995.

Rui Manuel Gens de Moura Ramos

Født i 1950; professor ved det retsvidenskabelige fakultet ved universitetet i Coimbra og ved det retsvidenskabelige fakultet ved Det Katolske Universitet i Porto; indehaver af Jean Monnet-lærerstolen; forelæsningsleder ved Académie de Droit, Haag (1984) og gæsteforsker ved Université de Droit de Paris-I (1995); den portugisiske regerings medlem af FN's Kommission om International Handelsret (CNUDCI); dommer ved Retten i Første Instans siden den 18. september 1995.

John D. Cooke, SC

Født i 1944; advokat i Irland; mødt som advokat i talrige tvister for EF-Domstolen og Den Europæiske Kommission og Domstol for Menneskerettigheder; speciale i EF-ret og folkeret, erhvervsret og immaterialret; formand for Rådet for Advokaterne i Det Europæiske Fællesskab (CCBE) 1985-86; dommer ved Retten i Første Instans siden den 10. januar 1996.

Marc Jaeger

Født i 1954; advokat; attaché de justice, tjenestegørende ved Procureur général; dommer, vice-præsident ved Tribunal d'arrondissement, Luxembourg; undervisningsassistent ved Centre universitaire, Luxembourg; udstationeret dommer, referendar ved Domstolen siden 1986; dommer ved Retten i Første Instans siden den 11. juli 1996.

Hans Jung

Født i 1944; adjunkt og derefter lektor ved Det Retsvidenskabelige Fakultet (Berlin); advokat (Frankfurt); juristlingvist ved Domstolen; referendar ved Domstolen hos præsident Kutscher, derefter hos Domstolens tyske dommer; assisterende justissekretær ved Domstolen; justissekretær ved Retten i Første Instans.

III – Ændringer i Retten i Første Instans' sammensætning i 1996

I 1996 er Retten i Første Instans' sammensætning ændret således:

Den 10. januar forlod D.P.M. Barrington Retten efter at være blevet udnævnt til dommer ved Supreme Court of Ireland; han efterfulgtes af dommer J.D. Cooke.

Den 11. juli tiltrådte Marc Jaeger som dommer ved Retten som efterfølger for dommer R. Schintgen, der blev udnævnt til dommer ved Domstolen.

Der henvises, for så vidt angår yderligere detaljer, til afsnittet »Højtidelige retsmøder«, s. 91.

Møder og besøg

A – Officielle besøg og arrangementer ved Domstolen og Retten i Første Instans i 1996

10. januar	Ruslands ambassadør i Luxembourg, Alexei Gloukhov
10. januar	Sir Nicholas Lyell, Attorney General (Det Forenede Kongerige)
11. januar	Den Italienske Republiks faste repræsentant ved De Europæiske Fællesskaber, ambassadør Luigi Guidobono Cavalchini Garofoli
16. januar	Brasilianske dommere
17. januar	Den svenske Riksdags Konstitutionsutskott
24. januar	Præsidenten og afdelingscheferne for Finlands korkein hallinto-oikeus/Högsta Förvaltningsdomstolen
29. januar	Formanden for De Europæiske Fællesskabers Revisionsret, Bernhard Friedmann
31. januar	Giorgio Zagari, Avvocato generale dello Stato (Italien)
8. februar	Michael E. Parmly, rådgiver ved Amerikas Forenede Staters ambassade i Luxembourg
13. februar	Amerikas Forenede Staters ambassadør i Luxembourg, Clay Constantinou, og anden ambassadesekretær, Robert Faucher
14. februar	Minister i Rumænien, Mircea Cosea, og Rumæniens ambassadør i Luxembourg, Tudorel Postolache
15. februar	Den tidligere jugoslaviske republik Makedoniens ambassadør i Belgien, Jovan Tegovski
29. februar	Præsidenten, Bjørn Haug, og dommerne Thor Vilhjálmsen og Carl Baudenbacher samt

	justitssekretæren, Per Christiansen, fra EFTA-Domstolen
7. marts	Rumæniens ambassadør i Luxembourg, Tudorel Postolache
12. marts	Ausschuss für Bundes- und Europaangelegenheiten des Niedersächsischen Landtages (Landdagen i Niedersachsen's Udvalg for Forbunds- og Europa-spørgsmål)
13. marts	Suomen eduskunnan perustuslakivaliokunta/Finlands Riksdags Grundlagsutskott
21. marts	Præsident for Domstolen for Den Vestafrikanske Økonomiske og Monetære Union (UEMOA) (Burkina Faso), Yves D. Yehouessi
25. marts	Jorma S. Aalto, Suomen oikeuskansleri/Finlands Justitiekansler
19. april	Officielt besøg ved Domstolens præsident, Gil Carlos Rodríguez Iglesias, i Torino i forbindelse med modtagelse af titlen som doktor honoris causa ved Torino's Universitet
23. april	Formanden, Riitta Uosukainen, og vice-formanden, Louekoski, for Suomen eduskunna/Finlands Riksdag
25. april	Det Schweiziske Edsforbunds overordentlige ambassadør og befuldmægtigede for ved Den Europæiske Union, Axel Lautenberg
29. april	Select Committee on European Legislation — House of Commons (Det Forenede Kongerige)
30. april	Sir Daryl Dawson, dommer ved High Court of Australia
13. maj	Formanden for Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Carlos Ferrer Salat

14. maj	Lord Advocate, Lord Mackay of Drumadoon, og Paul Cullen QC, Solicitor General for Scotland
14. maj	Amerikas Forenede Staters ambassadør i Luxembourg, Clay Constantinou, og anden ambassadesekretær, Robert Faucher
17. maj	Rundbordsdiskussion i samarbejde med Amerikas Forenede Staters ambassade i Luxembourg i anledning af iværksættelsen af »Dean Acheson Legal Stage Program«
20. maj	Republikken Østrigs ambassadør i Luxembourg, Josef Magerl
22. maj	Ausschuss für Bundes- und Europaangelegenheiten des Bayerischen Landtages (Landdagen i Bayern's Udvalg for Forbunds- og Europa-spørgsmål)
27.-31. maj	Officielt besøg ved Domstolens præsident, Gil Carlos Rodríguez Iglesias, i Rumænien efter invitation fra den nationale strategikommission for Rumæniens integration i Den Europæiske Union, Det Rumænske Akademi og den rumænske premierminister
3. juni	Den Helleniske Republiks justitsminister, Evangelos Venizelos
10. og 11. juni	Møde med dommere fra medlemsstaterne
13. juni	Kongeriget Belgiens ambassadør i Luxembourg, Baudouin de la Kethulle de Ryhove
20. juni	Japans overordentlige og befuldmægtigede ambassadør i Luxembourg, Masahiko Iwasaki
21. juni	Ständiger Beirat des Bundesrates (stående rådgivende udvalg for Bundesrat)
27. juni	Den Italienske Republiks justitsminister, Giovanni Maria Flick

1. juli	Seminar afholdt af Domstolens præsident, Rodríguez Iglesias, under overskriften: »Den dømmende magt i De Europæiske Fællesskaber på det nuværende trin af Unionens udvikling« i forbindelse med det sjette møde arrangeret af Akademiet for Europa-ret ved Istituto universitario, Firenze
2. juli	Byen Wiens borgmester med ansvar for internationale anliggender, Hannes Swoboda, og Republikken Østrigs ambassadør i Luxembourg, Josef Magerl
4. juli	Det Schweiziske Edsforbunds ambassadør i Luxembourg, Thomas Wernly
8. juli	Delegation fra Supremo Tribunal Federal do Brasil (Brasiliens Forbundshøjesteret)
11. juli	Formanden for Den Europæiske Unions Regionsudvalg, Pasqual Maragall
11. juli	Dommer ved Supreme Court of Canada/Cour suprême du Canada, Charles D. Gonthier
24. september	Delegation fra Rådet for Advokaterne i Det Europæiske Fællesskab (CCBE)
27. september	Vicepræsidenten ved Den Tjekkiske Republiks Forfatningsdomstol, Ivana Janú
1. oktober	Seminar afholdt af Domstolens præsident, Rodríguez Iglesias, i Wien i anledning af Verfassungsgerichtshof's forfatningsdag: »Verfassungsperspektiven der europäischen Gerichtsbarkeit« (forfatningsperspektiver af europæisk retslig prøvelse)
8. og 9. oktober	Folketingets ombudsmand, Hans Gammeltoft-Hansen
14. og 15. oktober	Studiebesøg for dommere fra medlemsstaterne
21. og 22. oktober	Præsidenten for Højesteret, Niels Pontoppidan, og præsidenterne for landsretterne

25. oktober	Danske ambassadører og R. Bjerregaard, medlem af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber
29. oktober	Republikken Polens premierminister, W. Cimoszewicz
11. november	Rumæniens ambassadør i Luxembourg, Liviu-Petru Zapîrtan
20. november	Delegation fra Bundesfinanzhof og fra flere Finanzgerichte (Forbundsrepublikken Tyskland)
21. november	Præsidenten, Bjørn Haug, og dommerne Thor Vilhjálmsen og Carl Baudenbacher samt justitssekretæren, Per Christiansen, fra EFTA-Domstolen
21. november	Procureur général ved Belgiens kassationsdomstol, Eliane Liekendaël, ledsaget af en delegation sammesteds fra
27. november	Kongeriget Spaniens justitsminister, Margarita Mariscal de Gante y Míron
29. november	Generalsekretæren for det østrigske Udenrigsministerium, Albert Rohan, og Republikken Østrigs ambassadør i Luxembourg, Josef Magerl
9. december	Amerikas Forenede Staters ambassadør ved Den Europæiske Union, A. Vernon Weaver
11. december	Irlands justitsminister, Nora Owen
11. december	Dommere ved Georgiens forfatningsdomstol, Nicoloz Tcherkezichvili og Lamara Tchorgolachvili
12. december	Republikken Argentinas ambassadør ved Den Europæiske Union, Juan José Uranga

B – Studiebesøg ved Domstolen og Retten i Første Instans i 1996
(antal besøgende)

	Nationale dommere ¹	Advokater og andre jurister	Professorer i EF-ret og andre lærere ²	Diplomater, parlamentsmedlemmer, politiske grupper, nationale tjenestemænd	Studerende, praktikanter ved EF/EP	Medlemmer af branche-foreninger	Andre	I ALT
B	10	90	2	—	376	—	160	638
DK	8	2	—	—	191	—	70	271
D	388	393	63	174	946	70	433	2 467
GR	9	80	1	—	2	—	—	92
E	25	78	—	44	320	—	—	467
F	62	162	—	290	426	30	81	1 051
IRL	8	18	4	25	88	—	—	143
I	45	103	—	15	234	—	15	412
L	4	—	—	46	40	—	—	90
NL	68	12	—	—	344	—	—	424
A	42	214	4	141	169	—	75	645
P	13	6	—	20	128	—	—	167
FIN	13	132	—	42	31	—	95	313
S	101	92	—	58	55	—	194	500
UK	71	81	—	100	1 404	—	32	1 688
Tredjelande	85	99	26	83	371	—	445	1 109
Blandede grupper	30	45	—	20	470	—	—	565
I ALT	982	1 607	100	1 058	5 595	100	1 600	11 042

¹ Denne overskrift omfatter under »Blandede grupper« i nederste række tillige det samlede antal dommere fra medlemsstaterne, der har deltaget i de af Domstolen arrangerede møder og studiebesøg for dommere. I 1996 deltog for: Belgien: 10; Danmark: 8; Tyskland: 24; Grækenland: 8; Spanien: 24; Frankrig: 24; Irland: 8; Italien: 24; Luxembourg: 4; Nederlandene: 8; Østrig: 8; Portugal: 8; Finland: 8; Sverige: 8; Det Forenede Kongerige: 24.

² Andre end professorer, der ledsager grupper af studerende.

Studiebesøg ved Domstolen og Retten i Første Instans i 1996 (antal grupper)

	Nationale dommere ¹	Advokater og andre jurister	Professorer i EF-ret og andre lærere ²	Diplomater, parlamentsmedlemmer, politiske grupper, nationale tjenestemænd	Studerende, praktikanter ved EF/EP	Medlemmer af brancheforeninger	Andre	I ALT
B	1	2	1	—	11	—	4	19
DK	1	1	—	—	6	—	3	11
D	12	14	2	6	30	2	15	81
GR	2	4	1	—	1	—	—	8
E	2	7	—	3	10	—	—	22
F	5	7	—	11	19	1	3	46
IRL	1	1	1	1	3	—	—	7
I	3	6	—	3	11	—	1	24
L	1	—	—	2	—	—	—	3
NL	3	1	—	—	11	—	—	15
A	2	7	3	10	6	—	5	33
P	2	1	—	2	4	—	—	9
FIN	3	9	—	3	2	—	5	22
S	7	6	—	7	2	—	11	33
UK	7	5	—	4	39	—	5	60
Tredjelande	5	4	2	4	14	—	22	51
Blandede grupper	1	2	—	1	12	—	—	16
I ALT	58	77	10	57	181	3	74	460

¹ Denne overskrift omfatter bl.a. dommermødet og studiebesøget for dommere.

² Andre end professorer, der ledsager grupper af studerende.

Højtidelige retsmøder

I 1996 afholdt Domstolen fire højtidelige retsmøder:

10. januar	Højtideligt retsmøde i anledning af Donal P.M. Barrington's fratræden og John D. Cooke's tiltræden som dommer ved Retten i Første Instans
31. januar	Højtideligt retsmøde i anledning af K. Nikolaou's, F. Colling's, B. Engwirda's og J.-F. Bernicot's tiltræden ved Revisionsretten
12. juni	Højtideligt retsmøde til minde om Fernand Schockweiler
11. juli	Højtideligt retsmøde i anledning af Romain Schintgen's tiltræden som dommer ved Domstolen og Marc Jaeger's tiltræden som dommer ved Retten i Første Instans

I det følgende afsnit gengives de taler, som blev holdt ved ovennævnte lejligheder.

Højtideligt retsmøde i Domstolen den 10. januar 1996

i anledning af Donal P.M. Barrington's fratræden og John D. Cooke's tiltræden
som dommer ved Retten i Første Instans

—	Tale holdt af Domstolens præsident, Gil Carlos Rodríguez Iglesias	97
—	Tale holdt af præsidenten for Retten i Første Instans, Antonio Saggio	99
—	Tale holdt af Donal P.M. Barrington	101

Tale holdt af Domstolens præsident, Gil Carlos Rodríguez Iglesias

Deres excellencer,
mine damer og herrer.

Vi er samlet i dag for at tage imod John D. Cooke, men ligeledes for at udtrykke vor anerkendelse over for Donal Barrington i anledning af hans fratræden.

Præsident Saggio vil endnu bedre end jeg vide at hylde Donal Barrington's faglige og menneskelige kvaliteter. Tillad mig dog, før jeg giver præsident Saggio ordet, med nogle få ord at give udtryk for, i hvor høj grad vi har værdsat Deres personlighed, Deres hjertelighed og Deres kvalifikationer, kære Donal. Nu, hvor De forlader os for at varetage hvervet som en af Deres lands øverste jurister, er det mig en glæde på Domstolens og egne vegne at fremføre vore bedste ønsker for Dem, såvel fagligt som personligt.

* * *

Jeg vender mig nu mod Dem, John Cooke, for at byde Dem hjerteligt velkommen ved vores institution, som De vil få lejlighed til at berige med Deres betydelige erfaring.

Deres faglige løbebane har været nært knyttet til den juridiske verden i bredeste forstand. Efter at De fik advokatbestalling i Irland i 1966, har De løbende udviklet og udvidet Deres virke som jurist, og De har med lige stor ihærdighed ført sager for såvel nationale som internationale domstole.

Domstolen har også haft det privilegium at se Dem i Deres aktive virke.

De har således et betydeligt kendskab til og omfattende praktiske erfaringer med fællesskabsretten, som De har samlet siden Irland's og Det Forenede Kongeriges tiltrædelse af Fællesskabet i 1973. De har på forskellig vis ydet Deres bidrag i forbindelse med talrige vigtige sager for Domstolen efter det tidspunkt.

Hertil kommer Deres omfattende erfaring inden for området for national og international voldgift i Deres egenskab af advokat eller voldgiftsdommer. De har

desuden varetaget vigtige hverv i forskellige advokatsammenslutninger. Jeg skal blot henvise til, at De har været formand for Rådet for Advokaterne i Det Europæiske Fællesskab (CCBE).

Endelig har De udfoldet en betydelig akademisk aktivitet. I den forbindelse kan jeg henvise til, at De er direktør for det berømte Irish Centre for European Law ved Trinity College i Dublin.

Jeg er sikker på, at bredden og komplementariteten af alle disse erfaringer vil gøre det muligt for Dem at bidrage fyldigt til Rettens virke.

John Cooke, jeg ønsker Dem al mulig held og lykke under udøvelsen af Deres nye funktioner, og jeg skal herefter bede Dem aflægge eden og underskrive den højtidelige erklæring, således som det er bestemt i statutten.

Tale holdt af præsidenten for Retten i Første Instans, Antonio Saggio

Hr. præsident for Domstolen,
ærede medlemmer af Domstolen og Retten,
Deres excellencer,
mine damer og herrer.

Retten har allerede taget hul på sit syvende år. Vores første administrative møde fandt sted i september 1989. Af de medlemmer, der var til stede dengang, har kun otte fortsat samme hverv. Syv kolleger er indtrådt i vore rækker siden da og blandt dem visse senere end andre. Denne udvikling — jeg ville endog have kunnet sige »denne omvæltning«, hvis ikke det ord havde været antitesen af domstolens funktion — har været en konsekvens ikke blot af de tre nye medlemsstaters tiltrædelse af Fællesskabet — hvilket har givet os privilegiet af to kvindelige kollegers dannelse og indlevelsesevne, hvilket vi er meget stolte af — men ligeledes af de professionelle forandringer, som visse af os har gennemgået, idet nogle er blevet udnævnt til medlemmer af Domstolen eller til at varetage vigtige nationale funktioner og berige disse instanser med erfaringerne fra deres virke som dommer ved Fællesskabet.

I dag reduceres antallet af Rettens »grundlæggende medlemmer« endnu en gang: Afdelingsformand Donal Barrington forlader os for at varetage det høje hverv som dommer ved Supreme Court of Ireland. Rettens grundlæggende medlemmer vil således blive en minoritet.

Vi mister en eminent kollega. Jeg vil benytte lejligheden ved dette højtidelige retsmøde til at nævne nogle af de mange grunde til, at Donal Barrington nyder så høj anseelse blandt os. Det vil ikke blot være høflighedsfraser.

Kære Donal, lad mig gentage, at du har været en uvurderlig kollega. Du blev hurtigt værdsat ved Retten for dine bemærkelsesværdige kvaliteter såvel fagligt som menneskeligt.

På det faglige område har du ladet os nyde godt af dine værdifulde erfaringer. Vi har altid beundret din evne til at forenkle de mest hårdnakkede tekniske problemer og gå direkte til sagens kerne. Vi har beundret din konstante opmærksomhed over for hver enkelt sags særlige krav, og vi har beundret dit vide og dybe kendskab til juraen som en sammenhængende enhed af regler, der forbinder forskellige

juridiske og kulturelle traditioner. Denne enhed i mangfoldigheden er en opdagelse, som vi dommere ved Fællesskabets retsinstanser gør hver dag: Den gør vor opgave fascinerende og berettiger til håb for Europas fremtid.

My dear Donal, we have benefitted so much; not only from your legal skills, your deep insights into legal problems, and your pragmatic approach, but also from your outstanding personal qualities. During our discussions, often extremely animated, on both legal and administrative matters, you have always shown equanimity, wisdom and good humour. We are all very much in your debt. On this solemn occasion it is my privilege to pay tribute to the exemplary way in which you have exercised your functions.

But these remarks must not hide the fact that during these six years you have been not merely an eminent colleague, but also a friend; always willing, always warm. You have had, as well, the great good fortune to have at your side your charming wife, Eileen.

Eileen, we will always remember your great kindness, your vivacity, your humour and your infectious zest for life.

Kære Donal, kære Eileen, vi har blot tilbage at ønske jer tillykke og held og lykke, men naturligvis sker dette med en vis sorg i sjælen.

Denne beklagelse kan dog ikke hindre os i at glædes over vor nye kolega, John Cooke, som vi byder hjerteligt velkommen.

Tale holdt af dommer D.P.M. Barrington ¹

Lad mig starte med at understrege, hvor glad jeg har været for at arbejde her i Luxembourg gennem 6 1/2 år; jeg vil gerne takke alle, der har bidraget til, at mit arbejde blev en så stor glæde. Jeg er stolt af at have været et af de grundlæggende medlemmer af Retten i Første Instans og af at have spillet en lille rolle i et stort eksperiment. Min kone og jeg forlader Luxembourg med de bedste minder og med dybtfølt taknemmelighed over for alle, der har gjort vort ophold så behageligt.

Jeg kommer fra et *common law*-land, men fra et, der, da det blev selvstændigt for mere end 70 år siden, vedtog en skreven forfatning med et charter om rettigheder og med retslig prøvelse af lovgivningen. For forfatningsjurister i Irland var den store inspirationskilde forud for tiltrædelsen af De Europæiske Fællesskaber i 1973 Amerikas Forenede Staters forfatning. Som følge deraf var vi vant til at løse vanskelige faktuelle spørgsmål i lyset af vanskelige principielle spørgsmål. Det var ganske vist et chok at blive udsat for et *civil law*-system, men måske ikke så stort et chok, som det ville have været for en *common law*-jurist skolet i traditionen med parlamentarisk suverænitæt.

Fællesskabssystemet giver udelukkende Retten mulighed for at afsige en samlet dom uden mulighed for dissens. I et ungt Fællesskab er det formodentlig fornuftigt, at den øverste appelinstant skal udtale sig med én røst, da det normalt vil styrke instansens autoritet. Den amerikanske Federal Supreme Court (Forbundshøjesteret) valgte ud fra forsigtighedshensyn samme system i den amerikanske forfatnings første år. Senere fandt denne domstol dog, at den kunne tillade domme med dissens.

Overordnet følger Irland *common law*-reglen, og hver dommer har ret til at afgive sin bedømmelse med tilslutning til eller dissenterende i forhold til flertallet. Der er dog en meget betydelig forskel fra denne regel. Når vores Supreme Court skal træffe afgørelse om, hvorvidt en lov vedtaget af parlamentet efter 1937 er i overensstemmelse med forfatningen, afsiges en samlet dom, og det er ikke tilladt at tilkendegive eventuelle minoritetssynspunkter. På grund af nogle komplekse processuelle regler gælder dette ikke for love vedtaget af parlamentet før 1937. Man vil derfor kunne se disse to ordninger fungere parallelt ved samme retsinstans. Jeg tror, at de fleste jurister vil være enige i, at det sidstnævnte

¹

Originalsprog: engelsk.

system fører til en skarpere analyse og mere tilbunds gående diskussion af de omhandlede spørgsmål.

Autoritetsargumentet gælder vel nok stadig for så vidt angår De Europæiske Fællesskabers Domstol, men spørgsmålet er, om det overhovedet har gyldighed for Retten i Første Instans. Ifølge ét argument er fællesskabsretten udtryk for en udvikling på grundlag af medlemsstaternes fælles traditioner, og af den grund skal dommerne sættes sammen afdelingsvis frem for at fungere individuelt. Var det ikke muligt, at borgerne ville få et tydeligere billede af denne udviklingsproces, hvis dommerne havde frihed til at afgive individuelle bedømmelser?

En af årsagerne til, at Retten i Første Instans blev oprettet var, at den enkelte borger skulle have bedre retsbeskyttelse ved at blive sikret en procedure i første instans og en appeladgang. Besynderligt nok indførte medlemsstaterne ikke en tilsvarende bestemmelse til at sikre dem selv en sådan beskyttelse, da de indførte denne yderligere beskyttelse af private borgere. Nu har der lydt klager over, at medlemsstaterne ikke har adgang til at appellere Domstolens afgørelser. Indførelsen af en sådan adgang ville medføre en forvanskning af den almindelige funktionsdygtighed af et retsligt system. På den anden side ville det uden nogen ændring af traktaterne kunne lade sig gøre at give Retten i Første Instans ret til — med mulighed for at iværksætte appel ved Domstolen — at behandle og træffe afgørelse i sager anlagt af medlemsstaterne. Ville dette ikke være en nemmere fremgangsmåde til imødegåelse af den nævnte kritik?

Endelig er det allerede nu klart, at der vil ske en stor stigning i Retten i Første Instans' arbejdsmængde i de kommende år, og det er tvivlsomt, om Retten i Første Instans i dens nuværende organisationsform står bedst muligt rustet til at tackle den øgede arbejdsmængde, eller om procesreglementet tillader den den fornødne fleksibilitet for at kunne løfte de nye opgaver. En forøgelse af antallet af medlemmer af Retten i Første Instans ville ikke rejse samme forfatningsmæssige vanskeligheder som en forøgelse af antallet af medlemmer af Domstolen. Med tiden vil man kunne granske denne mulighed, men vi må først stille os det spørgsmål, om vi kan blive mere effektive gennem en bedre tilrettelæggelse af vore arbejdsmetoder. Her støder vi imidlertid på endnu et problem. Fællesskabsinstitutionerne besidder kun de beføjelser, medlemsstaterne er blevet enige om at overlade dem. Navnlig må retsinstanserne kun handle inden for rammerne af den kompetence, de er blevet tillagt. Det er også korrekt, at retsinstanserne udelukkende kan handle på grundlag af det af Ministerrådet godkendte procesreglement. Når det er sagt, kan man dog spørge, om vor statut og vort procesreglement ikke burde tillade større fleksibilitet med hensyn til, hvordan vi tilrettelægger vort arbejde. Er det virkelig nødvendigt, at

personalesager skal behandles af tremands-afdelinger? Burde Retten ikke i et vist omfang være i stand til at eksperimentere for at finde den bedst mulige processuelle fremgangsmåde til løsning af problemerne?

Dette er nogle af de spørgsmål, jeg gerne vil rejse. Jeg overlader gerne besvarelsen til Dem.

Højtideligt retsmøde i Domstolen den 31. januar 1996

i anledning af K. Nikolaou's, F. Colling's, M.B. Engwirda's og J.-F. Bernicot's
tiltræden ved Revisionsretten

—	Tale holdt af Domstolens præsident, Gil Carlos Rodríguez Iglesias	107
—	Tale holdt af Revisionsrettens formand, B. Friedmann	109

Tale holdt af Domstolens præsident, Gil Carlos Rodríguez Iglesias

Hr. formand,
ærede præsident,
Deres excellencer,
mine damer og herrer.

Vi er samlet i dag i anledning af edsaflæggelsen fra de nye medlemmer af Den Europæiske Revisionsret.

De nye medlemmer kommer til institutionen på et tidspunkt, hvor beskyttelsen af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser nyder særlig bevågenhed. Dette giver sig navnlig udslag i en styrkelse af foranstaltningerne i kampen mod svig i forhold til fællesskabsbudgettet og bekæmpelse af den korruption, der kan være forbundet hermed. På et tidspunkt med økonomiske vanskeligheder er det ligeledes passende at foretage en kraftanstrengelse for så vidt angår anvendelsen af de offentlige midler. Det er nødvendigt med en sådan indsats for at bevare fællesskabsinstitutionernes legitimitet i den offentlige mening i denne periode med stramme budgetter, som gælder for de fleste medlemsstater.

Revisionsretten spiller selvsagt en fremtrædende rolle i den forbindelse, eftersom det tilkommer den at sikre en detaljeret kontrol med alle Fællesskabets indtægter og udgifter.

I dette øjemed er Revisionsretten i traktaterne blevet tillagt de specifikke beføjelser, der er nødvendige for i fuldt omfang at kunne varetage denne opgave. Vigtigheden af Revisionsrettens arbejde viser sig endvidere i den interesse, der knytter sig til Revisionsrettens bemærkninger såvel i mere specialiserede kredse som i offentligheden i hele Fællesskabet.

Men beføjelser er i sig selv ingenting uden de mænd — og kvinder — der udøver dem.

Revisionsretten må derfor være taknemmelig for de betydelige kvalifikationer, som De, kære nye medlemmer, besidder.

Disse kvalifikationer har De erhvervet enten i Deres oprindelseslands nationale »rigsrevision« eller på grundlag af imponerende karrierer i den private og

akademiske sektor. Disse vidtfavnede erfaringer bør kunne berige Revisionsretten og navnlig bidrage til at styrke denne institutions forbindelser med sine nationale modparter, således som traktaten selv foreskriver det i artikel 188 C.

Til brug for udøvelsen af Deres funktioner tillægger traktaten Dem direkte rettigheder, der har til formål at gøre det muligt for Dem at udøve Deres hverv i fuld uafhængighed i Fællesskabets almindelige interesse. Traktaten pålægger Dem desuden pligter såvel i Deres tjenesteperiode som efter, at denne er afsluttet. Traktaten stiller krav om, at De skal afgive en højtidelig forsikring om at overholde disse pligter. Dette er formålet med den edsaflæggelse, som jeg skal bede Dem foretage over for Domstolen om et øjeblik.

Tale holdt af formanden for Revisionsretten, B. Friedmann

Hr. præsident for Domstolen,
ærede medlemmer af Domstolen,
Deres excellencer,
mine damer og herrer,
kære kolleger.

Domstolen har gennem sin præsident netop udtrykt ord, der har Revisionsrettens fulde opmærksomhed. Jeg takker inderligt for disse ord. Jeg vil også gerne udtrykke min tak for de lykønskninger, Domstolen så venligt rettede til mig, da jeg blev valgt til formand for Revisionsretten. Jeg er overbevist om, at de udmærkede forbindelser, der består mellem vore to institutioner, ikke vil ændres i fremtiden, og den frugtbare udveksling af synspunkter, vi havde for ganske nylig, er et godt bevis herpå.

Revisionsretten har netop taget imod fire nye medlemmer, og jeg er glad for endnu en gang at kunne fremsætte mine lykønskninger til dem på vegne af Revisionsrettens kollegium.

På denne retsdag til ære for vor institution bør vi særligt mindes Daniel Strasser, vort franske medlem, som gik bort den 16. december 1995. Han var en stor europæer, og hans virke på området for Fællesskabets offentlige finanser har givet genlyd langt uden for de europæiske institutioners kreds. Daniel Strasser's indsats for vort kollegiums arbejde var betydningsfuldt, og hans ofte afgørende indlæg var udtryk for hans engagement til forsvar for Fællesskabets finansielle og budgetmæssige interesser.

I en mindre tragisk sammenhæng vil jeg ligedes udtrykke Revisionsrettens taknemmelighed over for min forgænger, André Middelhoek, og de to afgangende medlemmer, Androutsopoulos og Thoss, for deres omfattende bidrag til Revisionsrettens udvikling. På vegne af vort kollegium ønsker jeg Dem hver for sig held og lykke i fremtiden.

En lejlighed som denne, hvor vi samles i disse lokaler, giver anledning til at tænke over, hvilken rolle de europæiske borgere anser Revisionsretten for at have. En konstatering presser sig på: For den europæiske borger er Europa ofte synonymt med fællesmarkedet. Og selv om dette begreb ikke altid opfattes på en entydig måde, refererer det dog til den dominerende økonomiske og finansielle politiske idé. En følge heraf er, at der rettes stigende opmærksomhed mod de økonomiske konsekvenser og virkningerne af omfordelingerne i kraft af fællesskabsbudgettet, og det er indlysende, at Revisionsretten har en rolle at spille i den sammenhæng.

Denne rolle er vigtig i flere henseender.

For det første derved, at Revisionsretten ved at informere borgerne om, hvorledes fællesskabsmidlerne er blevet anvendt, og ved at vurdere anvendelsen i lyset af de kriterier, som er fastsat derom i traktaterne, leverer et referenceelement — blandt mange — der gør det muligt at måle den tillid, Fællesskabet nyder godt af.

Dernæst må det konstateres, at med tiden er anvendelsesområdet for Fællesskabets finanser vokset betydeligt som svar på den stigende spredning og væksten i Fællesskabets opgaver. Hvis Revisionsretten udfører de opgaver, den er pålagt efter traktaterne, vil det være muligt at komme uden om dette klippeskær af overdrevne forskrifter, og derfor er Revisionsretten i sidste ende en af garantierne for individets rettigheder.

Et budget har altid været et centralt politisk instrument, på samme måde som det i et ethvert demokratisk system navnlig er op til de valgte repræsentanter for borgerne at skabe de instrumenter, som kan sikre det offentliges funktionsdygtighed, men desuden er op til dem at foretage en forskriftsmæssig kontrol af anvendelsen deraf. Men for at kunne udføre denne demokratiske kontrol fuldt ud skal de parlamentariske forsamlinger, som den udøvende magt aflægger regnskab til, råde over de nødvendige oplysninger for at kunne danne sig en objektiv og begrundet mening.

Det er netop hovedopgaven for en revisionsret på hurtig og sammenfattende vis at give den myndighed, der skal foretage den politiske kontrol, et ordentligt informationsgrundlag. Og det er måden, hvorpå Revisionsretten kan afvikle den opgave, der gør den til et afgørende element for demokratiets funktionsdygtighed. Jeg er overbevist om, at vi sammen med vore nye kolleger fortsat vil arbejde effektivt i Unionens interesse, og vi vil anstrenge os for ikke at skuffe de europæiske borgeres forventninger.

Hr. præsident, jeg takker Domstolen for at have givet mig ordet under dette retsmøde.

Højtideligt retsmøde i Domstolen den 12. juni 1996

Mindetale holdt af Domstolens præsident, Gil Carlos Rodríguez Iglesias, for Fernand Schockweiler

Deres excellencer,
mine damer og herrer.

Det er med stor sorg, at vi i dag mindes vor kollega og ven, Fernand Schockweiler. Og vor sorg er så meget desto større, som hans uventede bortgang så kontant afbrød de venskabs- og samarbejdsbånd, som vi alle troede, vi kunne nyde godt af i lang tid fremover.

Den 1. juni i år afgik Fernand Schockweiler pludseligt ved døden nogle få dage før, han ville være fyldt 61 år. Uden ham står Domstolen tilbage uden et af sine mest erfarne og mest værdsatte medlemmer.

Fernand Schockweiler's barndom var på brutal vis mærket af krigen, idet han måtte gennemleve den lidelse at blive deporteret i en alder af blot syv år. Denne smertefulde oplevelse var uden tvivl et centralt element i hans engagement for resstaten, retfærd og den europæiske konstruktion.

Med nogle få ord kunne man sige, at Fernand Schockweiler's professionelle liv fuldt ud var viet den offentlige tjeneste og navnlig justitsvæsenet, hvor han til alle tider har udmærket sig.

Efter imponerende studier i Luxembourg og ved Det Retsvidenskabelige Fakultet i Paris, der kulminerede, da han fik sin doktorgrad, trådte han i det luxembourgske Justitsministeriums tjeneste i 1961. Han steg hurtigt i graderne, indtil han blev udnævnt til regeringssekretær i 1974 og førsteregeringssekretær i 1982.

Hans arbejde i Justitsministeriet havde en omfattende udadvendt side. Han repræsenterede Luxembourg i talrige internationale fora og navnlig i forskellige udvalg under Europarådet.

I oktober 1985 blev Fernand Schockweiler udnævnt til dommer ved Domstolen. Her udvirkede hans brillante evner gennem mere end 10 1/2 år, forbundet med en hård arbejdsindsats, store ting og sikrede ham en central plads i udviklingen af vor institution.

Tavshedspligten for så vidt angår voteringerne forbyder mig give eksempler for at illustrere Fernand Schockweiler's afgørende indflydelse på vor retspraksis. Men jeg kan dog berette, at da jeg ankom til Domstolen i januar 1986, gav mængden af noter fra hans hånd under voteringerne og den respekt, hvormed man lyttede til ham, mig indtryk af, at jeg befandt mig over for en person, der havde været ved institutionen længe, mens han faktisk var kommet blot tre måneder før mig.

Dag for dag var han fuldstændigt viet sin opgave og aftvang sine ligemænd respekt gennem sin hurtighed og sikkerheden i sine forslag. Han udviste fuld respekt for den kollegialitet, der omgiver vort arbejde, og var strengt trofast over for den af Domstolen lagte linje, selv i tilfælde, hvor denne afveg mærkbart fra hans personlige holdning. Med sin forkærlighed for sandheden skitserede han altid omstændighederne med absolut objektivitet.

Gennem sit arbejde gav Fernand Schockweiler løbende beviser på sit engagement i Domstolens primære mission. Han var først og fremmest beskæftiget med kvaliteten og korrektheden af den retspraksis, der produceredes. Han havde ligeledes vedvarende opmærksomheden rettet mod institutionens administrative funktionsdygtighed. Endelig var han altid til rådighed for henvendelser under retsferierne.

Han fandt endog tid til at afgive indlæg på betydningsfulde konferencer og til at offentliggøre mange juridiske værker, navnlig om den administrative sagsbehandling og international privatret, der var hans primære specialiseringsområder.

Fernand Schockweiler fortsatte sit exceptionelle engagement i Domstolens tjeneste helt frem til sine sidste dage. Den 24. maj i år deltog han endnu i en votering under de vanskelige helbredsmæssige omstændigheder, som var en følge af det kirurgiske indgreb, han netop havde gennemgået. Det sidste domsudkast fra hans hånd er dateret den 28. maj 1996.

Fernand Schockweiler var en stor jurist og en ihærdig arbejder, men tillige en fantastisk ven. Jeg havde navnlig lejlighed til at beundre hans menneskelige kvaliteter i forbindelse med vor kollega, René Joliet's dødelige sygdom, hvor Schockweiler ydede Joliet al sin støtte og viste stor venskabelig hengivenhed.

Hans faglige kvalifikationer vil være et stort tab for os, og vi vil med stor smerte mindes den varme, der kendetegnede de menneskelige relationer, han opbyggede.

Idet jeg kondolerer og endnu en gang ønsker at forsikre familien om vor medfølelse, vil jeg anmode de tilstedeværende om at iagttage et minuts stilhed til hans minde.

Højtideligt retsmøde i Domstolen den 11. juli 1996

i anledning af Romain Schintgen's tiltræden som dommer ved Domstolen og Marc Jaeger's tiltræden som dommer ved Retten i Første Instans

—	Tale holdt af Domstolens præsident, Gil Carlos Rodríguez Iglesias	119
—	Tale holdt af præsidenten for Retten i Første Instans, Antonio Saggio	121

Tale holdt af Domstolens præsident, Gil Carlos Rodríguez Iglesias

Deres excellencer,
mine damer og herrer.

Tillad mig ved dette møde i anledning af edsafleggelsen ved de nye medlemmer af Domstolen og Retten i Første Instans endnu en gang at erindre om vor kollega og ven, Fernand Schockweiler's pludselige bortgang og det levende og smertefulde minde, han efterlader hos os.

Lad mig herefter byde Dem, Romain Schintgen, hjerteligt velkommen til Domstolen.

Det er unødvendigt for mig her at minde om, at De som dommer ved Retten i Første Instans var blandt dem, der førte Retten til døbefonten i 1989, og at De siden da har udøvet Deres funktioner med succes.

Deres forudgående faglige erfaringer havde til fulde forberedt Dem på udøvelsen af retfærd.

Efter imponerende studier i Luxembourg og Frankrig, der kulminerede med en doktorgrad i 1964, var De til at begynde med advokatfuldmægtig og siden advokat i Luxembourg.

Meget hurtigt indtrådte De i det offentliges tjeneste i Luxembourg i Arbejds- og Socialministeriet. De steg op gennem alle graderne og blev førsteregeringssekretær i 1984 og endelig administrateur général i 1987.

Tillad mig også at henvise til den omfattende internationale erfaring, De har indsamlet gennem årene, og som De utvivlsomt vil kunne anvende til fordel for Domstolen.

De har bl.a. varetaget betydningsfulde hverv ved flere fællesskabsinstitutioner og -organer. De har omsat Deres kvalifikationer som specialist i arbejdsret ved Rådets arbejdsgruppe for sociale anliggender, Den Europæiske Socialfond, Det Rådgivende Udvalg for Arbejdskraftens Frie Bevægelighed og ved Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene.

De har ligeledes repræsenteret Deres land i OECD, i Komitéen for Arbejdskraft og Sociale Anliggender samt i Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO).

Disse talrige aktiviteter har ikke forhindret Dem i bl.a. gennem Deres publikationer at opbygge et ry som en anerkendt specialist i arbejdsret, som De har gennemarbejdet på alle punkter i såvel luxembourgsk ret som fællesskabsretten.

Som aktiv i det akademiske miljø overtog De i år formandsposten ved Institut Universitaire International i Luxembourg.

Jeg er overbevist om, at denne omfattende erfaring sammen med Deres indgående kendskab til mekanismerne i vores institution vil berige vort arbejde i stort omfang, ligesom De har ry for at se en sag fra begge sider og for at være åben for samtale.

Idet jeg ønsker Dem held og lykke under udøvelsen af Deres nye funktioner, skal jeg anmode Dem om at aflægge eden og underskrive den højtidelige forsikring som foreskrevet i statutternes artikel 2.

Hr. Marc Jaeger.

Det er i første række præsidenten for Retten i Første Instans, der skal have æren af at byde Dem velkommen til Deres nye hverv.

Tillad mig blot at henvise til, at De besidder et omfattende kendskab til institutionen takket være Deres lange virke som referendar. De har tillige været advokat i Luxembourg, før De blev dommer og senere vicepræsident for Tribunal d'arrondissement de Luxembourg.

Disse erfaringer, hvortil kommer Deres undervisningsvirksomhed, gør det muligt for os at være sikre på, at De vil yde et bidrag af høj kvalitet i arbejdet for Retten i Første Instans.

Tale holdt af præsidenten for Retten i Første Instans, Antonio Saggio

Antallet af medlemmer af Retten, der var til stede i september 1989, da Retten blev oprettet, falder endnu en gang: »Grundlæggerne« — hvis jeg må have lov at kalde dem sådan — er nu blot seks i antal.

Men tro mig, dette nævner jeg ikke med sorg i stemmen. Det er blot en konstatering, jeg gør, og som muliggør en bredere overvejelse: De kvinder og mænd, der udnævnes til at varetage de retslige funktioner, vil ændres, men institutionen vil fortsætte med at opfylde sin rolle med samme engagement og samme bevidsthed om sit ansvar. Endvidere kan dette input af fornyede indtryk kun medvirke til at berige retsinstansernes virke. Selvfølgelig vil en alt for hyppig fornyelse af medlemmerne kunne skade effektiviteten af en retsinstans' virke. Men tilstedeværelse af dommer Romain Schintgen har været tilstrækkelig lang til, at han har kunnet yde et særligt værdifuldt bidrag til retsplejen.

I dag forlader Romain Schintgen os for at tiltræde det meget høje hverv som dommer ved Domstolen. Det er ikke rigtigt en afsked, men nærmere en overgang til andre funktioner inden for samme institution.

Med sig til sine nye ansvarsbeføjelser tager han den erfaring, han har opbygget gennem sin lange tid ved Retten, og som er kendetegnet ved dybtgående overvejelser inden for mange retsdiscipliner og med konstant opmærksomhed rettet mod udviklingen af Fællesskabets retsorden.

Med Romain Schintgen's fratræden mister Retten et medlem af meget høj karat. Jeg skal hermed offentligt anføre nogen af årsagerne til, at Romain Schintgen nyder så høj anseelse blandt os.

Kære Romain, du er en eminent kollega. Da du overtog hvervet som dommer ved Retten, besad du en omfattende erfaring på et højt plan, navnlig på det arbejdsretlige område, hvilket du havde opbygget i den luxembourgske forvaltning og udbygget gennem intensiv international virksomhed. Disse erfaringer, din intelligens og din dannelse lod dig blive »dommer« i ordets allerbedste betydning.

Vi værdsatte med det samme såvel dine menneskelige som dine faglige kvaliteter: din ligevægt og din ro i diskussionerne, din opmærksomhed over for dine samtaleparters argumenter, din altid beherskede væremåde, din diskretion, din tilbageholdenhed sammen med et mærkbart nærvær, din evne til at indtage klare

standpunkter og din ansvarfølelse, der bl.a. viste sig derved, at du altid gennemgik sagerne meget grundigt.

Dog er vi i dag ikke samlet for blot at hylde en værdifuld kollega, der har ydet bemærkelsesværdige bidrag til Rettens virke, men tillige for at hylde en ven. Syv arbejdsår i fællesskab har skabt ægte venskabsbånd, som jeg er overbevist om ikke vil blive svækket, for vi vil stadig løbe ind i dig inden for samme institutions mure.

Disse venskabsbånd binder os også til din charmerende hustru, Lucie, hvis venlighed og fine fornemmelse for gæstfrihed vi har værdsat så højt. I jeres »privilegerede« situation — om jeg må sige det så — som statsborgere fra vort værtsland har I ladet os opdage de mange dragende punkter ved jeres land, Luxembourg, der giver os alle rammer at leve og arbejde inden for, der er meget behagelige, og hvor vi hurtigt føler os godt integreret, takket være den fine modtagelse, I giver os, og som vi er taknemmelige for.

Jeg vil nu vende mig mod vor nye kollega, Marc Jaeger, som det er mig en glæde at byde velkommen.

Marc Jaeger, tillad mig at udtrykke mig således, De er »l'uomo giusto, al posto giusto« (o.a.: rette mand på rette sted). De besidder i allerhøjeste grad alle de ønskværdige kvalifikationer for at kunne udføre funktionerne som dommer ved vor instans.

Deres karriere har ladet Dem erhverve et indgående kendskab til det retslige virke, takket være forskellige og komplementære indfaldsvinkler. Efter en lovende start som advokat i Luxembourg har De opbygget imponerende faglige erfaringer både som national dommer og som referendar ved Domstolen, hvor De har været udstationeret gennem seks år.

De har ligeledes udøvet intensiv akademisk virksomhed. De har bl.a. specialiseret Dem inden for et nyt og vanskeligt retsområde, nemlig edb-ret. De er bl.a. fagansvarlig på dette område ved Centre Universitaire i Luxembourg.

Inden for dette område har De desuden varetaget funktioner på internationalt niveau som medlem af Europarådets ekspertgruppe om computerkriminalitet.

Endelig er De forfatter af talrige videnskabelige publikationer om edb-spørgsmål, strafferet og i særlig grad om fællesskabsret.

Jeg er sikker på, at Retten vil blive rigere i kraft af Deres kundskaber, erfaringer og indlevelsesevne.

Men, kære Marc, De er ikke blot en erfaren jurist, De er ligeledes en person med fintfølelse for menneskelige relationer. Jeg ønsker at fremhæve denne egenskab, som De har til fælles med Deres hustru, som det ligeledes er mig en glæde at kunne byde velkommen.

Bilag I

A – Arbejdet ved Domstolen

I – Systematisk oversigt over domme afsagt af Domstolen i 1996

Indhold

	<i>side</i>
EKSF.	129
Fiskale bestemmelser	129
Forbindelser udadtil	131
Fri bevægelighed for personer	132
Frie varebevægelser	136
Grundlæggende fællesskabsretlige principper	139
Handelspolitik	139
Konkurrence	140
Konventionen om retternes kompetence	140
Landbrug	141
Miljø- og forbrugerbeskyttelse	143
Personalesager	146
Privilegier og immuniteter	146
Regler for institutionerne	146
Regler for virksomhederne	147
Socialpolitik	148
Statsstøtte	150
Tilnærmelse af lovgivningerne	151
Transport	152

Sag	Dato	Parter	Emne
-----	------	--------	------

EKSF

C-18/94	2.5.1996	Barbara Hopkins m.fl. mod National Power plc m.fl.	EKSF-traktaten — forskelsbehandling af producenter — anvendelse af traktatens artikel 4 og 63 — direkte virkning — EF-traktaten — misbrug af dominerende stilling — traktatens artikel 86 — erstatning for tab som følge af tilsidesættelse af disse bestemmelser — Kommissionens og den nationale domstols respektive kompetence
---------	----------	--	--

FISKALE BESTEMMELSER

C-197/94 og C-252/94	13.2.1996	Société Bautiaa m.fl. mod Directeur des services fiscaux des Landes m.fl.	Artikel 7, stk. 1, i direktiv 69/335/EØF — kapitaltilførsels- afgifter — fusion af selskaber — fritagelse
C-110/94	29.2.1996	Intercommunale voor zeewaterontziltzing (INZO) mod Belgische Staat	Moms — begrebet økonomisk virksomhed — afgiftspligtig person — virksomhed begrænset til undersø- gelse af rentabiliteten af et senere opgivet projekt
C-215/94	29.2.1996	Jürgen Mohr mod Finanz- amt Bad Segeberg	Moms — begrebet tjenesteydelse — definitivt ophør med mælkeproduktion — godtgørelse i henhold til forordning (EØF) nr. 1336/86
C-468/93	28.3.1996	Gemeente Emmen mod Belastingdienst Grote Ondernemingen	Sjette momsdirektiv — artikel 13, punkt B, litra h), og artikel 4, stk. 3, litra b) — levering af byggegrunde
C-231/94	2.5.1996	Faaborg-Gelting Linien A/S mod Finanzamt Flens- burg	Moms — restaurationsvirksomhed om bord på et fartøj — stedet for afgiftspligtige transaktioner
C-331/94	23.5.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Hellenke Republik	Moms — afgift af personbefordring, »tur-retur-krydstogter« og charter- rejser

Sag	Dato	Parter	Emne
C-2/94	11.6.1996	Fa. Denkvit Internationaal BV m.fl. mod Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Midden-Gelderland m.fl.	Direktiv 69/335/EØF — handelsregistergebyrer
C-155/94	20.6.1996	Wellcome Trust Ltd mod Commissioners of Customs & Excise	Sjette momsdirektiv — begrebet økonomisk virksomhed
C-306/94	11.7.1996	Régie dauphinoise — Cabinet A. Forest SARL mod Ministre du Budget	Moms — fortolkning af artikel 19, stk. 2, i sjette direktiv 77/388/EØF — fradrag af indgående afgift — bitransaktioner vedrørende finansielle spørgsmål — pro rata-beregning af fradraget
C-302/93	26.9.1996	E. Debouche mod Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen	Moms — fortolkning af artikel 17, stk. 2 og stk. 3, litra a), i direktiv 77/388/EØF samt af artikel 3, litra b), og artikel 5, stk. 1, i direktiv 79/1072/EØF — tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet
C-230/94	26.9.1996	Renate Enkler mod Finanzamt Homburg	Sjette momsdirektiv — begrebet økonomisk virksomhed — beskatningsgrundlag
C-287/94	26.9.1996	A/S Richard Frederiksen & Co. mod Skatteministeriet	Kapitaltilførsel — kapitaltilførselsafgift — et moderselskabs rentefrie lån til sit datterselskab — indkomstbeskatning af selskaber
C-327/94	26.9.1996	Jürgen Dudda mod Finanzamt Bergisch Gladbach	Sjette momsdirektiv — fortolkning af artikel 9, stk. 2, litra c) — lydformidling af kunstneriske eller underholdende forestillinger — leveringsstedet for ydelsen
C-283/94, C-291/94 og C-292/94	17.10.1996	Denkvit Internationaal BV m.fl. mod Bundesamt für Finanzen	Harmonisering af skattelovgivningerne — beskatning af virksomheders udbytte — moder- og datterselskaber
C-217/94	24.10.1996	Eismann A Mo Adige Srl mod Ufficio IVA di Bolzano	Moms — fortolkning af artikel 22, stk. 8, i sjette direktiv 77/388/EØF, som ændret ved direktiv 91/680/EØF — ligebehandling af afgiftspligtiges transaktioner i indlandet og transaktioner mellem medlemsstater

Sag	Dato	Parter	Emne
C-288/94	24.10.1996	Argos Distributors Ltd mod Commissioners of Customs & Excise	Sjette momsdirektiv — beskatningsgrundlag
C-317/94	24.10.1996	Elida Gibbs Ltd mod Commissioners of Customs and Excise	Sjette momsdirektiv — cash-back- og money-off-kuponer — beskatningsgrundlag
C-85/95	5.12.1996	John Reisdorf mod Finanzamt Köln-West	Moms — fortolkning af artikel 18, stk. 1, litra a), i sjette direktiv 77/388/EØF — fradrag for indgående afgift — afgiftspligtige personers forpligtelser — besiddelse af en faktura
C-47/95 —C-50/95, C-60/95, C-81/95, C-92/95 og C-148/95	12.12.1996	Olasagasti & C. Srl m.fl. mod Amministrazione delle Finanze dello Stato	Forordning (EØF) nr. 3835/90 — forordning (EØF) nr. 3587/91 — forordning (EØF) nr. 3416/91 — tiltrædelsesakten for Spanien og Portugal — artikel 5, stk. 1 og 2, i forordning (EØF) nr. 1697/79 — forordning (EØF) nr. 1715/90 — forordning (EØF) nr. 2164/91 — told — toldpræferencer — landbrugsprodukter — efterfølgende opkrævning — bindende oplysninger — tunfisk i olivenolie

FORBINDELSER UDADTIL

C-360/93	7.3.1996	Europa-Parlamentet mod Rådet for Den Europæiske Union	Fælles handelspolitik — tjenesteydelse — offentlige indkøb
C-25/94	19.3.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Rådet for Den Europæiske Union	FAO — fiskerikonvention — stemmeret — medlemsstater — Fællesskabet
C-326/94	23.5.1996	A. Maas & Co. NV mod Belgische Dienst voor Bedrijfsleven en Landbouw, nu Belgisch Interventie- en Restitutiebureau	Fødevarerhjælp — sikkerhedsstillelse — tilslagsmodtagerens forpligtelser — referencepris
C-84/95	30.7.1996	Bosphorus Hava Yollari Turizm ve Ticaret AS mod Minister for Transport, Energy and Communications m.fl.	Embargo mod Den Føderative Republik Jugoslavien (Serbien og Montenegro) — beslaglæggelse af et fly

Sag	Dato	Parter	Emne
C-61/94	10.9.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Forbundsrepublikken Tyskland	Internationalt arrangement vedrørende mejerisektoren
C-277/94	10.9.1996	Z. Taflan Met m.fl. mod Bestuur van de Sociale Verzekeringsbank	Associeringsaftalen EØF-Tyrkiet — Associeringsrådets afgørelse — social sikring — ikrafttræden — direkte virkning
C-126/95	3.10.1996	A. Hallouzi-Choho mod Bestuur van de Sociale Verzekeringsbank	Samarbejdsaftalen EØF-Marokko — artikel 41, stk. 1 — princippet om forbud mod forskelsbehandling på området for social sikring — direkte virkning — en vandrende marokkansk arbejdstagers ægtefælle — særlige betingelser for anvendelse af nederlandsk lov om almindelig alderspension
C-268/94	3.12.1996	Den Portugisiske Republik mod Rådet for Den Europæiske Union	Samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Indien — udviklingssamarbejde — beskyttelse af menneskerettigheder og demokratiske principper — samarbejde med hensyn til energi, turisme, kultur, bekæmpelse af narkotikamisbrug og beskyttelse af intellektuel ejendomsret — Fællesskabets kompetence — retsgrundlag

FRI BEVÆGELIGHED FOR PERSONER

C-164/94	1.2.1996	Georgios Aranitis mod Land Berlin	Generel ordning for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser — indirekte krævet af nationale bestemmelser — lovreguleret erhverv
C-308/94	1.2.1996	Office national de l'emploi mod Heidemarie Naruschawicus	Social sikring af vandrende arbejdstagere — Rådets forordning nr. 1408/71 — arbejdstager bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat — ydelser ved arbejdsløshed
C-53/95	15.2.1996	Inasti (Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants) mod Hans Kemmler	Etableringsfrihed — social sikring af selvstændige erhvervsdrivende, der udoøver virksomhed i to medlemsstater

Sag	Dato	Parter	Emne
C-193/94	29.2.1996	Sofia Skanavi og Konstantin Chryssanthakopoulos	Fri bevægelighed for personer — kørekort — ombytningspligt — sanktioner
C-307/94	29.2.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Italienske Republik	Direktiv 85/432/EØF
C-334/94	7.3.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Franske Republik	Registrering af skibe — ret til at føre fransk flag — betingelser om ejerens og besætningens nationalitet — manglende opfyldelse af dom i sag 167/73
C-315/94	14.3.1996	Peter de Vos mod Stadt Bielefeld	Fri bevægelighed for personer — værnepligt — social fordel
C-238/94	26.3.1996	José García m.fl. mod Mutuelle de prévoyance sociale d'Aquitaine m.fl.	Forsikring bortset fra livsforsikring — Rådets direktiv 92/49/EØF — anvendelsesområde
C-243/94	28.3.1996	Alejandro Rincón Moreno mod Bundesanstalt für Arbeit	Social sikring af vandrende arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende — familieydelse — artikel 74 i forordning (EØF) nr. 1408/71
C-272/94	28.3.1996	Michel Guiot og Climatec SA	Arbejdsgiverbidrag — »timbres-fidélité« — »timbres-intempéries« — fri udveksling af tjenesteydelser
C-308/93	30.4.1996	Bestuur van de Sociale Verzekeringsbank mod J.M. Cabanis-Issarte	Social sikring af vandrende arbejdstagere — frivillig pensionsforsikring — en arbejdstagers efterladte ægtefælle — ligebehandling
C-214/94	30.4.1996	Ingrid Boukhalfa mod Forbundsrepublikken Tyskland	Statsborger i en medlemsstat, der er bosiddende i et tredjeland — beskæftigelse som lokalt ansat på en anden medlemsstats ambassade i det pågældende tredjeland — forskelsbehandling i forhold til lokalt ansatte, der er statsborgere i den medlemsstat, hvorunder repræsentationen hører — fællesskabsrettens anvendelighed — forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet
C-206/94	2.5.1996	Brennet AG mod Vittorio Paletta	Social sikring — anerkendelse af uarbejdsdygtighed
C-237/94	23.5.1996	John O'Flynn mod Adjudication Officer	Sociale rettigheder for arbejdstagere — godtgørelse af begravelsesudgifter

Sag	Dato	Parter	Emne
C-101/94	6.6.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Italienske Republik	Børsmæglervirksomhed
C-170/95	13.6.1996	Office national de l'emploi (ONEM) mod Calogero Spataro	Social sikring — ydelser ved arbejdsløshed — artikel 69, stk. 4, i forordning nr. 1408/71
C-107/94	27.6.1996	P.H. Asscher mod Staatssecretaris van Financiën	EF-traktatens artikel 52 — ligebehandlingsforpligtelse — indkomstbeskatning af ikke-hjemmehørende personer
C-473/93	2.7.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Storhertugdømmet Luxembourg	Fri bevægelighed for personer — ansættelser i den offentlige administration
C-173/94	2.7.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Kongeriget Belgien	Fri bevægelighed for personer — ansættelser i den offentlige administration
C-290/94	2.7.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Helleniske Republik	Fri bevægelighed for personer — ansættelser i den offentlige administration
C-25/95	11.7.1996	Siegfried Otte mod Forbundsrepublikken Tyskland	Social sikring af vandrende arbejdstagere — fællesskabsretlige bestemmelser — materielt anvendelsesområde — ydelse til arbejdstagere inden for stenkulmineindustrien over en bestemt alder, som er blevet afskediget som følge af lukning af deres virksomhed eller som led i rationaliseringsforanstaltninger (overgangsydelse) — ydelse med karakter af tilskud — beregningsmetoden for ydelserne — hensyntagen til en pension udbetalt i henhold til lovgivningen i en anden medlemsstat — vilkår og grænser
C-222/94	10.9.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland	Direktiv 89/552/EØF — telekommunikation — udsendelse af tv-programmer — myndighed over tv-institutioner
C-11/95	10.9.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Kongeriget Belgien	Direktiv 89/552/EØF — videre-spredning af programmer gennem kabelanlæg

Sag	Dato	Parter	Emne
C-251/94	12.9.1996	Eduardo Lafuente Nieto mod Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) og Tesoreria General de la Seguridad Social (TGSS)	Social sikring — invaliditet — artikel 46 og 47 i forordning (EØF) nr. 1408/71 — beregning af ydelser
C-278/94	12.9.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Kongeriget Belgien	Indirekte forskelsbehandling be- grundet i nationalitet — børn af vandrende arbejdstagere — sociale fordele — unge arbejdstagere, der søger arbejde for første gang — ad- gang til særlige beskæftigelsespro- grammer
C-245/94 og C-312/94	10.10.1996	Ingrid Hoever og Iris Zachow mod Land Nord- rhein-Westfalen	Social sikring — familieydelser — artikel 73 i forordning (EØF) nr. 1408/71 — artikel 4, stk. 1, i direktiv 79/7/EØF — artikel 7, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 1612/68
C-335/95	24.10.1996	Institut national d'assuran- ces sociales pour travail- leurs indépendants (Inasti) mod Michel Picard	Social sikring af vandrende ar- bejdstagere og selvstændige erhvervs- drivende — aldersforsikring og forsikring ved dødsfald — ydelser — samtidig fastsættelse af pensioner i henhold til lovgivningerne i to medlemsstater — automatisk fastsættelse, når begæring er fremsat over for den kompetente institution i en medlemsstat — pligt til at indgive begæring til institutionen i bopælsmedlemsstaten for at opnå samtidig fastsættelse af pensioner
C-3/95	12.12.1996	Reisebüro Broede mod Gerd Sandker	Fri udveksling af tjenesteydelser — retslig inkasso — tilladelse — EF- traktatens artikel 59
C-320/94, C-328/94, C-329/94, C-337/94, C-338/94 og C-339/94	12.12.1996	Reti Televisive Italiane SpA (RTI) m.fl. mod Ministero delle Poste e Telecomunicazioni	Fortolkning — direktiv 89/552/EØF — tv-udsendelser

Sag	Dato	Parter	Emne
-----	------	--------	------

FRIE VAREBEVÆGELSER

C-446/93	18.1.1996	SEIM — Sociedade de Exportação e Importação de Materiais, Ld. ^a mod Subdirector-Geral das Alfândegas	Godtgørelse af eller fritagelse for importafgifter
C-166/94	8.2.1996	Pezullo Molini Pastifici Mangimifici SpA mod Ministero delle Finanze	Bestemmelser om aktiv forædling — nationalt fastsat krav om betaling af morarenter af landbrugsimportafgifter og moms for perioden mellem den midlertidige indførsel og den endelige indførsel
C-143/93	13.2.1996	Gebroeders van Es Douane Agenten BV mod Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen	Virkningen af ophævelsen af en af Rådet udstedt forordning for en toldtariferingsforordning udstedt af Kommissionen med hjemmel i den pågældende forordning — Kommissionens skønmæssige beføjelser ved udstedelse af toldtariferingsforordninger
C-300/94	29.2.1996	Tirma SA mod Administración General del Estado	Protokol nr. 2 til tiltrædelsesakten vedrørende Spanien og Portugal — De Kanariske Øer — Fællesskabets toldområde — forarbejdede landbrugsprodukter — toldfritagelse — artikel 5 i forordning (EØF) nr. 3033/80 — variabelt element
C-194/94	30.4.1996	CIA Security International SA mod Signalson SA og Securitel SPRL	Fortolkning af EF-traktatens artikel 30 og direktiv 83/189/EØF om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter — nationale retsfor skrifter om markedsføring af alarmsystemer og -centraler — forudgående administrativ godkendelsesprocedure

Sag	Dato	Parter	Emne
C-153/94 og C-204/94	14.5.1996	The Queen mod Commissioners of Customs & Excise, ex parte: Faroe Seafood Co. Ltd, Føroya Fiskasøla L/F (C-153/94) The Queen mod Commissioners of Customs & Excise, ex parte: John Smith og Celia Smith, der driver virksomhed under navnet Arthur Smith (C-204/94)	Toldordning for visse varer med oprindelse på Færøerne — begrebet »varer med oprindelsesstatus« — efteropkrævning af told
C-5/94	23.5.1996	The Queen mod Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, ex parte: Hedley Lomas (Ireland) Ltd	Frie varebevægelser — dyrebeskyttelse — harmoniseringsdirektiv — EF-traktatens artikel 36 — en medlemsstats ansvar uden for kontraktforhold for overtrædelse af fællesskabsretten
C-418/93 — C-421/93, C-460/93 — C-464/93, C-9/94 — C-11/94, C-14/94 og C-15/94, C-23/94 og C-24/94 og C-332/94	20.6.1996	Semerano Casa Uno Srl m.fl. mod Sindaco del Comuni di Erbusco m.fl.	Fortolkning af EF-traktatens artikel 30, 36 og 52 og af direktiv 64/223/EØF og 83/189/EØF — forbud mod at udøve bestemte former for erhvervsvirksomhed på søn- og helligdage
C-121/95	20.6.1996	VOBIS Microcomputer AG mod Oberfinanzdirektion München	Fælles toldtarif — toldpositioner — »basismodul« beregnet til brug ved bygning af en færdig databehandlingsmaskine — tarifiering i den kombinerede nomenklatur
C-293/94	27.6.1996	Jacqueline Brandsma	Frie varebevægelser — undtagelser — beskyttelse af den offentlige sundhed — medlemsstaternes kompetence — biocider
C-240/95	27.6.1996	Rémy Schmit	Frie varebevægelser — motorkøretøjer — national ordning om modelårgang — forskelsbehandling af parallelimport

Sag	Dato	Parter	Emne
C-427/93, C-429/93 og C-436/93	11.7.1996	Bristol-Myers Squibb m.fl. mod Paranova A/S	Direktiv 89/104/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lov- givning om varemærker — EF- traktatens artikel 36 — ompakning af mærkevarer
C-71/94, C-72/94 og C-73/94	11.7.1996	Eurim-Pharm Arzneimittel GmbH mod Beiersdorf AG m.fl.	Ompakning af mærkevarer — EF- traktatens artikel 36
C-232/94	11.7.1996	MPA Pharma GmbH mod Rhône-Poulenc Pharma GmbH	Ompakning af mærkevarer — EF- traktatens artikel 36
C-246/94 — C-249/94	17.9.1996	Cooperativa Agricola Zootechnica S. Antonio m.fl. mod Amministrazione delle Finanze dello Stato	Kommissionens forordning (EØF) nr. 612/77 og (EØF) nr. 1384/77 — særlig importordning for visse ung- tyre, bestemt til opfødning — Rådets direktiv 79/623/EØF
C-341/94	26.9.1996	André Allain mod Ministère public	Toldangivelse — oprindelsesland — Tysklands forening — sanktioner
C-126/94	7.11.1996	Société Cadi Surgelés m.fl. mod Ministre des Finances m.fl.	Frie varebevægelser — fælles toldtarif — fælles handelspolitik — de franske oversøiske departementers afgifts- system — varer med oprindelse i tredjelande
C-201/94	12.11.1996	The Queen mod The Medicines Control Agency, ex parte: Smith & Nephew Pharmaceuticals Ltd og Primecrown Ltd mod The Medicines Control Agency	Farmaceutiske specialiteter — paral- lelimport — direkte virkning af direk- tiv 65/65/EØF — markedsføringstil- ladelser
C-313/94	26.11.1996	F.lli Graffione SNC mod Ditta Fransa	Forbud mod brug af et varemærke i en medlemsstat — forbud mod ind- førsel fra en anden medlemsstat af en vare, der er forsynet med det samme varemærke — EF-traktatens artikel 30 og varemærkedirektivet
C-267/95 og C-268/95	5.12.1996	Merck & Co. Inc. m.fl. mod Primecrown Ltd m.fl.	Akten vedrørende Spaniens og Portu- gals tiltrædelse — fortolkningen af artikel 47 og 209 — overgangsperio- dens udløb — EF-traktatens artikel 30 og 36 — parallelimport af farmaceu- tiske produkter, som ikke kan patenteres

Sag	Dato	Parter	Emne
C-38/95	12.12.1996	Ministero delle Finanze mod Foods Import Srl	Fælles toldtarif — toldpositioner — fisk af typen »Molva molva«

GRUNDLÆGGENDE FÆLLESSKABSRETlige PRINCIPPER

C-177/94	1.2.1996	Gianfranco Perfili	Etableringsfrihed — fri udveksling af tjenesteydelser — retspleje — forskelsbehandling
C-46/93 og C-48/93	5.3.1996	Brasserie du pêcheur SA mod Forbundsrepublikken Tyskland The Queen mod Secretary of State for Transport, ex parte: Factortame Ltd m.fl.	Princippet om en medlemsstats ansvar for tab, der er forvoldt borgerne ved overtrædelser af fællesskabsretten, som må tilregnes staten — over- trædelser, som må tilregnes den nationale lovgiver — betingelser for statens ansvar — erstatningens om- fang
C-43/95	26.9.1996	Data Delecta Aktiebolag og Ronny Forsberg mod MSL Dynamics Ltd	Ligebehandling — forskelsbehandling på grundlag af nationalitet — sikker- hedsstillelse for sagsomkostninger (cautio judicatum solvi)
C-178/94, C-179/94, C-188/94, C-189/94 og C-190/94	8.10.1996	Erich Dillenkofer m.fl. mod Forbundsrepublikken Tyskland	Direktiv 90/314/EØF om pakkerejser, herunder pakkeferier og pakketure — manglende gennemførelse — med- lemsstatens erstatningsansvar og erstatningspligt

HANDELSPOLITIK

C-99/94	28.3.1996	Robert Birkenbeul GmbH & Co. KG mod Hauptzollamt Koblenz	Antidumpingtold på import af elek- triske motorer
C-241/95	12.12.1996	The Queen mod Intervention Board for Agricultural Produce, ex parte: Accrington Beef Co. Ltd m.fl.	Frosset oksekød — fælles import- ordning — fællesskabstoldkontingent — nye erhvervsdrivende

Sag	Dato	Parter	Emne
-----	------	--------	------

KONKURRENCE

C-480/93 P	11.1.1996	Zunis Holding SA m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — kontrol med fusioner — realitetsbehandling af et annullationssøgsmål vedrørende et afslag på at genoptage proceduren
C-226/94	15.2.1996	Grand garage albigeois SA m.fl. mod Garage Massol SARL	Konkurrence — salg af automobiler — forordning (EØF) nr. 123/85 — påberåbelse over for tredjemand — uafhængig videreforhandler
C-309/94	15.2.1996	Nissan France SA m.fl. mod Jean-Luc Dupasquier fra Garage Sport Auto m.fl.	Konkurrence — salg af automobiler — forordning (EØF) nr. 123/85 — påberåbelse over for tredjemand — parallelimportør — sideløbende virksomhed som fuldmagtshaver og uafhængig videreforhandler
C-73/95 P	24.10.1996	VIHO Europe BV mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — koncerner — trakta- tens artikel 85, stk. 1
C-91/95 P	24.10.1996	Roger Tremblay m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — afvisning af en klage — ingen interesse for Fællesskabet
C-333/94 P	14.11.1996	Tetra Pak International SA mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — dominerende stilling — afgrænsning af produktmarkederne — anvendelse af traktatens artikel 86 på en dominerende virksomheds prak- sis på et andet marked end det, virksomheden dominerer — koblings- salg — underbudspriser — bøder

KONVENTIONEN OM RETTERNES KOMPETENCE

C-275/94	14.3.1996	Roger van der Linden mod Berufsgenossenschaft der Feinmechanik und Elektrotechnik	Bruxelles-konventionen — fortolkning af artikel 47, nr. 1 — dokumenter, som skal fremlægges af den part, der begærer fuldbyrdelse — pligt til at fremlægge bevis for, at retsafgørelsen er forkyndt — mulighed for at fremlægge bevis for forkyndelsen, efter at begæringen er fremsat
----------	-----------	--	---

Sag	Dato	Parter	Emne
C-78/95	10.10.1996	Bernardus Hendrikman og Maria Feyen mod Magenta Druck & Verlag GmbH	Bruxelles-konventionen — fortolkning af artikel 27, nr. 2 — anerkendelse af en retsafgørelse — begrebet udebleven sagsøgt

LANDBRUG

C-276/94	18.1.1996	Finn Ohrt	Begrebet fartøjer, der anvendes til fiskeriinspektion — forpligtelser for føreren af det fartøj, der skal inspiceres
C-212/94	8.2.1996	FMC plc m.fl. mod Intervention Board for Agricultural Produce m.fl.	Fælles markedsordning for fåre- og gedekød — clawback — beregningsmetode — gyldighed — bevis — tilbagebetaling af beløb opkrævet med urette
C-63/93	15.2.1996	Fintan Duff m.fl. mod Minister for Agriculture and Food m.fl.	Tillægsafgift på mælk — særlige referencemængder som følge af en udviklingsplan — forpligtelse eller mulighed
C-296/93 og C-307/93	29.2.1996	Den Franske Republik og Irland mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Fælles markedsordning for oksekød — betingelser for opkøb til intervention
C-299/94	28.3.1996	Anglo Irish Beef Processors International m.fl. mod Minister for Agriculture, Food and Forestry	Differentierede eksportrestitutioner — force majeure — forhøjelse — frigivelse af en sikkerhedsstillelse — resolution vedtaget af FN's Sikkerhedsråd
C-127/94	6.6.1996	The Queen mod Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, ex parte: H. & R. Ecroyd Holdings Ltd og John Rupert Ecroyd	Ordning om mælkeproduktionskvoter — tildeling af specifikke referencemængder — medlemsstaternes kompetence og/eller pligter
C-198/94	6.6.1996	Den Italienske Republik mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Afslutning af EUGFL-regnskaber — regnskabsåret 1991
C-205/94	13.6.1996	Firma Binder GmbH & Co. International mod Hauptzollamt Stuttgart-West	Frosne jordbær — beskyttelsesforanstaltninger

Sag	Dato	Parter	Emne
C-303/94	18.6.1996	Europa-Parlamentet mod Rådet for Den Europæiske Union	Direktiv om markedsføring af plan- tebeskyttelsesmidler — Parlamentets beføjelser
C-50/94	4.7.1996	Den Hellske Republik mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Afslutning af EUGFL-regnskaber — regnskabsåret 1990
C-295/94	4.7.1996	Hüpeden & Co. KG mod Hauptzollamt Hamburg- Jonas	Konserves af dyrkede champignon — foranstaltninger til forvaltning af markedet
C-296/94	4.7.1996	Bernhard Pietsch mod Hauptzollamt Hamburg- Waltershof	Champignonkonserves — beskyttel- sesforanstaltninger
C-304/95	11.7.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Hellske Republik	Direktiv 92/5/EØF — manglende gennemførelse inden for den fastsatte frist
C-254/94, C-255/94 og C-269/94	12.9.1996	Fattoria autonoma tabacchi m.fl. mod Ministero dell'Agricoltura e delle Foreste m.fl.	Fælles markedsordning — råtabak — Rådets forordning (EØF) nr. 2075/92 — Kommissionens forord- ning (EØF) nr. 3477/92
C-117/95	26.9.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Italienske Republik	Direktiv 92/35/EØF — direktiv 92/40/EØF — manglende gennemfø- relse inden for den fastsatte frist
C-41/94	3.10.1996	Forbundsrepublikken Tyskland mod Kommis- sionen for De Europæiske Fællesskaber	Regnskabsafslutning — EUGFL — særlig præmie til oksekødsproducenter — udgifter ikke anerkendt
C-64/95	17.10.1996	Konservenfabrik Lubella Friedrich Büker GmbH & Co. KG mod Hauptzollamt Cottbus	Den fælles markedsordning for frugt og grøntsager — beskyttelsesforan- staltninger — surkirsebær
C-86/94	24.10.1996	H.J.A.M. van Iersel (curator in het faillis- sement van Pluimvee- en wildverwerkende industrie De Venhorst BV mod Staatsecretaris van Land- bouw, Natuurbeheer en Visserij	Sundhedsmæssig undersøgelse og kontrol — omstændigheder, under hvilke en virksomhed er forpligtet til at betale gebyret i forbindelse med opskæring

Sag	Dato	Parter	Emne
C-172/95	24.10.1996	Société sucrière agricole de Maizy m.fl. mod Directeur régional des impôts	Den fælles markedsordning for sukker — indtræden af pligten til at betale lager-, produktions- og absorptionsafgifter — tidspunktet for at absorptionsafgifterne forfalder til betaling
C-325/95	24.10.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Irland	Direktiv 91/67/EØF, 91/492/EØF, 91/493/EØF og 92/48/EØF — manglende gennemførelse inden for de fastsatte frister
C-315/95	7.11.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Italienske Republik	Manglende gennemførelse af direktiv 93/48/EØF, 93/49/EØF, 93/52/EØF, 93/61/EØF og 93/85/EØF
C-68/95	26.11.1996	T. Port GmbH & Co. KG mod Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung	Bananer — fælles markedsordning — importordning — særligt vanskelige tilfælde — vurdering af gyldighed — foreløbige forholdsregler
C-69/95	5.12.1996	Den Italienske Republik mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	EUGFL — afslutning af regnskaber — regnskabsåret 1991 — mælk og mejeriprodukter
C-91/96	5.12.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Helleniske Republik	Direktiv 92/118/EØF og 93/52/EØF — manglende gennemførelse inden for de fastsatte frister

MILJØ- OG FORBRUGERBESKYTTELSE

C-149/94	8.2.1996	Didier Vergy	Rådets direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle — forbud mod salg — eksemplar, der er født og opdrættet i fangenskab
C-202/94	8.2.1996	Godefridus van der Feesten	Rådets direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle — anvendelsesområde — beskyttet art — anvendelse af direktivet på en underart, der ikke i vild tilstand har sit naturlige ophold på medlemsstaternes område i Europa
C-209/94 P	15.2.1996	Buralux SA, Satrod SA og Oury SA mod Rådet for Den Europæiske Union	Overførsel af affald

Sag	Dato	Parter	Emne
C-118/94	7.3.1996	Associazione Italiana per il World Wildlife Fund m.fl. mod Regionen Veneto	Rådets direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle — jagt — betingelser for medlemsstaternes udnyttelse af adgangen til at fravige direktivets bestemmelser
C-192/94	7.3.1996	El Corte Inglés SA mod Cristina Blásquez Rivero	Direkte virkning af ikke gennemførte direktiver — Rådets direktiv 87/102/EØF om forbrugerkredit
C-160/95	28.3.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Helleniske Republik	Manglende gennemførelse af direktiv 91/156/EØF — affald
C-161/95	28.3.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Helleniske Republik	Manglende gennemførelse af direktiv 91/271/EØF — rensning af byspildevand
C-274/93	25.4.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Storhertugdømmet Luxembourg	Manglende gennemførelse af Rådets direktiv 86/609/EØF — beskyttelse af dyr, der anvendes til forsøg og andre videnskabelige formål
C-133/94	2.5.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Kongeriget Belgien	Vurdering af visse projekters indvirkning på miljøet — Rådets direktiv 85/337/EØF
C-237/95	20.6.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Italienske Republik	Manglende gennemførelse af direktiv 89/369/EØF og 89/429/EØF
C-44/95	11.7.1996	Regina mod Secretary of State for the Environment, ex parte: Royal Society for the Protection of Birds	Direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle — direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter — afgrænsning af områder som særligt beskyttede områder — medlemsstaternes skønsbeføjelser — økonomiske og sociale hensyn — Lappel Bank

Sag	Dato	Parter	Emne
C-58/95, C-75/95, C-112/95, C-119/95, C-123/95, C-135/95, C-140/95, C-141/95, C-154/95 og C-157/95	12.9.1996	S. Gallotti m.fl.	Tilnærmelse af lovgivningerne — affald — direktiv 91/156/EØF
C-168/95	26.9.1996	Luciano Arcaro	Udledninger af cadmium — fortolkning af Rådets direktiv 76/464/EØF og 83/513/EØF — direkte virkning — mulighed for at gøre et direktiv gældende over for en borger
C-312/95	17.10.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Storhertugdømmet Luxembourg	Direktiv 90/219/EØF og direktiv 90/220/EØF — genetisk modificerede organismer
C-72/95	24.10.1996	Aannemersbedrijf P.K. Kraaijeveld BV m.fl. mod Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland	Miljø — direktiv 85/337/EØF — vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning
C-262/95	7.11.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Forbundsrepublikken Tyskland	Manglende gennemførelse af direktiv 82/176/EØF, 83/513/EØF, 84/156/EØF, 84/491/EØF og 86/280/EØF om udledning af forskellige farlige stoffer i vandmiljøet
C-142/95 P	12.12.1996	Associazione agricoltori della provincia di Rovigo m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Fysiske og juridiske personer — retsakt, der berører dem umiddelbart og individuelt
C-297/95	12.12.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Forbundsrepublikken Tyskland	Direktiv 91/271/EØF — rensning af byspildevand
C-298/95	12.12.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Forbundsrepublikken Tyskland	Manglende gennemførelse af direktiv 78/659/EØF og 79/923/EØF inden for den fastsatte frist — kvaliteten af ferskvand, der kræver beskyttelse eller forbedring for at være egnet til, at fisk kan leve deri — kvalitetskrav til skaldyrvande

Sag	Dato	Parter	Emne
C-302/95	12.12.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Italienske Republik	Direktiv 91/271/EØF — rensning af byspildevand
C-10/96	12.12.1996	Ligue royale belge pour la protection des oiseaux ASBL m.fl. mod Région wallonne	Rådets direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle — forbud mod indfangning — undtagelser

PERSONALESAGER

C-254/95 P	4.7.1996	Europa-Parlamentet mod Angelo Innamorati	Tjenestemænd — udvælgelsesprøve — afslag på ansøgning — begrundelse af en afgørelse fra en udvælgelseskomité for en almindelig udvælgelsesprøve
C-294/95 P	12.11.1996	Girish Ojha mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemand — placering uden for Fællesskabet — forflyttelse i tjenestens interesse — annullationssøgsmål — erstatning for ikke-økonomisk skade

PRIVILEGIER OG IMMUNITETER

C-191/94	28.3.1996	AGF Belgium mod Det Europæiske Økonomiske Fællesskab m.fl.	Protokol vedrørende Fællesskabernes privilegier og immuniteter — tillægspræmier på motorkøretøjsforsikringer
----------	-----------	--	--

REGLER FOR INSTITUTIONERNE

C-130/91 REV. II	16.1.1996	ISAE/VP (Instituto Social de Apoio ao Emprego e à Valorização Profissional) m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Begæring om ekstraordinær genoptagelse — afvisning
C-271/94	26.3.1996	Europa-Parlamentet mod Rådet for Den Europæiske Union	Rådets beslutning 94/445/EF — EDICOM — datanet — hjemmel

Sag	Dato	Parter	Emne
C-58/94	30.4.1996	Kongeriget Nederlandene mod Rådet for Den Europæiske Union	Bestemmelser om aktindsigt i Rådets dokumenter
C-144/95	13.6.1996	Ministère Public mod Jean-Louis Maurin og Metro SA	Fortolkning af principperne om ret til forsvar og til kontradiktion — nationale bestemmelser vedrørende bekæmpelse af ulovligheder inden for handelen — levnedsmidler — manglende kompetence
C-76/95	24.10.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Royale Belge SA m.fl.	Tjenestemænd — ulykkesforsikring og forsikring mod erhvervssygdomme

REGLER FOR VIRKSOMHEDERNE

C-441/93	12.3.1996	Panagis Pafitis m.fl. mod Trapeza Kentrikis Ellados AE m.fl.	Selskabsret — direktiv 77/91/EØF — ændring i en banks aktiekapital — direktivets artikel 25, stk. 1, og artikel 29, stk. 3, har direkte virkning — misbrug af beføjelser
C-392/93	26.3.1996	The Queen mod H.M. Treasury, ex parte: British Telecommunications plc	Fortolkning af direktiv 90/531/EØF — telekommunikation — gennemførelse i national ret — erstatningspligt ved fejlagtig gennemførelse
C-318/94	28.3.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Forbundsrepublikken Tyskland	Offentlige bygge- og anlægskontrakter — manglende offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse
C-87/94	25.4.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Kongeriget Belgien	Offentlige kontrakter — transportsektoren — direktiv 90/531/EØF
C-234/95	2.5.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Franske Republik	Direktiv 92/50/EØF
C-253/95	2.5.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Forbundsrepublikken Tyskland	Direktiv 92/50/EØF

Sag	Dato	Parter	Emne
C-311/95	2.5.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Helleniske Republik	Direktiv 92/50/EØF
C-234/94	27.6.1996	Waltraud Tomberger mod Gebrüder von der Wettern GmbH	Direktiv 78/660/EØF — årsregnskaber — balance — tidspunktet for konstatering af fortjeneste
C-236/95	19.9.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Helleniske Republik	Manglende gennemførelse af direktiv 89/665/EØF inden for den fastsatte frist — klageprocedurer i forbindelse med indgåelse af offentlige indkøbs- samt bygge- og anlægskontrakter
C-42/95	19.11.1996	Siemens AG mod Henry Nold	Selskabsret — kapitalforhøjelse — apportindskud — aktionærenes fortegningsret — ophævelse af fortegningsretten

SOCIALPOLITIK

C-280/94	1.2.1996	Y.M. Posthuma-van Damme m.fl. mod Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor Detailhandel, Ambachten en Huisvrouwen m.fl.	Ligebehandling af mænd og kvinder — social sikring — direktiv 79/7/EØF — fortolkning af dommen af 24. februar 1994, sag C-343/92, Roks m.fl.
C-457/93	6.2.1996	Kuratorium für Dialyse und Nierentransplantation eV mod Johanna Lewark	Indirekte forskelsbehandling af kvindelige arbejdstagere — godtgørelse for deltagelse i uddannelseskurser, som giver bedriftsrådsmedlemmer de nødvendige kundskaber for at varetage dette hverv
C-8/94	8.2.1996	C.B. Laperre mod Bestuurscommissie beroepszaken in de provincie Zuid-Holland	Ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring — artikel 4, stk. 1, i direktiv 79/7/EØF — lovbestemt ordning om social bistand til ældre langtidsledige arbejdstagere og/eller delvis uarbejdsdygtige arbejdstagere — betingelser om beskæftigelsesforløb og alder
C-342/93	13.2.1996	Joan Gillespie m.fl. mod Northern Health and Social Services Board m.fl.	Ligebehandling af mænd og kvinder — løn under barselsorlov

Sag	Dato	Parter	Emne
C-278/93	7.3.1996	Edith Freers og Hannelore Speckmann mod Deutsche Bundespost	Indirekte forskelsbehandling af kvindelige arbejdstagere — godtgørelse for deltagelse i kurser, der giver personaleudvalgsmedlemmer de nødvendige kundskaber for at varetage deres hverv
C-171/94 og C-172/94	7.3.1996	Albert Merckx og Patrick Neuhuys mod Ford Motor Company Belgium SA	Varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder, bedrifter eller dele af bedrifter — begrebet overførsel — overdragelse af en forhandlerret
C-13/94	30.4.1996	P. mod S. og Cornwall County Council	Ligebehandling af mænd og kvinder — afskedigelse af en transseksuel
C-228/94	11.7.1996	Stanley Charles Atkins mod Wrekin District Council, Department of Transport	Ligebehandling af mænd og kvinder — nedsatte takster for benyttelse af offentlige transportmidler til personbefordring — det materielle anvendelsesområde for direktiv 79/7 — forbindelse med pensionsalderen
C-79/95	26.9.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Kongeriget Spanien	Manglende gennemførelse af et direktiv
C-298/94	15.10.1996	Annette Henke mod Gemeinde Schierke og Verwaltungsgemeinschaft »Brocken«	Varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder — overdragelse af bestemte forvaltningsopgaver fra en kommune til et organ oprettet af flere kommuner i dette øjemed
C-435/93	24.10.1996	Francina Johanna Maria Dietz mod Stichting Thuiszorg Rotterdam	Lige løn til mænd og kvinder — ret til at være omfattet af en erhvervs-tilknyttet pensionsordning — pensionsrettigheder — deltidsbeskæftiget
C-32/95 P	24.10.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Lisrestal — Organização Gestão de Restaurantes Colectivos Ld. ^a m.fl.	Den Europæiske Socialfond — beslutning om nedsættelse af et oprindeligt bevilget tilskud — tilsidesættelse af retten til kontradiktion — ret til at blive hørt
C-77/95	7.11.1996	Bruna-Alessandra Züchner mod Handelskrankenkasse (Ersatzkasse) Bremen	Ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring — direktiv 79/7/EØF — den erhvervsaktive befolkning

Sag	Dato	Parter	Emne
C-84/94	12.11.1996	Det Forenede Kongerige og Nordirland mod Rådet for Den Europæiske Union	Rådets direktiv 93/104/EF om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden — annullationssøgsmål
C-305/94	14.11.1996	Claude Rotsart de Hertaing mod J. Benoidt SA under konkurs, m.fl.	Varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder, bedrifter eller dele af bedrifter — overførsel til erhververen af rettigheder og forpligtelser som følge af en arbejdskontrakt — overførselstidspunkt
C-74/95 og C-129/95	12.12.1996	X	Direktiv 90/270/EØF om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejde ved skærmterminaler — begrebet arbejdstager — øjenundersøgelse og synsprøve — begrebet »arbejdsstation« i artikel 4 og 5 — omfanget af de i artikel 4 og 5 fastlagte forpligtelser

STATSSTØTTE

C-56/93	29.2.1996	Kongeriget Belgien mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Statsstøtte — favørpris for leverancer af naturgas til nederlandske fabrikant-er af kvælstofgødning
C-122/94	29.2.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Rådet for Den Europæiske Union	Fælles landbrugspolitik — statsstøtte
C-39/94	11.7.1996	Syndicat français de l'Express international (SFEI) m.fl. mod La Poste m.fl.	Statsstøtte — nationale retsinstansers kompetence i tilfælde af Kommissionens samtidige undersøgelse — begrebet statsstøtte — følgerne af, at EF-traktatens artikel 93, stk. 3, sidste punktum, er tilsidesat
C-241/94	26.9.1996	Den Franske Republik mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Begrebet statsstøtte i traktatens artikel 92, stk. 1's forstand — statslige interventioner af social karakter
C-311/94	15.10.1996	IJssel-Vliet Combinatie BV mod Minister van Economische Zaken	Statsstøtte til bygning af et fiskerfartøj

Sag	Dato	Parter	Emne
C-329/93, C-62/95 og C-63/95	24.10.1996	Forbundsrepublikken Tyskland mod Kommissio- nen for De Europæiske Fællesskaber	Statsstøtte — garanti stillet af offent- lige myndigheder indirekte til fordel for et skibsværft med henblik på er- hvervelse af en virksomhed fra en anden sektor — spredning af støtte- modtagerens aktiviteter — tilbage- søgning

TILNÆRMELSE AF LOVGIVNINGERNE

C-273/94	11.1.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Kongeriget Neder- landene	Forpligtelse til forudgående under- retning i henhold til direktiv 83/189/EØF
C-239/94	29.2.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Irland	Direktiv 91/263/EØF — manglende gennemførelse
C-238/95	14.3.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Italienske Republik	Direktiv 93/67/EØF — vurdering af risikoen for mennesker og miljøet ved farlige stoffer
C-239/95	14.3.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Kongeriget Belgien	Gennemførelse af direktiv 90/385/EØF om indbyrdes tilnær- melse af medlemsstaternes lovgivning om aktive, implantable medicinske anordninger
C-297/94	21.3.1996	Dominique Bruyère m.fl. mod État belge	Veterinærlægemidler — direktiv 81/851/EØF og 90/676/EØF
C-129/94	28.3.1996	Rafael Ruiz Bernáldez	Lovpligtig motorkøretøjsforsikring — tingsskade forvoldt af køretøjer, hvis fører var spirituspåvirket, undtaget
C-303/95	11.7.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Italienske Republik	Direktiv 91/157/EØF
C-289/94	17.9.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Italienske Republik	Pligt til at give information og under- retning i henhold til direktiv 83/189/EØF
C-380/95	3.10.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Hellske Republik	Direktiv 91/414/EØF — manglende gennemførelse

Sag	Dato	Parter	Emne
C-221/94	7.11.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Storhertugdømmet Luxembourg	Manglende gennemførelse af direktiv 91/263/EØF — telekommunikation — terminaludstyr — gensidig anerkendelse af udstyrets overensstemmelse
C-302/94	12.12.1996	The Queen mod Secretary of State for Trade & Industry, ex parte: British Telecommunications plc	Telekommunikation — direktivet om åbne net — særlige eller eksklusive rettigheder — direktivet om leje af faste kredsløb — tilrådighedsstillelse af et minimumssæt af faste kredsløb
C-104/95	12.12.1996	Georgios Kontogeorgas mod Kartonpak AE	Tilnærmelse af lovgivningerne — selvstændige handelsagenter — ret til provision — agenturforretninger afsluttet i agenturkontraktperioden
C-218/96 — C-222/96	12.12.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Kongeriget Belgien	Manglende gennemførelse af direktiv 92/32/EØF, 92/69/EØF, 93/67/EØF, 93/86/EØF og 93/105/EF

TRANSPORT

C-335/94	21.3.1996	Hans Walter Mrozek og Bernhard Jäger	Sociale bestemmelser inden for vejtransport — undtagelser for køretøjer, der benyttes til renovation
C-39/95	21.3.1996	Pierre Goupil	Sociale bestemmelser inden for vejtransport — undtagelser for køretøjer, der benyttes til renovation

II — Oversigt over andre afgørelser truffet af Domstolen, som er refereret i »Arbejdet ved De Europæiske Fællesskabers Domstol og Ret i Første Instans« i 1996

Sag	Dato	Parter	Emne
C-120/94	19.3.1996	Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Helleniske Republik	Slettelse
Udtalelse 2/94	28.3.1996	Udtalelse i henhold til EF-traktatens artikel 228, stk. 6	Fællesskabets tiltrædelse af konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder
C-137/95 P	25.3.1996	Vereniging van Samenwerkende Prijsregulende Organisaties in de Bouwnijverheid m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Appel — konkurrence — vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder — vurdering af overtrædernes grovhed — appel, som åbenbart må forkastes
C-270/95 P	28.3.1996	Christina Kik mod Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Forordning (EF) nr. 40/94 om EF-varemærker — sprog — annullations-søgsmål — fysiske og juridiske personer — retsakter, som berører dem umiddelbart og individuelt — åbenbart ugrundet appel
C-180/96 R	12.7.1996	Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Særlige rettergangsformer — landbrug — veterinærpoliti — hasteforanstaltninger mod bovin spongiform encephalopati
C-239/96 R og C-240/96 R	24.9.1996	Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Foreløbige forholdsregler — socialpolitik — fællesskabsaktioner til fordel for ældre — fællesskabsaktioner til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse

III – Statistik over retssagerne ved Domstolen *

Samlet oversigt for Domstolen

Tabel 1: Samlet oversigt for 1996

Afsluttede sager

Tabel 2: Sagstyper
Tabel 3: Domme, udtalelser og kendelser
Tabel 4: Afgørelsens form
Tabel 5: Domstolens sammensætning
Tabel 6: Sagens retsgrundlag
Tabel 7: Sagens genstand

Sagsbehandlingstid

Tabel 8: Sagstyper
Diagram I: Sagsbehandlingstid for præjudicielle sager (domme og kendelser)
Diagram II: Sagsbehandlingstid for direkte søgsmål (domme og kendelser)
Diagram III: Sagsbehandlingstid for appelsager (domme og kendelser)

Indbragte sager

Tabel 9: Sagstyper
Tabel 10: Sagstyper (specificeret)
Tabel 11: Sagens genstand
Tabel 12: Traktatbrudssøgsmål
Tabel 13: Sagens retsgrundlag

*

Indførelsen af et nyt edb-system til sagsstyring i 1996 medfører, at de statistikker, som gengives i nærværende årsrapport, er ændret i forhold til tidligere. Visse tabeller og diagrammer lader sig af denne grund ikke sammenligne direkte med de statistiske oplysninger for år forud for 1995.

Verserende sager pr. 31. december 1996

Tabel 14: Sagstyper

Tabel 15: Domstolens sammensætning

Den almindelige udvikling indtil den 31. december 1996

Tabel 16: Indbragte sager og domme

Tabel 17: Indbragte præjudicielle sager (pr. medlemsstat og pr. år)

Tabel 18: Indbragte præjudicielle sager (pr. medlemsstat og pr. retsinstans)

Samlet oversigt for Domstolen

Tabel 1: Samlet oversigt for 1996 ¹

Afsluttede sager	280	(349)
Indbragte sager	423	
Verserende sager	612	(694)

Afsluttede sager

Tabel 2: Sagstyper

Præjudicielle sager	146	(205)
Direkte søgsmål	103	(113)
Appelsager	26	(26)
Udtalelser ²	1	(1)
Særlige rettergangsformer ³	4	(4)
I alt	280	(349)

¹ I denne og de følgende tabeller angiver de tal, som er skrevet i parentes (*bruttototal*), det samlede antal sager, *uanset* om visse sager er blevet forenet på grund af deres konneksitet (et sagsnummer = en sag). *Nettotallet* angiver antallet af sager *under hensyntagen til*, at visse sager er blevet forenet (en række forenede sager = en sag).

² Domstolens udtalelse af 28.3.1996 om Fællesskabets tiltrædelse af konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

³ »Særlige rettergangsformer« omfatter: fastsættelse af sagsomkostninger (procesreglementets artikel 74); fri proces (procesreglementets artikel 76); begæring om genoptagelse af en dom (procesreglementets artikel 94); tredjemandsindsigelser (procesreglementets artikel 97); fortolkning af en dom (procesreglementets artikel 102); ekstraordinær genoptagelse (procesreglementets artikel 98); berigtigelse af en dom (procesreglementets artikel 66); begæring om udlæg eller arrest (protokollen vedrørende privilegier og immuniteter); sager om immunitetsspørgsmål (protokollen vedrørende privilegier og immuniteter).

Tabel 3: Domme, udtalelser og kendelser ¹

Sagstyper	Domme	Kendelser med karakter af afgørelse ²	Kendelser om foreløbige forholdsregler	Andre kendelser ³	Udtalelser	I alt
Præjudicielle sager	123	8	—	15	—	146
Direkte søgsmål	59	—	3	44	—	106
Appelsager	9	17	—	—	—	26
I alt	191	25	3	59	—	278
Udtalelser	—	—	—	—	1	1
Særlige rettergangsformer	2	1	—	1	—	4
I alt	2	1	—	1	1	5
I ALT	193	26	3	60	1	283

¹ Nettotal.

² Kendelser med karakter af afgørelse om afslutning af en sag (afvisning, åbenbart afvisningsgrundlag ...).

³ Kendelser om afslutning af sager på grund af slettelse, at stillingtagen til sagen er ufornuften eller henvisning til Retten.

Tabel 4: Afgørelsens form

Afgørelsens form	Direkte søgsmål	Præjudicielle sager	Appelsager	Særlige rettergangsformer	I alt
<i>Domme</i>					
Dom efter påstanden	44 (50)				44 (50)
Delvis dom efter påstanden	5 (5)				5 (5)
Frifindelse	9 (10)		7 (7)		16 (17)
Afvisning	1 (1)			2 (2)	3 (3)
Ophævelse uden hjemvisning			1 (1)		1 (1)
Delvis ophævelse uden hjemvisning			1 (1)		1 (1)
Præjudicielle domme		123 (181)			123 (181)
Domme i alt	59 (66)	123 (181)	9 (9)	2 (2)	193 (258)
<i>Kendelser</i>					
Delvis kendelse efter påstanden				1 (1)	1 (1)
Frifindelse			2 (2)		2 (2)
Åbenbar inkompetence		2 (2)			2 (2)
Åbenbart afvisningsgrundlag		6 (6)			6 (6)
Åbenbart afvisningsgrundlag i appel			5 (5)		5 (5)
Åbenbart grundlag for afvisning og forkastelse af appelsag			3 (3)		3 (3)
Åbenbart grundlag for forkastelse af appelsag			7 (7)		7 (7)
I alt		8 (8)	17 (17)	1 (1)	26 (26)
Slettelse	42 (45)	15 (16)		1 (1)	58 (62)
Stillingtagen til sagen ufornöden	1 (1)				1 (1)
Henvvisning	1 (1)				1 (1)
I alt	44 (47)	15 (16)		1 (1)	60 (64)
Kendelser i alt	44 (47)	23 (24)	17 (17)	2 (2)	86 (90)
<i>Udtættelser</i>					1 (1)
I ALT	103 (113)	146 (205)	26 (26)	4 (4)	280 (349)

Tabel 5: Domstolens sammensætning

Domstolens sammensætning	Domme		Kendelser ¹		I alt	
Domstolens plenum	17	(22)	7	(7)	24	(29)
Lille plenum	34	(40)	—	—	34	(40)
Afdelinger (5 dommere)	109	(154)	2	(2)	111	(156)
Afdelinger (3 dommere)	33	(42)	15	(15)	48	(57)
Præsidenten	—	—	2	(2)	2	(2)
I alt	193 ²	(258)	26	(26)	219	(284)

Tabel 6: Sagens retsgrundlag

Sagens retsgrundlag	Domme/udtalelser		Kendelser ³		I alt	
EF-traktatens artikel 169	42	(46)	—	—	42	(46)
EF-traktatens artikel 173	16	(19)	—	—	16	(19)
EF-traktatens artikel 177	120	(178)	8	(8)	128	(186)
EF-traktatens artikel 181	1	(1)	—	—	1	(1)
EF-traktatens artikel 228	1	(1)	—	—	1	(1)
Artikel 1 i protokol af 1971	2	(2)	—	—	2	(2)
EF-statuttens artikel 49	8	(8)	14	(14)	22	(22)
EF-statuttens artikel 50	—	—	1	(1)	1	(1)
EF-traktaten i alt	190	(255)	23	(23)	213	(278)
EKSF-traktatens artikel 41	1	(1)	—	—	1	(1)
EKSF-statuttens artikel 49	1	(1)	2	(2)	3	(3)
EKSF-traktaten i alt	2	(2)	2	(2)	4	(4)
I ALT	192	(257)	25	(25)	217	(282)
Procesreglementets artikel 74	—	—	1	(1)	1	(1)
Procesreglementets artikel 98	2	(2)	—	—	2	(2)
I ALT	194	(259)	26	(26)	220	(285)

¹ Kendelser med karakter af afgørelse om afslutning en sag (ekskl. kendelser om afslutning af sager på grund af slettelse, at stillingtagen til sagen er uforholdsmæssig eller henvisning til Retten).

² Ekskl. udtalelser.

³ Kendelser med karakter af afgørelse om afslutning en sag (ekskl. kendelser om afslutning af sager på grund af slettelse, at stillingtagen til sagen er uforholdsmæssig eller henvisning til Retten).

Tabel 7: Sagens genstand

Sagens genstand	Domme/udtalelser		Kendelser ¹		I alt	
Landbrug	22	(25)	—	—	22	(25)
Statsstøtte	6	(8)	1	(1)	7	(9)
Konkurrence	6	(6)	3	(3)	9	(9)
Bruxelles-konventionen	2	(2)	—	—	2	(2)
Institutionelle spørgsmål	2 ²	(2)	2	(2)	4	(4)
Sociale bestemmelser	16	(18)	—	—	16	(18)
Etableringsret	12	(16)	—	—	12	(16)
Miljø	19	(28)	1	(1)	20	(29)
Fiskale bestemmelser	17	(20)	1	(1)	18	(21)
Den Europæiske Socialfond	2	(2)	—	—	2	(2)
Etableringsfrihed	3	(8)	—	—	3	(8)
Frie kapitalbevægelser			—	—		
Frie varebevægelser	11	(32)	3	(3)	14	(35)
Fri udveksling af tjenesteydelser	5	(5)	1	(1)	6	(6)
Arbejdskraftens frie bevægelighed	6	(6)	—	—	6	(6)
EF's offentlige kontrakter			—	—		
Handelspolitik	7	(7)	—	—	7	(7)
Fiskeripolitik	3	(3)	1	(1)	4	(4)
Økonomisk og monetær politik	—	—	1	(1)	1	(1)
Grundlæggende fællesskabsretlige principper	1	(1)	2	(2)	3	(3)
Privilegier og immuniteter	1	(1)	—	—	1	(1)
Tilnærmelse af lovgivningerne	21	(25)	—	—	21	(25)
Forbindelser udadtil	1	(1)	1	(1)	2	(2)
Transeuropæiske net	1	(1)	—	—	1	(1)
Egne indtægter	2	(3)	—	—	2	(3)
Social sikring af vandrende arbejdstagere	11	(12)	—	—	11	(12)
Tjenestemandsvedtægten	4	(4)	8	(8)	12	(12)
Den fælles toldtarif	4	(4)	—	—	4	(4)
Merværdiafgift	1	(1)	—	—	1	(1)
Transport	2	(2)	—	—	2	(2)
Toldunionen	5	(15)	—	—	5	(15)
I alt	193	(258)	25	(25)	218	(283)
EKSF-traktaten	1	(1)	1	(1)	2	(2)
I ALT	194	(259)	26	(26)	220	(285)

¹ Kendelser med karakter af afgørelse om afslutning en sag (ekskl. kendelser om afslutning af sager på grund af slettelse, at stillingtagen til sagen er uforholdsmæssig eller henvisning til Retten).

² Heraf en udtalelse.

Sagsbehandlingstid ¹

Tabel 8: Sagstyper

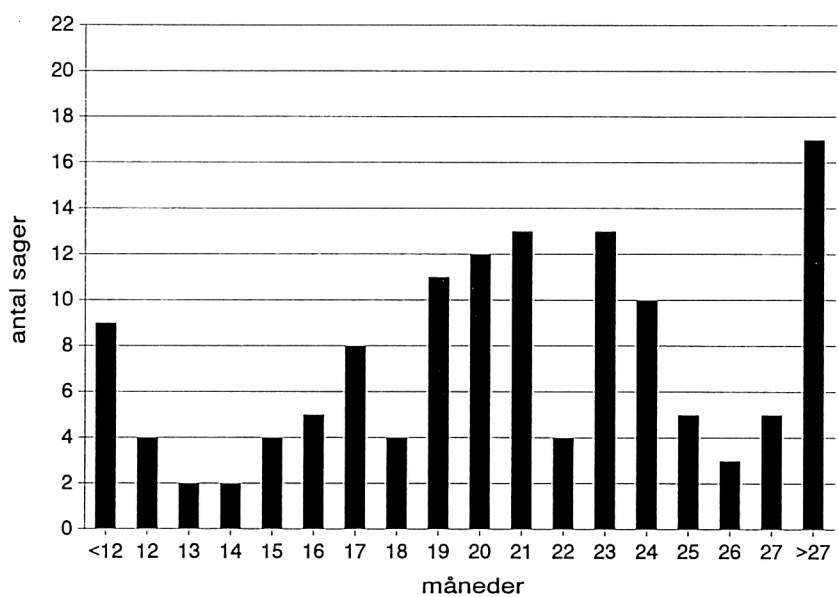
(domme og kendelser med karakter af afgørelse ²)

Præjudicielle sager	20,8
Direkte søgsmål	19,6
Appelsager	14,0

¹ I denne tabel og de følgende diagrammer udtrykkes sagsbehandlingstiden i måneder og tiendedele af en måned.

² Omfatter kendelser med karakter af afgørelse, ekskl. kendelser om afslutning af sager på grund af slettelse, at stillingtagen til sagen er uformøden eller henvisning til Retten.

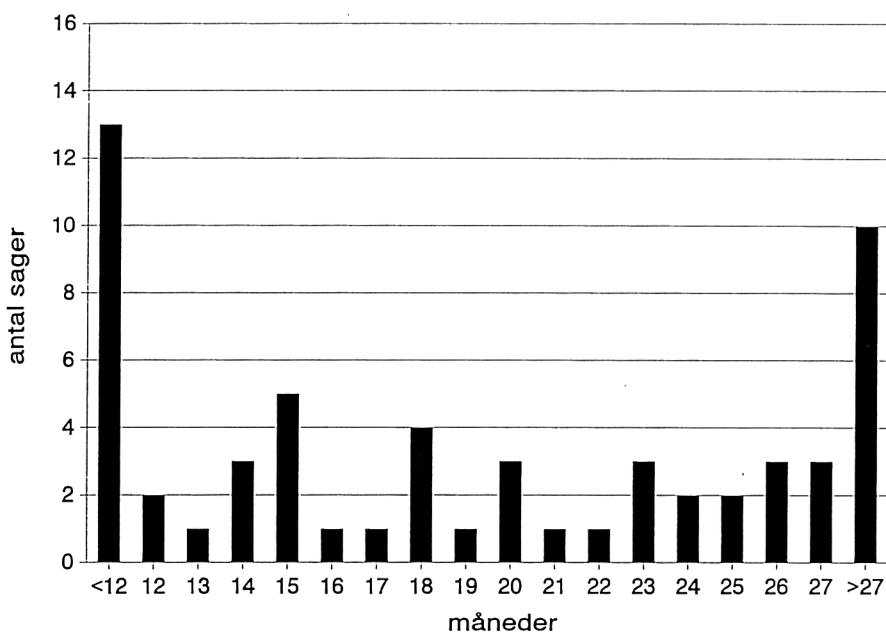
Diagram I: Sagsbehandlingstid for præjudicielle sager (domme og kendelser ¹⁾)

Sager/ mdr.	< 12	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	> 27
Præjudi- cielle sager	9	4	2	2	4	5	8	4	11	12	13	4	13	10	5	3	5	17

¹ Omfatter kendelser med karakter af afgørelse, ekskl. kendelser om afslutning af sager på grund af slettelse eller at stillingtagen til sagen er uformøden.

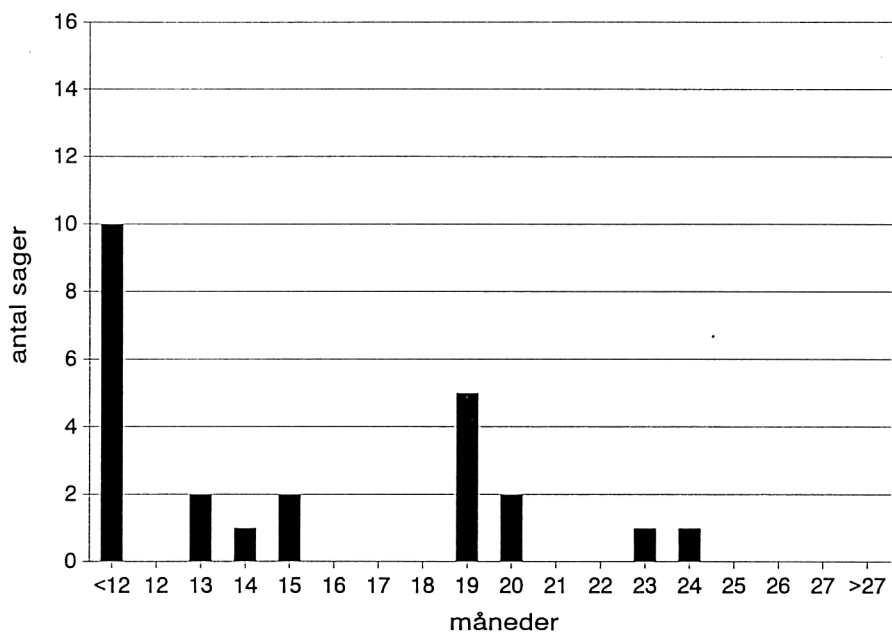
Diagram II: Sagsbehandlingstid for direkte søgsmål (domme og kendelser ¹⁾)

Sager/ mdr.	< 12	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	> 27
Direkte søgsmål	13	2	1	3	5	1	1	4	1	3	1	1	3	2	2	3	3	10

¹ Omfatter kendelser med karakter af afgørelse, ekskl. kendelser om afslutning af sager på grund af slettelse, at stillingtagen til sagen er ufornuften eller henvisning til Retten.

Diagram III: Sagsbehandlingstid for appelsager (domme og kendelser) ¹

Sager/ mdr.	< 12	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	> 27
Appelsager	10	0	2	1	2	0	0	0	5	2	0	0	1	1	0	0	0	0

¹ Omfatter kendelser med karakter af afgørelse, ekskl. kendelser om afslutning af sager på grund af slettelse, at stillingtagen til sagen er ufornöden eller henvisning til Retten.

Tabel 11: Sagens genstand ¹

Sagens genstand	Direkte søgsmål	Præjudicielle sager	Appel-sager	I alt	Særlige reuergangs-former
Nye staters tiltrædelse	—	9	—	9	—
Landbrug	33	21	1	55	—
Statsstøtte	7	—	—	7	—
Konkurrence	5	8	7	20	—
Bruxelles-konventionen	—	3	—	3	—
Regler for virksomhederne	7	8	—	15	—
Regler for institutionerne	5	—	7	12	2
Energi	2	—	1	3	—
Miljø- og forbrugerbeskyttelse	14	22	—	36	—
Fiskale bestemmelser	5	24	—	29	—
Frie kapitalbevægelser	1	1	—	2	—
Frie varebevægelser	1	30	—	31	—
Fri bevægelighed for personer	12	57	—	69	—
Handelspolitik	—	3	—	3	—
Regionalpolitik	1	—	—	1	—
Socialpolitik	6	36	—	42	—
Grundlæggende fællesskabsretlige principper	—	16	—	16	—
Tilnærmelse af lovgivningerne	25	7	—	32	—
Forbindelser udadtil	3	7	—	10	—
Transport	—	3	—	3	—
EF-traktaten i alt	127	255	16	398	2
Beskyttelse af befolkningerne	2	—	—	2	—
Euratom-traktaten i alt	2	—	—	2	—
Statsstøtte	1	—	—	1	—
Regler for institutionerne	—	—	—	—	1
Handelspolitik	—	1	—	1	—
EKSF-traktaten i alt	1	1	—	2	1
Regler for institutionerne	1	—	—	1	3
Privilegier og immuniteter	—	—	—	—	1
Tjenestemandsvedtægten	1	—	12	13	—
I alt	2	—	12	14	4
I ALT	132	256	28	416	7

¹ Ekskl. begæringer om foreløbige forholdsregler (4).

Tabel 12: Traktatbrudssøgsmål ¹

Anlagt mod	1996	fra 1953 til 1996
Belgien	20	184
Danmark	—	20
Tyskland	9	97
Grækenland	17	133
Spanien	9	47 ²
Frankrig	11	148 ³
Irland	4	68
Italien	9	323
Luxembourg	4	70
Nederlandene	2	53
Østrig	1	1
Portugal	6	21
Finland	—	—
Sverige	—	—
Det Forenede Kongerige	1	39 ⁴
I alt	93	1 204

¹ EF-traktatens artikel 169, 170 og 171 samt Euratom-traktatens artikel 141, 142 og 143 samt EKSF-traktatens artikel 88.

² Herunder en sag i henhold til EF-traktatens artikel 170, anlagt af Kongeriget Belgien.

³ Herunder en sag i henhold til EF-traktatens artikel 170, anlagt af Irland.

⁴ Herunder to sager i henhold til EF-traktatens artikel 170, anlagt af henholdsvis Republikken Frankrig og Kongeriget Spanien.

Tabel 13: Sagens retsgrundlag

Sagens retsgrundlag	1996
EF-traktatens artikel 169	91
EF-traktatens artikel 170	—
EF-traktatens artikel 171	—
EF-traktatens artikel 173	35
EF-traktatens artikel 175	—
EF-traktatens artikel 177	252
EF-traktatens artikel 178	—
EF-traktatens artikel 181	3
EF-traktatens artikel 225	—
EF-traktatens artikel 228	—
Artikel 1 i protokol af 1971	3
EF-statuttens artikel 49	24
EF-statuttens artikel 50	2
EF-traktaten i alt	410
EKSF-traktatens artikel 33	1
EKSF-traktatens artikel 38	—
EKSF-traktatens artikel 41	1
EKSF-statuttens artikel 49	2
EKSF-traktaten i alt	4
Euratom-traktatens artikel 141	2
Euratom-statuttens artikel 50	—
Euratom-traktaten i alt	2
I alt	416
Procesreglementets artikel 74	3
Procesreglementets artikel 97	1
Procesreglementets artikel 98	2
Protokol vedrørende privilegier og immuniteter	1
Særlige rettergangsformer i alt	7
I ALT	423

Vererende sager pr. 31. december 1996

Tabel 14: Sagstyper

Præjudicielle sager	382	(457)
Direkte søgsmål	166	(172)
Appelsager	59	(60)
Særlige rettergangsformer	5	(5)
Udtalelser/afgørelser efter Euratom-traktatens art. 103, stk. 3	—	—
I alt	612	(694)

Tabel 15: Domstolens sammensætning

Domstolens sammen- sætning	Direkte søgsmål	Præjudicielle sager	Appelsager	Særlige rettergangs- former ¹	Total
Stort plenum	138 (139)	253 (279)	43 (43)	1 (1)	435 (462)
Lille plenum	8 (12)	23 (51)	6 (7)		37 (70)
I alt	146 (151)	276 (330)	49 (50)	1 (1)	472 (532)
Domstolens præsident			1 (1)	1 (1)	2 (2)
I alt			1 (1)	1 (1)	2 (2)
Første Afdeling		4 (4)	2 (2)		6 (6)
Anden Afdeling	1 (1)	9 (11)		1 (1)	11 (13)
Tredje Afdeling		3 (3)		1 (1)	4 (4)
Fjerde Afdeling		7 (9)	1 (1)		8 (10)
Femte Afdeling	5 (5)	35 (48)	3 (3)		43 (56)
Sjette Afdeling	14 (15)	48 (52)	3 (3)	1 (1)	66 (71)
I alt	20 (21)	106 (127)	9 (9)	3 (3)	138 (160)
I ALT	166 (172)	382 (457)	59 (60)	5 (5)	612 (694)

¹ Omfatter særlige rettergangsformer og udtalelser.

Den almindelige udvikling indtil den 31. december 1996

Tabel 16: Indbragte sager og domme

År	Indbragte sager ¹					Domme ²
	Direkte søgsmål ³	Præjudicielle sager	Appelsager	I alt	Begæringer om foreløbige forholdsregler	
1953	4	—		4	—	—
1954	10	—		10	—	2
1955	9	—		9	2	4
1956	11	—		11	2	6
1957	19	—		19	2	4
1958	43	—		43	—	10
1959	47	—		47	5	13
1960	23	—		23	2	18
1961	25	1		26	1	11
1962	30	5		35	2	20
1963	99	6		105	7	17
1964	49	6		55	4	31
1965	55	7		62	4	52
1966	30	1		31	2	24
1967	14	23		37	—	24
1968	24	9		33	1	27
1969	60	17		77	2	30
1970	47	32		79	—	64
1971	59	37		96	1	60
1972	42	40		82	2	61
1973	131	61		192	6	80
1974	63	39		102	8	63
1975	61	69		130	5	78
1976	51	75		126	6	88
1977	74	84		158	6	100
1978	145	123		268	7	97
1979	1 216	106		1 322	6	138
1980	180	99		279	14	132
1981	214	109		323	17	128
1982	216	129		345	16	185
1983	199	98		297	11	151
1984	183	129		312	17	165
1985	294	139		433	22	211
1986	238	91		329	23	174
1987	251	144		395	21	208
1988	194	179		373	17	238
1989	246	139		385	20	188
1990 ⁴	222	141	16	379	12	193
1991	142	186	14	342	9	204
1992	253	162	25	440	4	210
1993	265	204	17	486	13	203
1994	128	203	13	344	4	188
1995	109	251	48	408	3	172
1996	132	256	28	416	4	193
I alt	5 907 ⁵	3 400	161	9 468	310	4 265

¹ Bruttotal; ekskl. særlige rettergangsformer.

² Nettotal.

³ Inkl. udtalelser.

⁴ Siden 1990 anlægges personalesager ved Retten i Første Instans.

⁵ Inkl. 2 388 personalesager indtil den 31.12.1989.

Tabel 17: Indbragte præjudicielle sager ¹
(pr. medlemsstat og pr. år)

År	B	DK	D	GR	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	I alt
1961	—		—			—		—	—	1						1
1962	—		—			—		—	—	5						5
1963	—		—			—		—	1	5						6
1964	—		—			—		2	—	4						6
1965	—		4			2		—	—	1						7
1966	—		—			—		—	—	1						1
1967	5		11			3		—	1	3						23
1968	1		4			1		1	—	2						9
1969	4		11			1		—	1	—						17
1970	4		21			2		2	—	3						32
1971	1		18			6		5	1	6						37
1972	5		20			1		4	—	10						40
1973	8	—	37			4	—	5	1	6					—	61
1974	5	—	15			6	—	5	—	7					1	39
1975	7	1	26			15	—	14	1	4					1	69
1976	11	—	28			8	1	12	—	14					1	75
1977	16	1	30			14	2	7	—	9					5	84
1978	7	3	46			12	1	11	—	38					5	123
1979	13	1	33			18	2	19	1	11					8	106
1980	14	2	24			14	3	19	—	17					6	99
1981	12	1	41	—		17	—	12	4	17					5	109
1982	10	1	36	—		39	—	18	—	21					4	129
1983	9	4	36	—		15	2	7	—	19					6	98
1984	13	2	38		—	34	1	10	—	22					9	129
1985	13	—	40	—		45	2	11	6	14					8	139
1986	13	4	18	2	1	19	4	5	1	16		—			8	91
1987	15	5	32	17	1	36	2	5	3	19		—			9	144
1988	30	4	34	—	1	38	—	28	2	26		—			16	179
1989	13	2	47	2	2	28	1	10	1	18		1			14	139
1990	17	5	34	2	6	21	4	25	4	9		2			12	141
1991	19	2	54	3	5	29	2	36	2	17		3			14	186
1992	16	3	62	1	5	15	—	22	1	18		1			18	162
1993	22	7	57	5	7	22	1	24	1	43		3			12	204
1994	19	4	44	—	13	36	2	46	1	13		1			24	203
1995	14	8	51	10	10	43	3	58	2	19	2	5	—	6	20	251
1996	30	4	66	4	6	24	—	70	2	10	6	6	3	4	21	256
I alt	366	64	1 018	46	57	568	33	493	37	448	8	22	3	10	227	3 400

EF-traktatens artikel 177, EKSF-traktatens artikel 41, Euratom-traktatens artikel 150, protokol af 1971.

Tabel 18: Indbragte præjudicielle sager
(pr. medlemsstat og pr. retsinstans)

Belgien			Luxembourg		
Cour de cassation		46	Cour supérieure de justice		9
Conseil d'État		18	Conseil d'État		13
Øvrige retsinstanser		302	Øvrige retsinstanser		15
	I alt	366		I alt	37
Danmark			Nederlandene		
Højesteret	12		Raad van State		26
Øvrige retsinstanser		52	Hoge Raad		76
	I alt	64	Centrale Raad van Beroep		36
Tyskland			College van Beroep voor het		
Bundesgerichtshof		57	Bedrijfsleven		93
Bundesarbeitsgericht		4	Tariefcommissie		33
Bundesverwaltungsgericht		43	Øvrige retsinstanser		184
Bundesfinanzhof		154		I alt	448
Bundessozialgericht		48	Østrig		
Øvrige retsinstanser		712	Oberster Gerichtshof		2
	I alt	1 018	Bundesvergabeamt		1
Grækenland			Øvrige retsinstanser		5
Simvulio Epikratias	6			I alt	8
Øvrige retsinstanser		40	Portugal		
	I alt	46	Supremo Tribunal Administrativo		12
Spanien			Øvrige retsinstanser		10
Tribunal Supremo		1		I alt	22
Tribunales Superiores de justicia		22	Finland		
Audiencia Nacional		1	Korkein hallinto-oikeus 1		
Juzgado Central de lo Penal		7	Øvrige retsinstanser		2
Øvrige retsinstanser		26		I alt	3
	I alt	57	Sverige		
Frankrig			Högsta Domstolen		1
Cour de cassation		55	Marknadsdomstolen		3
Conseil d'État		12	Øvrige retsinstanser		6
Øvrige retsinstanser		501		I alt	10
	I alt	568	Det Forenede Kongerige		
Irland			House of Lords		20
Supreme Court		8	Court of Appeal		3
High Court		15	Øvrige retsinstanser		204
Øvrige retsinstanser		10		I alt	227
	I alt	33	I ALT 3 400		
Italien					
Corte suprema di cassazione		60			
Consiglio di Stato		19			
Øvrige retsinstanser		414			
	I alt	493			

B – Arbejdet ved Retten i Første Instans

I – Systematisk oversigt over domme afsagt af Retten i Første Instans i 1996

Indhold

	<i>side</i>
Forbindelser udadtil	177
Fri bevægelighed for personer	177
Frie varebevægelser	177
Handelspolitik	178
Konkurrence	178
Landbrug	179
Miljø- og forbrugerbeskyttelse	180
Personalesager	180
Regler for institutionerne	187
Regler for virksomhederne	187
Socialpolitik	187
Statsstøtte	187

Sag	Dato	Parter	Emne
-----	------	--------	------

FORBINDELSER UDADTIL

T-175/94	11.7.1996	International Procurement Services SA mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Offentlige indkøbsaftaler — Den Europæiske Udviklingsfond — ansvar uden for kontraktforhold — afgørelse med hensyn til varers oprindelse
T-485/93	24.9.1996	Société Louis Dreyfus & Cie mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Nødhjælp fra Fællesskabet til staterne i det tidligere Sovjetunionen — licitation — annullationssøgsmål — formaliteten — erstatningssøgsmål — formaliteten
T-491/93	24.9.1996	Richco Commodities Ltd mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Nødhjælp fra Fællesskabet til staterne i det tidligere Sovjetunionen — licitation — annullationssøgsmål — formaliteten — erstatningssøgsmål — formaliteten
T-494/93	24.9.1996	Compagnie Continentale (France) mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Nødhjælp fra Fællesskabet til staterne i det tidligere Sovjetunionen — licitation — annullationssøgsmål — formaliteten
T-509/93	24.9.1996	Richco Commodities Ltd mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Nødhjælp fra Fællesskabet til staterne i det tidligere Sovjetunionen — licitation — annullationssøgsmål — formaliteten

FRI BEVÆGELIGHED FOR PERSONER

T-230/94	21.3.1996	Frederick Farrugia mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Annullationssøgsmål — afgørelse fra Kommissionen om ikke at tildele sagsøgeren et stipendium — vilkår for opnåelse af stipendier — »British Overseas citizen« — fejlagtig begrundelse — ansvar uden for kontraktforhold — ikke-økonomisk skade
----------	-----------	--	--

FRIE VAREBEVÆGELSER

T-75/95	5.6.1996	Günzler Aluminium GmbH mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Annullationssøgsmål — beslutning fra Kommissionen om manglende fritagelse for importafgifter
---------	----------	--	--

Sag	Dato	Parter	Emne
-----	------	--------	------

HANDELSPOLITIK

T-162/94	5.6.1996	NMB France SARL m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Antidumpingtold — kuglelejer — til- bagebetaling — regel om, at tolden skal betragtes som en omkostning — forskelsbehandling mellem forretnings- mæssigt forbundne importører og uaf- hængige importører — retskraft af en tidligere dom afsagt af Domstolen
T-161/94	11.7.1996	Sinochem Heilongjiang mod Rådet for Den Europæiske Union	Antidumping — annulationssøgsmål — formaliteten — undersøgelsens forløb — skade
T-155/94	18.9.1996	Climax Paper Converters Ltd mod Rådet for Den Europæis- ke Union	Antidumpingtold — statshandelslande — individuel behandling — ensartet dumpingmargen

KONKURRENCE

T-575/93	9.1.1996	Casper Koelman mod Kom- missionen for De Europæiske Fællesskaber	Forordning nr. 17 — afvisning af en klage — begrundelse — national rets- instans
T-528/93, T-542/93, T-543/93 og T-546/93	11.7.1996	Métropole télévision SA m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder — aftaler mellem virksomheder — be- slutning om fritagelse
T-353/94	18.9.1996	Postbank NV mod Kommis- sionen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — administrativ procedu- re — meddelelse af klagepunkter og høringsprotokollat — beslutning, hvor- ved Kommissionen har accepteret, at en i forhold til en administrativ procedu- re udenforstående virksomhed under en sag ved nationale domstole fremlægger disse dokumenter — rets- akt, der kan indbringes for Fælles- skabets retsinstanser — tavshedspligt — forretningshemmeligheder
T-387/94	18.9.1996	Asia Motor France SA m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — forpligtelser i forbin- delse med undersøgelse af klager — lovligheden af begrundelsen for af- visning — åbenbart fejlskøn — be- grundelse

Sag	Dato	Parter	Emne
T-57/91	24.9.1996	NALOO mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	EKSF-traktaten — konkurrence — ejendomsretten til kulreserver tillagt en offentlig virksomhed, som ifølge lov har eneret til at meddele licenser til udvinding — licenstagende producent skal som modydelse enten betale en royalty eller levere kul til licensgiver — royalty-satser — pris på leveret kul — forenelighed med EKSF-traktaten
T-24/93, T-25/93, T-26/93 og T-28/93	8.10.1996	Compagnie Maritime Belge SA m.fl. mod Kommissionen	Konkurrence — international søtransport — linjekonferencer — forordning (EØF) nr. 4056/86 — påvirkning af samhandelen — kollektiv dominerende stilling — gennemførelse af en aftale indeholdende en eneret — »fighting ships« — loyalitetsrabatter — bøder — kriterier for udmåling heraf
T-79/95 og T-80/95	22.10.1996	Société nationale des chemins de fer français og British Railways Board mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — Kanaltunnelen — 50% af tunnelkapaciteten forbeholdt to jernbaneselskaber — konkurrencebegrænsninger — fritagelse — tredjemands adgang til benyttelse
T-49/95	11.12.1996	Van Megen Sports Group BV mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — EF-traktatens artikel 85 — bevis for overtrædelsen — bøder — begrundelsen for beslutningen
T-16/91	12.12.1996	Rendo NV m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — stiltiende afslag på klage — begrundelse — appel — hjemvisning fra Domstolen — sagens fortsatte behandling — omkostninger
T-19/92	12.12.1996	Groupement d'achat Édouard Leclerc mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Selektivt distributionssystem — luksus-kosmetikvarer
T-87/92	12.12.1996	BVBA Kruidvat mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Selektivt distributionssystem — luksus-kosmetikvarer
T-88/92	12.12.1996	Groupement d'achat Édouard Leclerc mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Selektivt distributionssystem — luksus-kosmetikvarer

LANDBRUG

T-551/93 og T-231/94 — T-234/94	24.4.1996	Industrias Pesqueras Campos SA m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Finansiell fællesskabsstøtte — påstande om erstatning i anledning af manglende udbetaling heraf — annullations-søgsmål til prøvelse af beslutninger om bortfald af støtte
---------------------------------------	-----------	--	---

Sag	Dato	Parter	Emne
T-226/94	21.6.1996	Paul Dischamp SA mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Suspension af interventionsopkøb af smør — erstatningskrav
T-482/93	10.7.1996	Martin Weber og Maria Weber m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Fælles landbrugspolitik — ordning om støtte til oliefrø — forordning (EØF) nr. 3766/91 og (EØF) nr. 525/93 — annullationssøgsmål — afvisning
T-298/94	7.11.1996	Roquette Frères SA mod Rådet for Den Europæiske Union	Fælles landbrugspolitik — kvoteordning for produktionen af kartoffelstivelse — forordning (EF) nr. 1868/94 — annullationssøgsmål — lukket kreds af erhvervsdrivende — afvisning
T-521/93	11.12.1996	Atlanta AG m.fl. mod Rådet for Den Europæiske Union	Fælles markedsordning — bananer — importordning — erstatningssøgsmål
T-70/94	11.12.1996	Comafica SpA m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Fælles markedsordning — bananer — annullationssøgsmål — formaliteten — reduktionsfaktors lovlighed — erstatningssøgsmål

MILJØ- OG FORBRUGERBESKYTTELSE

T-336/94	16.10.1996	Efisol SA mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Forordning (EØF) nr. 594/91 om stoffer, der nedbryder ozonlaget — tildeling af kvoter — importtilladelser — nægtelse af tildeling — erstatningskrav — beskyttelse af den berettigede forventning
----------	------------	---	--

PERSONALESAGER

T-368/94	9.1.1996	Pierre Blanchard mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemandsvedtægten — personaleudvalg — valg — en fagforenings eller en faglig sammenslutnings ret til at opstille flere lister
T-23/95	9.1.1996	Efthimia Bitha m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Fællesskabets tjenestemænd — sikring imod risiko for ulykker og erhvervsygdomme — tildeling af ydelser i henhold til vedtægtens artikel 73, stk. 2 — dødsfald som følge af ulykke — dykning
T-122/95	1.2.1996	Daniel Chabert mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — husstandstillæg — tilbagesøgning af fejlagtigt udbetalte beløb

Sag	Dato	Parter	Emne
T-589/93	15.2.1996	Susan Ryan-Sheridan mod Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene	Tjenestemænd — ansatte ved Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene — ansættelsesprocedure — afslag på en intern ansøgning — annullationssøgsmål — erstatningssøgsmål
T-125/95	15.2.1996	Hassan Belhanbel mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — udvælgelsesprøve — afgørelse fra udvælgelseskomitéen om, at en ansøger ikke har bestået den mundtlige prøve — rækkevidden af begrundelsespligten
T-235/94	27.2.1996	Roberto Galtieri mod Europa-Parlamentet	Tjenestemænd — husstandstillæg — tilbagesøgning af fejlagtigt udbetalt beløb — myndighedsmisbrug — berettiget forventning — erstatning
T-294/94	28.2.1996	Konstantinos Dimitriadis mod Revisionsretten for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — bistandspligt — vedtægtens artikel 24
T-15/95	28.2.1996	Nuno do Paço Quesado mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — annullation af Kommissionens afgørelse om indplacering af sagsøgeren — genindtræden efter midlertidig tjeneste uden for institutionen på tjenestemandens egen anmodning
T-547/93	29.2.1996	Orlando Lopes mod De Europæiske Fællesskabers Domstol	Tjenestemænd — bedømmelsesrapport — afslag på ansøgninger om forfremmelse — påstand om annullation og erstatning
T-280/94	29.2.1996	Orlando Lopes mod De Europæiske Fællesskabers Domstol	Tjenestemænd — afslag på ansøgning om forfremmelse — flextid — påstand om annullation og erstatning
T-93/94	6.3.1996	Michael Becker mod Revisionsretten for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — indplacering på løntrin — anciennitet — ligebehandling — omsorgspligt
T-141/95	6.3.1996	Kirsten Schelbeck mod Europa-Parlamentet	Tjenestemænd — vederlag — nationale tillæg — afbrydelser af anvendelsen af antikumulationsreglen — tilbagebetalingskravets omfang
T-146/94	7.3.1996	Calvin Williams mod Revisionsretten for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — forpligtelser — handlinger i strid med den værdighed, som kræves af personer, der er ansat i Fællesskabernes tjeneste — loyalitetspligt — disciplinær procedure — fjernelse fra tjenesten
T-362/94	7.3.1996	Jan Robert De Rijk mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — tillægssygeforsikringsordningen for tjenestemænd, der gør tjeneste uden for Fællesskabet — vilkårene for godtgørelse af udgifter i anledning af sygdom

Sag	Dato	Parter	Emne
T-361/94	12.3.1996	Henry A. Weir mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — vedvarende delvis invaliditet — ligebehandling — udvik- ling i købekraften — forsinkelse med behandlingen af sagen — morarenter — formaliteten
T-376/94	21.3.1996	Georgette Otten mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — invaliditetsudvalg — sammensætning — afgørelse om at be- vilge sagsøgeren invalidepension
T-10/95	21.3.1996	Akli Chehab mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — vedvarende delvis invaliditet — anerkendelse af for- værring
T-60/92	28.3.1996	Muireann Noonan mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — ansættelse — udvæl- gelsesprøve for kategori C — adgang til at deltage i udvælgelsesprøve nægtet — ansøgere med en universi- tetsuddannelse
T-40/95	28.3.1996	V. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — disciplinærordning — fjernelse fra tjenesten — begrundelse — skærpende omstændigheder
T-13/95	18.4.1996	Nicolaos Kyrpitsis mod De Europæiske Fællesskabers Økonomiske og Sociale Udvalg	Tjenestemænd — meddelelse om ledig stilling — forflytning — tjenestens interesse — afslag på ansøgning — begrundelse
T-113/95	23.4.1996	Giuseppe Mancini mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — formaliteten — klagefrist
T-6/94	24.4.1996	A. mod Europa-Parlamentet	Tjenestemænd — ubeføjet udeblivelse — vederlag — vedtægtens artikel 60 — afvisning
T-274/94	25.4.1996	Antonio Castellacci mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — husstandstillæg — bopælsbetingelse — tilskud til en person, der ligestilles med et barn, over for hvem der består forsørgerpligt — tilbagesøgning af fejlagtigt udbetalte beløb
T-82/95	14.5.1996	Carmen Gómez de Enterría y Sanchez mod Europa- Parlamentet	Tjenestemænd — fritagelse fra stil- lingen — vedtægtens artikel 50 — den pågældendes mulighed for at forsvare sine interesser
T-326/94	15.5.1996	Konstantinos Dimitriadis mod Revisionsretten for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — bedømmelsesrapport — godtgørelse
T-148/95	21.5.1996	W. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — vedvarende delvis invaliditet — kirurgisk indgreb

Sag	Dato	Parter	Emne
T-153/95	21.5.1996	Raymond Kaps mod De Europæiske Fællesskabers Domstol	Tjenestemænd — udvælgelsesprøve — udvælgelseskomité — mundtlig prøve — udvælgelseskomitéens afgørelse om ikke at optage vedkommende på reservelisten — begrundelsespligtens omfang — omfanget af den judicielle prøvelse
T-140/94	22.5.1996	Enrique Guriérrez de Quijano y Llorens mod Europa-Parlamentet	Tjenestemænd — annullationssøgsmaal — erstatningssøgsmaal — overflytning til en anden institution — vedtægtens artikel 29, stk. 1
T-92/94	5.6.1996	Rodolfo Maslías mod Europa-Parlamentet	Tjenestemænd — husstandstillæg — højere erhvervmæssig indkomst for ægtefællen end det efter vedtægten gældende højeste beløb — tilbagekaldelse med tilbagevirkende gyldighed af en afgørelse om tilkendelse af husstandstillæg — tilbagesøgning af beløb ydet med urette
T-262/94	6.6.1996	Jean Baiwir mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — ulovlighedsindsigelse — overensstemmelse mellem klagen og stævningen — ny beregningsmetode for karriereforløb i kategori B, C og D i Kommissionen — liste over tjenestemænd, der anses for de bedst egnede til at blive forfremmet — vedtægtens artikel 5, stk. 3, og artikel 45 — princippet om ligebehandling — åbenbar fejlbedømmelse af de faktiske og retlige omstændigheder — erstatningssøgsmaal
T-391/94	6.6.1996	Jean Baiwir mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — bebyrdende retsakt — frister i henhold til vedtægten — afvisning — erstatningssøgsmaal
T-110/94	11.6.1996	Beatriz Sánchez Mateo mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — overførsel af en del af vederlaget i en anden medlemsstat end det land, hvor institutionen har hjemsted
T-111/94	11.6.1996	Giovanni Ouzounoff Popoff mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — overførsler af en del af vederlaget i valutaen i en anden medlemsstat end det land, hvor institutionen har hjemsted — afvisning
T-118/95	11.6.1996	Miguel Anacoreta Correia mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — ansættelsesprocedure — stilling i lønklasse A1
T-147/95	11.6.1996	Geneviève Pavan mod Europa-Parlamentet	Tjenestemænd — husstandstillæg — tillæg ydet fra anden side — vedtægtens artikel 67, stk. 2

Sag	Dato	Parter	Emne
T-150/94	18.6.1996	Juana de la Cruz Vela Palacios mod De Europæiske Fællesskabers Økonomiske og Sociale Udvalg	Tjenestemænd — erstatningssøgsmål — formaliteten — klage indgivet pr. telefax — bedømmelsesrapport — forsinkelse — begrundelse for en tilbagegang i bedømmelsen — ikke- økonomisk skade
T-293/94	18.6.1996	Juana de la Cruz Vela Palacios mod De Europæiske Fællesskabers Økonomiske og Sociale Udvalg	Tjenestemænd — formaliteten — be- byrdende retsakt — midlertidig be- dømmelsesrapport — loyalitetsfor- pligtelse — disciplinærsanktion
T-573/93	19.6.1996	Manuel Francisco Caballero Montoya mod Kommissionen for De Europæiske Fælles- skaber	Tjenestemænd — person, der er lige- stillet med et forsørgelsesberettiget barn — artikel 2, stk. 4, i bilag VII til vedtægten — almindelige gennemførel- sesbestemmelser — ulovlighed — fejl- agtig anvendelse — tilbagevirkende gyldighed
T-41/95	21.6.1996	Andrew Macrae Moat mod Kommissionen for De Euro- pæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — erstatningssøgsmål — opfyldelse af en dom om annullation af en udnævnelse — forsinket bedømmelsesrapport
T-91/95	26.6.1996	Lieve de Nil og Christiane Impens mod Rådet for Den Europæiske Union	Tjenestemænd — intern udvælgelses- prøve med henblik på »opnormering« — foranstaltninger til fuldbyrdelse af en dom om annullation — EF- traktatens artikel 176 — nye prøver — opnormering — ikke tilbagevirkende gyldighed — økonomisk og ikke- økonomisk skade — erstatning
T-500/93	28.6.1996	»Y« mod De Europæiske Fællesskabers Domstol	Tjenestemænd — annullationssøgsmål — disciplinærsag — kontradiktionsret — vidnebevis — »nødværge« — »sandhedsbevis« — formildende omstændigheder — begrundelse — erstatningssøgsmål — ikke-økonomisk tab
T-587/93	11.7.1996	Elena Ortega Urretavizcaya mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — midlertidigt ansatte — ansættelseskontrakt — forflyttelse — tjenestested
T-102/95	11.7.1996	Jean-Pierre Aubineau mod Kommissionen for De Euro- pæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — midlertidigt ansatte — ansættelseskontrakt — forflyttelse — tjenestested
T-170/95	11.7.1996	Paolo Carrer mod De Euro- pæiske Fællesskabers Dom- stol	Tjenestemænd — udvælgelsesprøve — udvælgelseskomité — udvælgelses- komitéens afgørelse om, at en ansøger ikke har bestået den mundtlige prøve — ligebehandlingsprincippet — tilside- sættelse af meddelelsen om udvælgel- sesprøven — udvælgelseskomitéens vurdering

Sag	Dato	Parter	Emne
T-158/94	19.9.1996	François Brunagel mod Europa-Parlamentet	Tjenestemænd — ansættelsesprocedure — anvendelse af tjenestemandsvedtægtens artikel 29, stk. 2 — bedømmelse af ansøgenes faglige kvalifikationer — magtfordrejning — forbud mod forskelsbehandling — begrundelse
T-386/94	19.9.1996	Alain-Pierre Allo mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — procedure med henblik på forfremmelse til lønklasse A3, den såkaldte »anden forfremmelsesrunde« — annulationssøgsmål — individuel aktmappe — ingen bedømmelsesrapporter — erstatningssøgsmål
T-182/94	24.9.1996	Ricardo Marx Esser og Casto Del Amo Martinez mod Europa-Parlamentet	Tjenestemænd — repræsentation — personaleudvalg — valg — liste over stemmeberettigede ansatte — ved afslutningen af afstemningen slettelse af de ansatte på listen, som havde tjenestefrihed af personlige årsager
T-185/95	24.9.1996	Giovanni Sergio mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — overførsel af pensionsrettigheder — almindelige gennemførelsesbestemmelser til vedtægten — frist for indgivelse af anmodningen
T-192/94	26.9.1996	Henry Maurissen mod Revisionsretten for De Europæiske Fællesskaber	Annulationssøgsmål — bedømmelsesrapport — formaliteten — begrundelse — retslig prøvelse — grænser
T-356/94	2.10.1996	Sergio Vecchi mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — meddelelse om ledig stilling — åbenbar fejl — magtfordrejning — begrundelse — formaliteten
T-36/94	16.10.1996	Alberto Capitanio mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — genindtrædelse — indplacering af en stilling — akt, der indeholder et klagepunkt
T-37/94	16.10.1996	Dimitrios Benecos mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — genindtrædelse — indplacering af en stilling — akt, der indeholder et klagepunkt
T-56/94	16.10.1996	Raffaele de Santis mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — meddelelse om ledig stilling — procedurefordrejning
T-378/94	16.10.1996	Josephus Knijff mod Revisionsretten for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — midlertidigt ansatte i stillinger besat efter samråd med de nationale revisionsorganer — anvendelse af afgørelsen om deres indplacering i lønklasse
T-21/95 og T-186/95	5.11.1996	Marco Mazzocchi-Alemani mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — tillægssygeforsikring for tjenestemænd ansat i et tredjeland — regler for godtgørelse af lægeudgifter — anvendelse af lofter

Sag	Dato	Parter	Emne
T-272/94	19.11.1996	Claude Brulant mod Europa-Parlamentet	Tjenestemænd — forfremmelse — procedurefordrejning
T-135/95	20.11.1996	Z. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — annullationssøgsmål — ubeføjet udeblivelse fra tjenesten — vedtægtens artikel 59 og 60 — lægeerklæringer — uarbejdsdygtighed
T-144/95	21.11.1996	Christos Michaël mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Forfremmelse — praktisk vejledning i forfremmelsesproceduren — tjenestemænd i kategori A — liste over tjenestemænd, som anses for mest egnede — liste over forfremmede tjenestemænd — bebyrdende retsakt
T-177/95	11.12.1996	Patrick Barraux m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — særlig justeringskoefficient
T-177/94 og T-377/94	12.12.1996	Henk Altmann m.fl. og Margaret Casson m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Fællesforetagendet JET — påberåbelse af status som midlertidigt ansat
T-33/95	12.12.1996	Maria Lidia Lozano Palacios mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — tidligere national ekspert — dagpenge — bosættelsespenge — godtgørelse af flytteudgifter — indkaldelsessted
T-74/95	12.12.1996	Viriato Monteiro da Silva mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — tidligere national ekspert — dagpenge — bosættelsespenge — indkaldelsessted
T-99/95	12.12.1996	Peter Esmond Stott mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Fællesforetagendet JET — påberåbelse af status som midlertidigt ansat
T-130/95	12.12.1996	X mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — forfremmelse — sammenligning af fortjenester — bedømmelsesrapport — for sen udarbejdelse — annullations- og erstatningssøgsmål
T-132/95	12.12.1996	Peter Gammeltoft mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Midlertidigt ansatte — tidligere national ekspert — tidligere hjælpeansat — bosættelsespenge — godtgørelse af flytteudgifter
T-137/95	12.12.1996	Paolo Mozzaglia mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Tjenestemænd — tidligere national ekspert — dagpenge — bosættelsespenge — indkaldelsessted — godtgørelse af udgifter i forbindelse med tiltrædelse af tjenesten

Sag	Dato	Parter	Emne
-----	------	--------	------

REGLER FOR INSTITUTIONERNE

T-108/94	16.1.1996	Elena Candiote mod Rådet for Den Europæiske Union	Kunstnerkonkurrence — konkurrenceregler — udvælgelsesprocedurens lovlighed — Udvalgelsesudvalgets beføjelser
T-382/94	6.6.1996	Confederazione Generale dell'Industria Italiana (Confindustria) mod Aldo Romoli	Beskikkelse af medlemmerne af Det Økonomiske og Sociale Udvalg
T-146/95	11.7.1996	Giorgio Bernardi mod Europa-Parlamentet	Den europæiske ombudsmand — ansøgning — udnævnelsesprocedure — afvisning — princippet om forbud mod forskelsbehandling

REGLER FOR VIRKSOMHEDERNE

T-19/95	8.5.1996	Adia interim SA mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Offentlige tjenesteydelsesaftaler — vikarer — bud behæftet med regnefejl — begrundelse for afslag — ingen pligt for den ordregivende myndighed til at kontakte tilbudsgiveren
---------	----------	---	---

SOCIALPOLITIK

T-271/94	11.7.1996	Eugénio Branco Ld. ^a mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Annulationssøgsmål — Den Europæiske Socialfond — nedsættelse af et oprindeligt bevilget tilskud — ingen anfægtelig retsakt — afvisning
----------	-----------	---	--

STATSSTØTTE

T-277/94	22.5.1996	Associazione Italiana Tecnico Economica del Cemento (AITEC) mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Beslutning om, at statsstøtte er ulovlig — begæringer om at indlede en traktatbrudsprocedure — ikke taget til følge — annulationssøgsmål — beslutning — afvisning — passivitetssøgsmål — afvisning
T-398/94	5.6.1996	Kahn Scheepvaart BV mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Statsstøtte — skibsbygning — generel støtteordning — annulationssøgsmål — formaliteten

Sag	Dato	Parter	Emne
T-266/94	22.10.1996	Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark, Skibsværftsforeningen m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Statsstøtte — skibsbygningsindustri — undtagelsesordning — skibsværfter i den tidligere Tyske Demokratiske Republik
T-330/94	22.10.1996	Salt Union Ltd mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Statsstøtte — Kommissionens nægtelse af at foreslå passende foranstaltninger i traktatens artikel 93, stk. 1's forstand — annullationssøgsmål — afvisning
T-154/94	24.10.1996	Comité des Salines de France m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Statsstøtte — generel regionalstøtteordning — skrivelse fra Kommissionen angående støtte — annullationssøgsmål — afvisning
T-358/94	12.12.1996	Compagnie nationale Air France mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Statsstøtte — lufttransport — luftfartsselskab i økonomisk krise
T-380/94	12.12.1996	Association internationale des utilisateurs de fils de filaments artificiels et synthétiques et de soie naturelle (AIUFFASS) m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Statsstøtte — tekstil — faglig sammenlutning — formaliteten — åbenbart fejlskøn — overkapacitet

II — Oversigt over andre afgørelser truffet af Retten i Første Instans

Sag	Dato	Parter	Emne
T-219/95 R	22.12.1995	Marie-Thérèse Danielsson m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Atomprøvesprængninger foretaget af en medlemsstat — begæring om fore- løbige forholdsregler — Euratom- traktatens artikel 34 — begæring om udsættelse af gennemførelsen af en beslutning fra Kommissionen vedrø- rende atomprøvesprængninger
T-228/95 R	12.2.1996	S. Lehrfreund Ltd mod Rådet for Den Europæiske Union m.fl.	Dyrebeskyttelse — forordning — forbud mod import af skind — udsættelse af gennemførelsen
T-41/96 R	3.6.1996	Bayer AG mod Kommissio- nen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — særlige rettergangs- former — udsættelse af gennemførel- sen
T-194/95 INTV. II	25.6.1996	Area Cova, SA, m.fl. mod Rådet for Den Europæiske Union	Intervention
T-76/96 R	13.7.1996	The National Farmers' Union m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber	Fælles landbrugspolitik — hasteforan- staltninger vedrørende beskyttelse af folkesundheden — særlige rettergangs- former — udsættelse af gennemførel- sen af en kommissionsbeslutning om hasteforanstaltninger til beskyttelse mod bovin spongiform encephalopati
T-52/96 R	12.7.1996	Sogetable, SA mod Kommis- sionen for De Europæiske Fællesskaber	Konkurrence — særlige rettergangsfor- mer — udsættelse af gennemførelsen — foreløbige forholdsregler

III — Statistik over retssagerne

Oversigt over arbejdet ved Retten i Første Instans i 1994, 1995 og 1996

Tabel 1:	Samlet oversigt for 1994, 1995 og 1996
Tabel 2:	Sager anlagt i 1994, 1995 og 1996
Tabel 3:	Sager afsluttet i 1994, 1995 og 1996
Tabel 4:	Verserende sager pr. 31. december for hvert år

Sager anlagt i 1994, 1995 og 1996

Tabel 5:	Sagstyper (specificeret)
Tabel 6:	Sagens retsgrundlag

Sager afsluttet i 1996

Tabel 7:	Afgørelsens form
Tabel 8:	Sagens retsgrundlag

Diverse

Tabel 9:	Den almindelige udvikling
Tabel 10:	Appelsagers udfald fra den 1. januar til den 31. december 1996

Oversigt for Retten i Første Instans vedrørende 1994, 1995 og 1996

Tabel 1: Samlet oversigt for 1994, 1995 og 1996 ¹

	1994		1995		1996	
Anlagte sager	409		253		229	
Afsluttede sager	412	(442)	198	(265)	172	(186)
Verserende sager	433	(628)	427	(616)	476	(659)

¹ I denne og de følgende tabeller angiver de tal, som er skrevet i parantes (*bruttotal*), det samlede antal sager, *uanset* om visse sager er blevet forenet på grund af deres konneksitet (et sagsnummer = en sag). *Nettotallet* angiver antallet af sager *under hensyntagen til*, at visse sager er blevet forenet (en række forenede sager = en sag).

Tabel 2: Sager anlagt i 1994, 1995 og 1996 ^{1 2}

Sagstyper	1994	1995	1996
Direkte søgsmål	316	165	122
Peronalesager	81	79	98
Særlige rettergangsformer	12	9	9
I alt	409 ³	253 ⁴	229 ⁵

¹ I denne og de følgende tabeller angiver »direkte søgsmål« alle de sager, som er anlagt af fysiske eller juridiske personer, ekskl. sager anlagt af tjenestemænd ved De Europæiske Fællesskaber.

² »Særlige rettergangsformer« omfatter (i denne og de følgende tabeller): begæring om genoptagelse af en dom (EF-statuttens artikel 38; Rettens procesreglements artikel 122), tredjemandsindsigelser (EF-statuttens artikel 39; Rettens procesreglements artikel 123), ekstraordinær genoptagelse af en dom (EF-statuttens artikel 41; Rettens procesreglements 125), fortolkning af en dom (EF-statuttens artikel 40; Rettens procesreglements artikel 129), fastsættelse af sagsomkostninger (Rettens procesreglements artikel 92), fri proces (Rettens procesreglements artikel 94).

³ Heraf 14 sager henvist af Domstolen den 18.4.1994.

⁴ Heraf 32 mælkekvotesager.

⁵ Heraf 5 mælkekvotesager.

Tabel 3: Sager afsluttet i 1994, 1995 og 1996

Sagstyper	1994		1995		1996	
Direkte søgsmål	339	(358)	125	(186)	87	(98) ¹
Personalesager	67	(78)	62	(64)	76	(79)
Særlige rettergangsformer	6	(6)	11	(15)	9	(9)
I alt	412	(442)	198	(265)	172	(186)

Tabel 4: Verserende sager pr. 31. december for hvert år

Sagstyper	1994		1995		1996	
Direkte søgsmål	321	(512) ²	305	(491) ³	339	(515) ⁴
Personalesager	103	(106)	118	(121)	133	(140)
Særlige rettergangsformer	9	(10)	4	(4)	4	(4)
I alt	433	(628)	427	(616)	476	(659)

¹ Heraf 8 mælkevotesager.

² Heraf 258 mælkevotesager.

³ Heraf 231 mælkevotesager.

⁴ Heraf 227 mælkevotesager.

Sager anlagt i 1994, 1995 og 1996

Tabel 5: Sagstyper (specificeret)

Sagstyper (specificeret)	1994	1995	1996
Annulationssøgsmål	135	120	89
Passivitetssøgsmål	7	9	15
Erstamingsøgsmål	174	36	14
Sager iht. voldgiftsklausuler	—	—	4
Personalesager	81	79	98
I alt	397 ¹	244 ²	220 ³
<i>Særlige rettergangsformer</i>			
Fri proces	4	1	2
Fastsættelse af sagsomkostninger	6	7	5
Fortolkning eller ekstraordinær genoptagelse af en dom	2	—	2
Genoptagelse	—	1	—
I alt	12	9	9
I ALT	409	253	229

¹ Heraf 173 mælkekvotesager.

² Heraf 32 mælkekvotesager.

³ Heraf 5 mælkekvotesager.

Tabel 6: Sagens retsgrundlag

Sagens retsgrundlag	1994	1995	1996
EF-traktatens artikel 173	120	116	79
EF-traktatens artikel 175	4	9	15
EF-traktatens artikel 178	174	36	14
EF-traktatens artikel 181	—	—	4
EF-traktaten i alt	298	161	112
EKSF-traktatens artikel 33	14	3	10
EKSF-traktatens artikel 35	2	—	—
EKSF-traktaten i alt	16	3	10
Euratom-traktatens artikel 146	1	1	—
Euratom-traktatens artikel 148	1	—	—
Euratom-traktatens artikel 151	—	—	—
Euratom-traktaten i alt	2	1	—
Tjenestemandsvedtægten	82	79	98
I alt	398	244	200
Procesreglementets artikel 92	5	7	5
Procesreglementets artikel 94	4	1	2
Procesreglementets artikel 122	—	1	—
Procesreglementets artikel 125	2	—	1
Procesreglementets artikel 129	—	—	1
Særlige rettergangsformer i alt	11	9	9
I ALT	409	253	229

Sager afsluttet i 1996

Tabel 7: Afgørelsens form

Afgørelsens form	Direkte søgsmål		Personalesager		Særlige rettergangsformer		I alt	
<i>Domme</i>								
Afvisning	13	(13)	7	(8)	—	—	20	(21)
Stillingtagen til sagen ufor nøden	1	(1)	—	—	—	—	1	(1)
Frifindelse	16	(20)	28	(28)	—	—	44	(48)
Delvis dom efter påstanden	5	(8)	20	(21)	—	—	25	(29)
Dom efter påstanden	4	(8)	11	(11)	—	—	15	(19)
Mellemdomme	2	—	—	—	—	—	2	—
Domme i alt	41	(50)	66	(68)	—	—	107	(118)
<i>Kendelser</i>								
Slettelse	34	(34)	6	(7)	1	(1)	41	(42)
Afvisning	11	(11)	3	(3)	—	—	14	(14)
Inkompetence	—	—	—	—	—	—	—	—
Stillingtagen til sagen ufor nøden	3	(3)	1	(1)	—	—	4	(4)
Dom efter påstanden	—	—	—	—	—	—	—	—
Delvis dom efter påstanden	—	—	—	—	6	(6)	6	(6)
Frifindelse	—	—	—	—	2	(2)	2	(2)
Domstolen kompetent	—	—	—	—	—	—	—	—
Kendelser i alt	48	(48)	10	(11)	9	(9)	67	(68)
I alt	89	(98)	76	(79)	9	(9)	174	(186)

Tabel 8: Sagens retsgrundlag

Sagens retsgrundlag	Domme		Kendelser		I alt	
EF-traktatens artikel 173	36	(45)	35	(35)	71	(80)
EF-traktatens artikel 175	—	—	4	(4)	4	(4)
EF-traktatens artikel 178	4	(4)	8	(8)	12	(12)
EF-traktaten i alt	40	(49)	47	(47)	87	(96)
EKSF-traktatens artikel 33	1	(1)	—	—	1	(1)
Euratom-traktatens artikel 146	—	—	1	(1)	1	(1)
Tjenestemandsvedtægten	66	(68)	10	(11)	76	(79)
Procesreglementets artikel 92	—	—	7	(7)	7	(7)
Procesreglementets artikel 94	—	—	2	(2)	2	(2)
Særlige rettergangsformer i alt	—	—	9	(9)	9	(9)
I ALT	107	(118)	67	(68)	174	(186)

Diverse

Tabel 9: Den almindelige udvikling

	1994	1995	1996
Sager anlagt ved Retten ¹	409	253	229
Verserende sager ved Retten pr. 31. december	433 (628)	427 (616)	476 (659)
Afsluttede sager	412 (442)	198 (265)	172 (186)
Afsagte domme	60 (70)	98 (128)	107 (118)
Antal afgørelser, truffet af Retten, der er appelleret ²	13 [94]	48 [131]	27 [137]

¹ Inkl. særlige rettergangsformer.

² Tallene i hård parentes og i kursiv angiver det samlede antal afgørelser, der kan appelleres — domme, kendelser om afvisning, foreløbige forholdsregler og sagens bortfald — hvor fristen for appel er udløbet, eller hvor der er iværksat appel.

Tabel 10: Appelsagers udfald ¹ fra den 1. januar til den 31. december 1996
(domme og kendelser)

	Frifindelse	Åbenbart grundlag for forkastelse af appelsag	Åbenbart afvisningsgrundlag i appel	Åbenbart grundlag for afvisning og forkastelse af appelsag	Ophævelse uden hjemvisning	Delvis ophævelse uden hjemvisning	I alt
Konkurrence	6	1	—	—	—	—	7
Regler for virksomhederne	—	1	—	—	—	—	1
Regler for institutionerne	—	2	—	—	—	—	2
Miljø- og forbrugerbeskyttelse	2	—	—	—	—	—	2
Regionalpolitik	—	1	—	—	—	—	1
Socialpolitik	1	—	—	—	—	—	1
Forbindelser udadtil	—	—	—	2	—	—	2
Tjenestemandsvedtægten	—	2	5	1	1	1	10
I alt	9	7	5	3	1	1	26

¹ Afsluttet ved afgørelse fra Domstolen.

C – Nationale domstoles arbejde vedrørende fællesskabsretten

Statistiske oplysninger

Domstolens tjenestegrene søger i videst muligt omfang at få kendskab til fællesskabsretlige afgørelser truffet af nationale retsinstanser.

Af nedenstående oversigt fremgår de i de enkelte medlemsstater trufne afgørelser i perioden 1. januar — 31. december 1996, som indgår i det kartotek, der føres af Domstolens Forsknings- og Dokumentationsafdeling. Oversigten omfatter såvel afgørelser, der er truffet på grundlag af en af Domstolen afsagt dom vedrørende et præjudicielt spørgsmål, som andre afgørelser.

Den særlige kolonne med overskriften »Bruxelles-konventionen« omfatter afgørelser vedrørende konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager.

Opmærksomheden henledes på, at oversigten kun kan betragtes som vejledende, da det kartotek, den er udarbejdet efter, i sagens natur er ufuldstændigt.

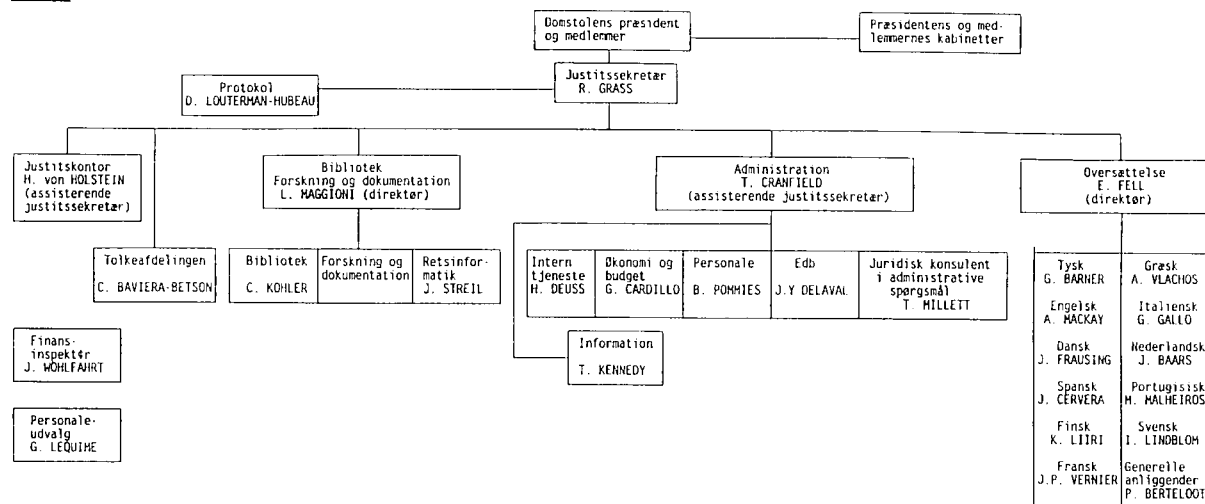
**Oversigt over de i de enkelte medlemsstater truffne afgørelser vedrørende
fællesskabsretten i perioden 1. januar — 31. december 1996**

Medlemsstat	Afgørelser vedrørende fællesskabsretten med undtagelse af Bruxelles-konventionen	Afgørelser vedrørende Bruxelles- konventionen	I alt
Belgien	60	21	81
Danmark	13	6	19
Tyskland	187	14	201
Grækenland	21	—	21
Spanien	155	1	156
Frankrig	124	17	141
Irland	12	6	18
Italien	234	3	237
Luxembourg	4	—	4
Nederlandene	224	26	250
Østrig	12	—	12
Portugal	7	—	7
Finland	7	—	7
Sverige	9	—	9
Det Forenede Kongerige	115	23	138
I alt	1 184	117	1 301

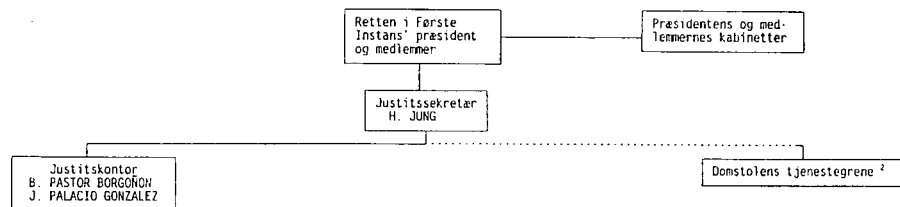
Bilag II

Domstolen

Administrationen: forkortet organisationsplan ¹

Retten i Første Instans

¹ Pr. juli 1996.

² I henhold til den nye artikel 45 i protokollen vedrørende statuten for De Europæiske Fællesskabers Domstol skal »tjenestemænd og øvrige ansatte ved Domstolen ... kunne gøre tjeneste ved Retten med henblik på udøvelsen af dennes virksomhed«.

Bilag III

Publikationer og generelle oplysninger

Domme og forslag til afgørelse

1. Samling af Afgørelser fra Domstolen og Retten i Første Instans

Samling af Afgørelser, der udgives på Fællesskabernes officielle sprog, er den eneste gyldige kilde til angivelse af afgørelser fra De Europæiske Fællesskabers Domstol og Ret i Første Instans.

Hvert år indeholder sidste hæfte af Samlingen en kronologisk fortegnelse over de offentliggjorte afgørelser, en fortegnelse over sagerne i nummerorden, et alfabetisk partsregister, et lovregister, et stikordsregister og fra 1991 et nyt register over alle sammendrag med de dertil hørende stikord.

I medlemsstaterne og i visse tredjelande sælges Samlingen på de adresser, der er anført på sidste side i denne publikation (pris for Samlingen 1995 og 1996: 170 ECU ekskl. moms). For andre landes vedkommende skal bestillinger ligeledes rettes til de nævnte salgskontorer. Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Domstolens Interne Tjeneste (Division intérieure — Section publications), EF-Domstolen, L-2925 Luxembourg.

2. Samling af Afgørelser — Personalesager

Fra og med 1994 omfatter Samling af Afgørelser — Personalesager alle de domme, Retten i Første Instans afsiger i personalesager. Dommene gengives på processproget. Samlingen omfatter også et resumé på det af abonnenten valgte officielle sprog. Endvidere indeholder den sammendrag af de domme, Domstolen afsiger i appelsager inden for området. Dommen offentliggøres dog fortsat i sin helhed i Samling af Afgørelser. I forbindelse med Samling af Afgørelser — Personalesager udarbejdes registre, ligeledes på alle officielle sprog.

I medlemsstaterne og i visse tredjelande sælges Samling af Afgørelser — Personalesager på de adresser, der er anført på sidste side i denne publikation (pris: 70 ECU ekskl. moms). I andre lande kan Samlingen bestilles ved henvendelse til Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer (Office des publications officielles des Communautés européennes, L-2985 Luxembourg). Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Domstolens Interne

Tjeneste (Division intérieure — Section publications), EF-Domstolen, L-2925 Luxembourg.

Prisen for abonnement på de to ovennævnte publikationer er 205 ECU ekskl. moms.

3. Domstolens og Rettens domme samt generaladvokaternes forslag til afgørelse

Disse tekster foreligger i en offset-udgave, der — så længe eksemplarer haves — kan rekvireres skriftligt med angivelse af det ønskede sprog ved henvendelse til Domstolens Interne Tjeneste (EF-Domstolen, Division intérieure, L-2925 Luxembourg); pris pr. dokument p.t.: 600 BFR ekskl. moms. Efter udgivelsen af det hæfte af Samlingen, som indeholder den ønskede dom eller det ønskede forslag, kan bestillingen ikke længere imødekommes.

Abonnerer man allerede på Samlingen, er der mulighed for at tegne et abonnement på offset-udgaverne på et eller flere af Fællesskabernes officielle sprog af de afgørelser, der vil blive trykt i Samling af Afgørelser fra Domstolen og Retten i Første Instans, bortset fra de afgørelser, der kun offentliggøres i Samling af Afgørelser — Personalesager; pris for et års abonnement p.t.: 12 000 BFR ekskl. moms.

Andre publikationer

1. Dokumenter fra Domstolens Justitskontor

- a) Tekstsamling — Domstolens organisation og kompetence samt rettergangsmåden

Denne tekstsamling indeholder de bestemmelser vedrørende Domstolen og Retten i Første Instans, som findes spredt i traktaterne og den heraf afledte ret samt i en række konventioner. 1993-udgaven er ajourført op til den 30. september 1992. Der findes en indholdsfortegnelse, der gør det nemt at finde rundt i tekstsamlingen.

Tekstsamlingen findes på Fællesskabernes officielle sprog (dog ikke finsk og svensk) og kan bestilles ved henvendelse til de adresser, der er anført på sidste side i denne publikation; pris: 13,50 ECU ekskl. moms.

b) Domstolens retsliste

Hver uge udarbejdes en liste over retsmøderne med forbehold for ændringer. Listen er således kun vejledende.

Retslisten udleveres på begæring ved henvendelse til Domstolens Interne Tjeneste (EF-Domstolen, Division intérieure — Section publications, L-2925 Luxembourg).

2. Dokumenter fra Domstolens Presse- og Informationsafdeling

a) Arbejdet ved De Europæiske Fællesskabers Domstol og Retten i Første Instans

Ugentlig oversigt, til abonnenter, over arbejdet ved Domstolen og Retten i Første Instans, der for den pågældende uge indeholder et kort resumé af de afsagte domme, af de af generaladvokaterne fremsatte forslag til afgørelse og af de anlagte sager. I oversigten omtales desuden vigtige hændelser af betydning for institutionen.

Hvert år er der i det sidste nummer en systematisk oversigt over domme og andre afgørelser fra Domstolen og Retten i Første Instans i det forløbne år og nogle statistiske oplysninger.

b) Årsrapport

Denne publikation indeholder en oversigt over arbejdet ved Domstolen og Retten i Første Instans, herunder over vigtige afgørelser samt forskellige andre aktiviteter (dommermøder, studiebesøg og andre besøg m.m.). Denne publikation indeholder et stort antal statistiske oplysninger samt ordlyden af de taler, der er holdt under Domstolens højtidelige retsmøder.

Bestilling af ovennævnte dokumenter, der foreligger på alle Fællesskabernes officielle sprog (herunder finsk og svensk fra 1995), sker ved skriftlig

henvendelse til Domstolens Presse- og Informationsafdeling (EF-Domstolen, Division de la Presse et de l'Information, L-2925 Luxembourg) med angivelse af det ønskede sprog. Denne service er gratis.

3. Dokumenter fra Domstolens direktorat »Bibliotek, Forskning og Dokumentation«

3.1 Bibliotek

a) Bibliographie courante

Bibliografien udgives hver anden måned og indeholder en systematisk oversigt over al litteratur (selvstændige værker og artikler), der er modtaget eller gennemset i referenceperioden. Bibliografien er inddelt i to dele, nemlig:

- partie A: juridiske publikationer vedrørende den europæiske integration
- partie B: almindelig retsvidenskab — international ret — sammenlignende ret — national ret.

Bestillinger på disse publikationer stiles til Domstolens Bibliotek (EF-Domstolen, Division bibliothèque, L-2925 Luxembourg).

b) Bibliographie juridique de l'intégration européenne

Denne publikation vedrører fællesskabsretten og udgives en gang om året på grundlag af erhvervede monografier og gennemlæsning af tidsskrifter i referenceperioden. Fra 1990-udgaven har bibliografien været en officiel publikation fra Fællesskaberne. Den indeholder mere end 4 000 litteraturhenvisninger, der kan søges dels i en emneopdelt indholdsfortegnelse, dels i en forfatterfortegnelse.

Bibliografien kan købes ved henvendelse til de adresser, der er anført på sidste side i denne publikation; pris: 32 ECU ekskl. moms.

3.2. Forskning og Dokumentation

a) Systematisk oversigt over afgørelser vedrørende fællesskabsretten

De Europæiske Fællesskabers Domstol udgiver »Systematisk oversigt over afgørelser vedrørende fællesskabsretten«, som omfatter en gennemgang af dens afgørelser samt udvalgte afgørelser fra medlemsstaternes domstole.

Værket omfatter to serier, som kan erhverves særskilt, og som omfatter følgende områder:

Serie A: Afgørelser fra De Europæiske Fællesskabers Domstol og Retten i Første Instans, bortset fra afgørelser i personalesager og afgørelser vedrørende konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager.

Serie D: Afgørelser truffet af De Europæiske Fællesskabers Domstol samt udvalgte afgørelser truffet af medlemsstaternes domstole vedrørende konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager.

Serie A omfatter retspraksis fra 1977. De løbsblade, der er udkommet siden 1983, vil blive afløst af en konsolideret udgave, der omfatter perioden 1977-1990. Den franske udgave foreligger nu, og den tyske, engelske, danske, italienske og nederlandske udgave er under forberedelse; pris: 100 ECU ekskl. moms.

Fremover vil serie A udkomme på alle officielle sprog hvert femte år, første gang omfattende perioden 1991-1995. Der vil udkomme én ajourføring pr. år, dog foreløbigt kun på fransk.

Serie D, hvis første version udkom i 1981, omfatter for tidsrummet efter udgivelsen af version 5 (februar 1993) i en tysk, fransk, italiensk engelsk og dansk udgave (den nederlandske udgave vil foreligge i løbet af 1997) afgørelser truffet af De Europæiske Fællesskabers Domstol i perioden 1976-1991 samt afgørelser truffet af medlemsstaternes domstole i perioden 1973-1990; pris: 40 ECU ekskl. moms.

b) Index A-Z

Dette er en på grundlag af et edb-system udarbejdet fortegnelse over samtlige sager, som er indbragt for Domstolen og Retten siden 1954, et alfabetisk partsregister og en liste over de nationale domstole, der har forelagt præjudicielle spørgsmål for Domstolen. Fortegnelsen indeholder henvisninger til Samling af Afgørelser. Publikationen, der ajourføres én gang pr. år, foreligger på fransk og engelsk; pris: 25 ECU ekskl. moms.

c) Notes — Références des notes de doctrine aux arrêts de la Cour

Denne publikation indeholder henvisninger til retsvidenskabelige kommentarer til Domstolens og Rettens afgørelser. Den ajourføres én gang pr. år; pris: 15 ECU ekskl. moms.

Bestilling på disse publikationer stiles til et af de salgssteder, der er anført på sidste side i denne publikation.

Ud over de publikationer, der er i handelen, udarbejder tjenesten »Forskning og Dokumentation« forskellige arbejdsinstrumenter til internt brug, herunder:

d) Bulletin périodique de jurisprudence

Den oversigt indeholder for hvert kvartal, halvår og hele år samtlige sammendrag af Domstolens og Rettens domme, der senere udgives i Samlingen. Bulletinen er opbygget på samme måde som »Systematisk oversigt over afgørelser vedrørende fællesskabsretten«, således at den for en bestemt periode giver et forhåndsindtryk af oversigten og kan være lige så nyttig for brugeren. Bulletinen udgives kun på fransk.

e) Jurisprudence en matière de fonction publique communautaire

Publikationen, der er affattet på fransk, indeholder en systematisk oversigt over Domstolens og Rettens afgørelser i personalesager.

f) Jurisprudence nationale en matière de droit communautaire

Domstolen har oprettet en database med en oversigt over de nationale domstoles afgørelser vedrørende fællesskabsretten. Det er muligt løbende — i takt med analyse- og indlæsningsarbejdet — at udgive fransksprogede oversigter over trykte afgørelser (med beskrivelse af indholdet) på grundlag af såvel medlemsstat som emneområde.

Disse publikationer kan bestilles ved henvendelse til Domstolens direktoratet »Bibliotek, Forskning og Dokumentation« (EF-Domstolen, Direction »Bibliothèque, recherche et documentation«, L-2925 Luxembourg).

Databaser

CELEX

Edb-systemet for juridisk informationssøgning, CELEX (*Communitatis Europae Lex*), der redigeres af Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer på grundlag af oplysninger fra fællesskabsinstitutionerne, omfatter lovgivning, retspraksis, forberedende retsakter og parlamentsspørgsmål samt nationale foranstaltninger til gennemførelse af direktiverne.

Hvad nærmere angår retspraksis indeholder CELEX samtlige Domstolens og Rettens domme og kendelser med den fulde tekst og med sammendrag for hver enkelt sag. Der findes desuden henvisninger til generaladvokaternes forslag til afgørelse og, fra 1987, den fulde ordlyd af forslagene. Retspraksis ajourføres hver uge.

CELEX eksisterer på Unionens officielle fællesskabssprog. De finske og svenske udgaver blev åbnet for offentligheden i 1996.

RAPID — OVIDE/EPISTEL

Databasen RAPID, som administreres af Talsmandens Tjeneste ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, og Europa-Parlamentets database OVIDE/EPISTEL indeholder den franske udgave af *Oversigten over arbejdet ved De Europæiske Fællesskabers Domstol og Ret i Første Instans* (jf. ovenfor).

De officielle on-line-versioner af CELEX og RAPID udbydes af Eurobases og via godkendte nationale udbydere.

Endelig produceres en række on-line og CD-ROM informationsprodukter på licens. Ønskes der yderligere oplysninger, kan henvendelse ske til Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer (Office des publications officielles des Communautés européennes, 2, rue Mercier, L-2985 Luxembourg)

Domstolens adresse og øvrige data er følgende:

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL

L-2925 Luxembourg

Telefon: +352-43 03-1

Justitskontorets telex: 2510 CURIA LU

Presse- og Informationstjenestens telex: 2771 CJ INFO LU

Telegramadresse: CURIA

Domstolens telefax: +352-43 03 26 00

Presse- og Informationstjenestens telefax: +352-43 03 25 00

De Europæiske Fællesskabers Domstol

**Årsrapport 1996 — Oversigt over arbejdet ved De Europæiske Fællesskabers
Domstol og Retten i Første Instans**

Luxembourg: Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer

1997 — 217 s. — 17,6 x 25 cm

ISBN 92-829-0351-6

Venta • Salg • Verkauf • Πωλήσεις • Sales • Vente • Vendita • Verkoop • Venda • Myynti • Försäljning

BELGIQUE/BELGIE
Jean De Lannoy
 Avenue du Roi 202/Koningslaan 202
 B-1190 Bruxelles/Brussel
 Tel. (32-2) 538 43 08
 Fax (32-2) 538 08 41
 E-mail: jean.de.lannoy@infoboard.be
 URL: <http://www.jean-de-lannoy.be>
La librairie européenne/De Europese Boekhandel
 Rue de la Loi 244/Wetstraat 244
 B-1040 Bruxelles/Brussel
 Tel. (32-2) 295 26 39
 Fax (32-2) 735 08 60
 E-mail: mail@libeurop.be
 URL: <http://www.libeurop.be>
Moniteur belge/Belgisch Staatsblad
 Rue de Louvain 40-42/Leuvenseweg 40-42
 B-1000 Bruxelles/Brussel
 Tel. (32-2) 552 22 11
 Fax (32-2) 511 01 84

DANMARK
J. H. Schultz Information A/S
 Herstedvang 10-12
 DK-2620 Albertslund
 Tlf. (45) 43 63 23 00
 Fax (45) 43 63 19 68
 E-mail: schultz@schultz.dk
 URL: <http://www.schultz.dk>

DEUTSCHLAND
Bundesanzeiger Verlag GmbH
 Vertriebsabteilung
 Amsterdamer Straße 192
 D-50735 Köln
 Tel. (49-221) 97 66 80
 Fax (49-221) 97 66 82 78
 E-Mail: Vertrieb@bundesanzeiger.de
 URL: <http://www.bundesanzeiger.de>

Nur für Veröffentlichungen des Gerichtshofes
Carl Heymanns Verlag KG
 Luxemburger Strasse 449
 D-50939 Köln
 Tel. (49-221) 94 373-0
 Fax (49-221) 94 373-901

ΕΛΛΑΔΑ/GREECE
G. C. Eleftheroudakis SA
 International Bookstore
 Panepistimiou 17
 GR-10564 Athina
 Tel. (30-1) 331 41 80/12/3/4/5
 Fax (30-1) 323 98 21
 E-mail: eebooks@netor.gr

ESPAÑA
Boletín Oficial del Estado
 Trafalgar, 27
 E-28071 Madrid
 Tel. (34) 915 38 21 11 (Libros)
 913 84 17 14 (Suscripciones)
 Fax (34) 915 38 21 21 (Libros)
 913 84 17 14 (Suscripciones)
 E-mail: clientes@com.boe.es
 URL: <http://www.boe.es>

Mundi Prensa Libros, SA
 Castaño, 37
 E-28001 Madrid
 Tel. (34) 914 36 37 00
 Fax (34) 915 75 39 98
 E-mail: libreria@mundiprensa.es
 URL: <http://www.mundiprensa.com>

FRANCE
Journal officiel
 Service des publications des CE
 26, rue Desaix
 F-75727 Paris Cedex 15
 Tel. (33) 140 58 77 31
 Fax (33) 140 58 77 00

IRELAND
Government Supplies Agency
 Publications Section
 4-5 Harcourt Road
 Dublin 2
 Tel. (353-1) 661 31 11
 Fax (353-1) 475 27 60

ITALIA
l'Espresso SpA
 Via Duca di Calabria, 1/1
 Casella postale 552
 I-50125 Firenze
 Tel. (39-55) 64 54 15
 Fax (39-55) 64 12 57
 E-mail: l'Espresso@fbcc.it
 URL: <http://www.fbcc.it/l'Espresso>

LUXEMBOURG
Messageries du livre SARL
 5, rue Raiffeisen
 L-2411 Luxembourg
 Tel. (352) 40 10 20
 Fax (352) 49 06 61
 E-mail: mdl@pt.lu
 URL: <http://www.mdl.lu>
 Abonnements
Messageries Paul Kraus
 11, rue Christophe Plantin
 L-2339 Luxembourg
 Tel. (352) 49 98 88-8
 Fax (352) 49 98 88-444
 E-mail: mpk@pt.lu
 URL: <http://www.mpk.lu>

NETHERLAND
SDU Servicecentrum Uitgevers
 Christoffel Plantijnstraat 2
 Postbus 20014
 2500 EA Den Haag
 Tel. (31-70) 378 98 80
 Fax (31-70) 378 97 83
 E-mail: sdu@sdu.nl
 URL: <http://www.sdu.nl>

ÖSTERREICH
Manz'sche Verlags- und Universitätsbuchhandlung GmbH
 Kohlmarkt 16
 A-1014 Wien
 Tel. (43-1) 53 16 11 00
 Fax (43-1) 53 16 11 67
 E-Mail: bestellen@manz.co.at
 URL: <http://www.austria.EU.net.81/manz>

PORTUGAL
Distribuidora de Livros Bertrand Ld.ª
 Grupo Bertrand, SA
 Rua das Terras dos Vales, 4-A
 Apartado 60037
 P-2700 Amadora
 Tel. (351-2) 495 90 50
 Fax (351-2) 496 02 55

Imprensa Nacional-Casa da Moeda, EP
 Rua Marquês Sá da Bandeira, 16-A
 P-1050 Lisboa Codex
 Tel. (351-1) 353 03 99
 Fax (351-1) 353 02 94
 E-mail: del.incm@mail.telepac.pt
 URL: <http://www.incm.pt>

SUOMI/FINLAND
Akateeminen Kirjakauppa/Akademiska Bokhandeln
 Keskuskatu 1/Centraalgatan 1
 PL/PIB 128
 FIN-00101 Helsinki/Helsingfors
 P./tfn (358-9) 121 44 18
 F./fax (358-9) 121 44 35
 Sähköposti: akalliaius@stockmann.fi
 URL: <http://www.akateeminen.com>

SVERIGE
BTJ AB
 Traktorvägen 11
 S-221 82 Lund
 Tfn: (46-48) 18 00 00
 F: (46-46) 30 79 47
 E-post: btjeu-pub@btj.se
 URL: <http://www.btj.se>

UNITED KINGDOM
The Stationery Office Ltd
 International Sales Agency
 51 Nine Elms Lane
 London SW8 5DR
 Tel. (44-171) 873 90 90
 Fax (44-171) 873 84 63
 E-mail: spaenquiries@theso.co.uk
 URL: <http://www.the-stationery-office.co.uk>

ISLAND
Bokabud Larusar Blöndal
 Skólavörðuög, 2
 IS-101 Reykjavík
 Tel. (354) 551 56 50
 Fax (354) 552 55 60

NORGE
Swets Norge AS
 Østenjoveien 18
 Boks 6512 Etterstad
 N-0606 Oslo
 Tel. (47-22) 97 45 00
 Fax (47-22) 97 45 45

SCHWEIZ/SUISSE/SVIZZERA
Euro Info Center Schweiz
 c/o OSEC
 Stampfenbachstraße 85
 CH-402
 CH-8035 Zurich
 Tel. (41-1) 365 53 15
 Fax (41-1) 365 54 11
 E-mail: eics@osec.ch
 URL: <http://www.osec.ch/eics>

BALGARIIA
Europress Euromedia Ltd
 59, blvd Vitosha
 BG-1000 Sofia
 Tel. (359-2) 980 37 66
 Fax (359-2) 980 42 30
 E-mail: Milena@mbbox.cit.bg

ČESKÁ REPUBLIKA
ÚSÍS
 NIS-prodávna
 Havelkova 22
 CZ-130 00 Praha 3
 Tel. (420-2) 24 23 14 86
 Fax (420-2) 24 23 11 14
 E-mail: nkp@nis.cz
 URL: <http://www.nis.cz>

CYPRUS
Cyprus Chamber of Commerce and Industry
 PO Box 1455
 CY-1509 Nicosia
 Tel. (357-2) 66 95 00
 Fax (357-2) 66 10 44
 E-mail: info@ccci.org.cy

EESTI
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Estonian Chamber of Commerce and Industry)
 Toom-Kooli 17
 EE-0001 Tallinn
 Tel. (372) 646 02 44
 Fax (372) 646 02 45
 E-mail: info@koda.ee
 URL: <http://www.koda.ee>

MAGYARORSZAG
Euro Info Service
 Európa Ház
 Mátyásföldi út
 PO Box 475
 H-1396 Budapest 62
 Tel. (36-1) 350 80 25
 Fax (36-1) 350 90 32
 E-mail: euroinfo@mail.mata.hu
 URL: <http://www.euroinfo.hu/index.htm>

MALTA
Miller Distributors Ltd
 Malta International Airport
 PO Box 25
 Luqa LQA 05
 Tel. (356) 86 44 88
 Fax (356) 67 67 99
 E-mail: gwrth@usa.net

POLSKA
Ars Polona
 Krakowskie Przedmiescie 7
 Str. pocztowa 1001
 PL-00-950 Warszawa
 Tel. (48-22) 826 12 01
 Fax (48-22) 826 62 40
 E-mail: ars_pol@bevy.hsn.com.pl

ROMÂNIA
Euromedia
 Str. G-ral Berhelot Nr 41
 RO-70749 Bucuresti
 Tel. (40-1) 315 44 03
 Fax (40-1) 315 44 03

SLOVAKIA
Centrum VTI SR
 Nám. Slobody, 19
 SK 81223 Bratislava
 Tel. (421-7) 531 83 64
 Fax (421-7) 531 83 64
 E-mail: europ@tbl.stk.stuba.sk
 URL: <http://www.stk.stuba.sk>

SLOVENIA
Gospodarski Vestnik
 Dunajska cesta 5
 SI-1000 Ljubljana
 Tel. (386) 61 13 03 54
 Fax (386) 61 13 31 28
 E-mail: repasek@gvestnik.si
 URL: <http://www.gvestnik.si>

TÜRKİYE
Dünya Infotel AS
 100, Yıl Mahallesi 34440
 TR-80050 Bagcilar-Istanbul
 Tel. (90-212) 629 46 89
 Fax (90-212) 629 46 27

AUSTRALIA
Hunter Publications
 PO Box 404
 3067 Abbotsford, Victoria
 Tel. (61-3) 94 17 53 61
 Fax (61-3) 94 19 71 54
 E-mail: jpdavies@ozemail.com.au

CANADA
Renouf Publishing Co. Ltd
 5369 Chemin Canotek Road Unit 1
 K1J 9J3 Ottawa, Ontario
 Tel. (1-613) 745 26 65
 Fax (1-613) 745 76 60
 E-mail: order.dept@renoufbooks.com
 URL: <http://www.renoufbooks.com>

EGYPT
The Middle East Observer
 41 Sherif Street
 Cairo
 Tel. (20-2) 393 97 32
 Fax (20-2) 393 97 32

HRVATSKA
Mediatrade Ltd
 Pavla Hatza 1
 HR-10000 Zagreb
 Tel. (385-1) 43 03 92
 Fax (385-1) 43 03 92

INDIA
EBIC India
 3rd Floor, Y. B. Chavan Centre
 Gen. J. Bhasale Marg.
 400 021 Mumbai
 Tel. (91-22) 282 60 64
 Fax (91-22) 285 45 64
 E-mail: ebic@gasbm01.vsnl.net.in
 URL: <http://www.ebicindia.com>

ISRAËL
ROY International
 PO Box 13056
 61130 Tel Aviv
 Tel. (972-3) 546 14 23
 Fax (972-3) 546 14 42
 E-mail: royil@netvision.net.il

Sub-agent for the Palestinian Authority:
Index Information Services
 PO Box 19502
 Jerusalem
 Tel. (972-2) 627 15 34
 Fax (972-2) 627 12 19

JAPAN
PSI-Japan
 Asahi Sanbancho Plaza #206
 7-1 Sanbancho, Chiyoda-ku
 Tokyo 102
 Tel. (81-3) 32 34 69 21
 Fax (81-3) 32 34 69 15
 E-mail: books@psi-japan.co.jp
 URL: <http://www.psi-japan.com>

MALAYSIA
EBIC Malaysia
 Level 7, Wisma Hong Leong
 18 Jalan Perak
 50450 Kuala Lumpur
 Tel. (60-3) 262 62 98
 Fax (60-3) 262 61 98
 E-mail: ebic-kl@mol.net.my

PHILIPPINES
EBIC Philippines
 19th Floor, PS Bank Tower
 Sen. Gil J. Puyat Ave. cor. Tindalo St.
 Makati City
 Metro Manila
 Tel. (63-2) 759 66 80
 Fax (63-2) 759 66 90
 E-mail: ecpcom@globe.com.ph
 URL: <http://www.ecpcom.com>

RUSSIA
CCEC
 60-Ieyra Oktyabrya Av. 9
 117312 Moscow
 Tel. (70-95) 135 52 27
 Fax (70-95) 135 52 27

SOUTH AFRICA
Safto
 Safto House
 NO 5 Esterhuysen Street
 PO Box 782 705
 2146 Sandton
 Tel. (27-11) 883 37 37
 Fax (27-11) 883 65 69
 E-mail: emailstar@ide.co.za
 URL: <http://www.safto.co.za>

SOUTH KOREA
Information Centre for Europe (ICE)
 400 Woo Sol Parktel
 395-185 Seogyo Dong, Mapo Ku
 121-210 Seoul
 Tel. (82-2) 322 53 03
 Fax (82-2) 322 53 14
 E-mail: euroinfo@shinbiro.com

THAILAND
EBIC Thailand
 29 Vanissa Building, 8th Floor
 Soi Chidom
 Ploenchit
 10330 Bangkok
 Tel. (66-2) 655 06 27
 Fax (66-2) 655 06 28
 E-mail: ebicthk@ksc15.th.com
 URL: <http://www.ebicthk.org>

UNITED STATES OF AMERICA
Bernan Associates
 4611-F Assembly Drive
 Lanham MD20706
 Tel. (1-800) 274 44 47 (toll free telephone)
 Fax (1-800) 865 34 50 (toll free fax)
 E-mail: query@bernan.com
 URL: <http://www.bernan.com>

ANDERE LANDER/OTHER COUNTRIES/ AUTRES PAYS
 Bitte wenden Sie sich an ein Büro Ihrer Wahl / Please contact the sales office of your choice / Veuillez vous adresser au bureau de vente de votre choix

KONTORET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
OFFICIELLE PUBLIKATIONER

L-2985 Luxembourg

ISBN 92-829-0351-6

9 789282 903513 >